

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๑

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ขออนุญาตเปิดประชุม เชิญท่านประพันธ์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบขอบคุณที่ท่านประธานคณะกรรมการศึกษา
โครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติได้มีการศึกษาเกี่ยวกับที่มาของวุฒิสมาชิกตามที่ประชุมได้มอบหมายไป
ในเบื้องต้นนี้ได้พิจารณากลุ่มที่จะมีการเลือกตั้งทางอ้อมให้ดำรงตำแหน่ง ส.ว. ทางที่ประชุมใหญ่
ได้พิจารณาไปแล้วปรากฏตามเอกสาร ๑ ก็ได้ ๑๕ กลุ่ม ก็ยังขาดอยู่อีก ๕ กลุ่ม ก็มอบให้ทาง
คณะกรรมการได้ไปศึกษาเพิ่มเติม ทางคณะกรรมการก็ได้ไปศึกษาเพิ่มเติม แล้วก็ได้อธิบาย
เสนอครั้งแรกนี้เป็นเอกสารฉบับวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยเป็นการจัดกลุ่มองค์กรต่าง ๆ
๒๐ กลุ่ม ก็ที่ประชุมบอกว่าไม่เอาในลักษณะองค์กรให้ไปปรับปรุงนะครับ ก็ทางคณะกรรมการ
ก็ได้ปรับปรุง ปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๒ แล้วมีอนุกรรมการอภิปรายกันว่าน่าจะลดจำนวน
กลุ่มลงมาให้เหลือสัก ๑๐ กลุ่มจะสะดวกกว่าอะไรอย่างนี้นะครับ ก็เลยทำเป็นเอกสารฉบับที่ ๓ นะครับ
แล้วหลังจากทางคณะกรรมการก็ได้พิจารณาจัดกลุ่มให้ใหม่ นะครับ ว่าถ้าเอา ๑๐ กลุ่มน่าจะเป็น
อย่างไร ก็ปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๔ ในรายละเอียดจะขอให้ทางรองเลขาธิการคณะกรรมการ
การเลือกตั้งคุณเมธา ศิลาพันธ์ ได้อธิบายในรายละเอียดเพิ่มเติมให้ที่ประชุมครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพครับ
ในเอกสาร ๑ ก็เป็นเอกสารที่ทางคณะศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติได้รับไปพิจารณาเพื่อที่จะไป
เพิ่มเติม นะครับ ซึ่งหลังจากนั้นก็ได้มีการไปคิดกลุ่มเพิ่มเติม ปรากฏตามเอกสาร ๒ นะครับ
โดยกลุ่มที่เพิ่มเติมนั้นมีทั้งการปรับปรุงกลุ่มเดิม เพิ่มกลุ่มย่อยเข้ามา แล้วก็คิดกลุ่มใหม่ขึ้นมาเลย
โดยในเอกสาร ๒ นั้นะครับ กลุ่มที่เพิ่มกลุ่มย่อยเข้ามาก็คือในกลุ่มที่ ๑ นะครับ ซึ่งแต่เดิมจะเป็น
กลุ่มสื่อสารมวลชนแล้วก็นักประพันธ์นี้นะครับ ก็เอาพวกสื่อสารและการโทรคมนาคมเข้ามาด้วย
ในลำดับที่ ๕ อันนี้เป็นกลุ่มที่คิดขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะเป็นนักบริหารซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐนะครับ
ซึ่งอันนี้ก็จะมีนักธุรกิจหรือภาคเอกชนที่ประสบความสำเร็จแล้วก็มีชื่อเสียงก็อยู่จำนวนหนึ่งนะครับ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

แล้วก็ยังเป็นกลุ่มคนที่สำคัญอีกกลุ่มหนึ่งนะครับ ส่วนในลำดับที่ ๑๒ ครับ อันนี้เป็นกลุ่มที่คิดขึ้นมาใหม่ เพื่อที่จะเสริมในกลุ่มวิชาชีพตามกฎหมายนะครับ อันนี้ก็คือกลุ่มที่ประกอบอาชีพโดยลำพังเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดี่ยวจำนวนไม่มากนัก มีสำนักงานเล็ก ๆ หรือว่าทำงานอยู่กับบ้านก็มีเป็นจำนวนมากนะครับ ส่วนลำดับที่ ๑๓ ก็เป็นกลุ่มที่คิดขึ้นมาใหม่ก็คือเป็นส่วนที่ยังขาดอยู่ในเอกสาร ๑ ก็คือกลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ แล้วก็พลังงาน ลำดับที่ ๑๔ ก็เช่นเดียวกันครับเป็นกลุ่มที่เพิ่มขึ้นใหม่ ก็คือกลุ่มศาสนา สังคมและชาติพันธุ์ แล้วก็ในลำดับที่ ๑๕ ก็จะเป็นกลุ่มที่เพิ่มขึ้นใหม่จากเอกสาร ๑ นะครับ ก็คือกลุ่มสุขภาพ สิ่งแวดล้อมและผังเมือง ซึ่งภายหลังจากที่ได้ทำเอกสาร ๒ นี้เสนอทางคณะกรรมการศึกษาโครงสร้างด้านนิติบัญญัติก็เห็นว่าในแต่ละกลุ่ม ๑ ถึง ๑๕ นั้นะครับ มีกลุ่มที่มีปริมาณคนคือเป็นกลุ่มบุคคลขนาดใหญ่อยู่จำนวนหนึ่ง แล้วก็กลุ่มบุคคลขนาดเล็กอยู่อีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งถ้าดูในลักษณะของความเท่าเทียมกันว่าแต่ละกลุ่มจะมีตัวแทนเข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภาในสัดส่วนที่เท่า ๆ กันนี้ครับ ก็อาจจะทำให้ดูความยุติธรรมหรือความเป็นธรรมในแต่ละกลุ่มอาจจะไม่เหมาะสมเท่าที่ควรนะครับ ทางคณะกรรมการโครงสร้างด้านนิติบัญญัติก็เลยเสนออีกแนวทางหนึ่งก็คือในเอกสาร ๓ ในหน้าถัดไปก็คือพยายามทำให้กลุ่มเล็ก ๆ ที่มีแนวทางหรือมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ใกล้เคียงกันจับกลุ่มรวมกันเพื่อที่จะให้สัดส่วนหรือปริมาณของสมาชิกในแต่ละกลุ่มนี้นะครับ มีความใกล้เคียงกันยิ่งขึ้นนะครับ ก็จะปรากฏเหลือกลุ่มเกษตรกรในลำดับที่ ๑ แล้วก็กลุ่มที่ ๒ ก็จะเป็นกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มนักบริหาร กลุ่มนักวิชาการและการศึกษานะครับ กลุ่มที่ ๓ ก็จะเป็นกลุ่มประชาสังคม กลุ่มองค์กรชุมชน กลุ่มผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส กลุ่มที่ ๔ ก็จะเป็นกลุ่มแรงงานและลูกจ้าง กลุ่มที่ ๕ คือเป็นกลุ่มวิชาชีพตามกฎหมาย กลุ่มวิชาชีพอิสระ กลุ่มที่ ๖ ก็จะเป็นกลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน สุขภาพ สิ่งแวดล้อมและผังเมือง กลุ่มที่ ๗ ก็จะเป็นกลุ่มศาสนา สังคม ชาติพันธุ์ กลุ่มที่ ๘ ก็จะเป็นกลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม การแสดง การกีฬา การสื่อสารและโทรคมนาคม สื่อสารมวลชน นักประพันธ์ กลุ่มที่ ๙ ก็จะเป็นกลุ่มสตรี กลุ่มที่ ๑๐ ก็จะเป็นสภาหอการค้า สภาอุตสาหกรรม สมาคม ธนาคาร สภาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจการค้า กลุ่มธุรกิจการค้าและผู้ประกอบการ ซึ่ง ๒ กลุ่มหลังนี้ก็จะเป็นกลุ่มที่ไม่อยู่ในสังกัดของสภาหรือสมาคมต่าง ๆ ครับ ซึ่งอันนี้ก็จะ เป็น ๑๐ ที่ทางคณะกรรมการเห็นว่าจะมีความเหมาะสมมากขึ้นครับจากเอกสาร ๒ เพราะว่าในแต่ละกลุ่มนั้นก็จะมีปริมาณคนในแต่ละกลุ่มเพิ่มขึ้นมาให้ใกล้เคียงกันมากที่สุด แต่ว่าอย่างไรก็ตามครับ ก็ยังไม่ถึงกับใกล้เคียงกันมากนัก เนื่องจากว่ามีกลุ่มใหญ่ ๆ เช่น

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

กลุ่มเกษตรกร กลุ่มสตรี อีกลักษณะนี้ก็จะเป็กลุ่มที่มีบุคคลอยู่ในกลุ่มนั้นะครับเกินครึ่งหนึ่งของประเทศอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกลุ่มที่พยายามทำขึ้นมาเพื่อให้มีสัดส่วนมากขึ้นก็พยายามให้อยู่ในลักษณะหรือวิถีชีวิตนี้ะครับ หรือการดำรงชีพหรือการทำงานเป็นไปลักษณะเดียวกันให้มากที่สุด แล้วก็ถ้าเกินว่าข้ามกลุ่มไปนะครับก็อาจจะไม่สอดคล้องกันนะครับ ก็จะได้เป็น ๑๐ กลุ่มตามที่กราบเรียนครับ

ส่วนในเอกสาร ๔ ก็เป็นการพิจารณาในวันนี้เอง คณะอนุกรรมการเห็นว่าถ้าเกิดว่าไม่คำนึงถึงกลุ่มคนก็คือว่าจะดูเฉพาะเรื่องของหน้าที่การงานเพื่อที่จะให้ในแต่ละส่วนได้มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้น ๆ เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในวุฒิสภานี้ะครับ ก็จะเสนอแนวคิดใหม่เพิ่มเติมในวันนี้เองว่า เราแบ่งกลุ่มบุคคลเป็นคนที่ทำงานในด้านต่าง ๆ ก็คือตรงนี้ก็จะมีเรื่องของการแตกกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐออกมาให้กระจายอยู่ทุกกลุ่ม แล้วก็กลุ่มเอกชนเองก็จะกระจายอยู่ทุกกลุ่มเช่นเดียวกันนะครับ ก็อยู่ที่ว่าผู้คนที่ทำงานจะเกี่ยวข้องกับด้านใดนะครับ ไม่ได้ดูในลักษณะของกลุ่มคนนะครับ ก็คือจะเป็นบุคคลที่ทำงานด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ท้องถิ่น ความมั่นคง กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมกลุ่มหนึ่งะครับ แล้วกลุ่มที่ ๒ ก็จะเป็นเรื่องของการศึกษา กีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม สื่อและวรรณกรรม กลุ่มที่ ๓ ก็จะเป็นบุคคลที่ทำงานด้านการสาธารณสุข วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมและผังเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน กลุ่มที่ ๔ ก็จะเป็นบุคคลที่ทำงานด้านเกษตรกรรม ปศุสัตว์และประมง กลุ่มที่ ๕ ด้านผู้ใช้แรงงาน กลุ่มที่ ๖ ด้านประชาสังคมและองค์กรชุมชน กลุ่มที่ ๗ ด้านเด็กเยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและชาติพันธุ์ กลุ่มที่ ๘ ก็จะเป็นด้านการค้า การอุตสาหกรรม การเงิน การธนาคาร กลุ่มที่ ๙ ก็จะเป็นด้านนักธุรกิจ ผู้ประกอบการและผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ ซึ่งกลุ่มที่ ๙ นี้ก็จะต่างจากกลุ่มที่ ๘ เนื่องจากว่ากลุ่มที่ ๘ นี้ก็จะเป็กลุ่มองค์กร หรือคนทำงานในองค์กรขนาดใหญ่นะครับ

ส่วนกลุ่มที่ ๙ ก็จะเป็นย่อย ๆ เป็นธุรกิจขนาดเล็ก ๆ หรือว่าธุรกิจที่อาจจะทำเพียงคนเดียว ส่วนข้อ ๑๐ ก็จะเป็นด้านอื่น ๆ ซึ่งอาจจะมีคนบางกลุ่มเล็ก ๆ ที่อาจจะไม่เข้าในกลุ่มที่ ๑ ถึงกลุ่มที่ ๙ เลย อันนี้ก็เป็นข้อเสนอจากการศึกษาของคณะอนุกรรมการนำกราบเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาครับ

ประธาน : อันนี้มันเลยเป็น ๒ ปัญหา ปัญหาที่ ๑ ก็คือจะเอา ๑๐ กลุ่มหรือ ๒๐ กลุ่ม และปัญหาที่ ๒ ก็คือจะเอากลุ่มอะไรบ้าง ลองคุยกันดูว่าจะเอา

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานนิตหนึ่งนะครับ พอดีจริง ๆ เมื่อเข้าก็ได้เข้าร่วมประชุม แต่ว่าอันสุดท้ายที่อยู่หน้าจอก็เขียนว่าบุคคลที่ทำงาน ผมก็นึกถึงคนที่เกษียณอายุ

วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

อาจจะอยู่ประมาณสัก ๖๐ ปีนี้พอดีนะครับ แล้วก็มีการเลือกตั้ง ส.ว. ซึ่งจริง ๆ แล้วอยู่ในศักยภาพที่น่าจะทำงานได้อยู่ แต่ว่าถ้าโดยเนื้อหาก็คือไม่ได้ทำงานแล้ว ผมไม่แน่ใจว่าตรงนี้เขาจะยังมีโอกาสหรือเปล่าครับ

ประธาน : เราไม่ได้จำกัดอายุนี้ อยู่ได้ทุกกลุ่ม

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : คือบังเอิญชื่อเขียนว่าเป็นบุคคลที่ทำงานด้านนั้นด้านนี้ ก็เลยไม่รู้ว่าจะคนที่ไม่ได้ทำงานโดยลักษณะที่เป็นทางการจะสามารถอยู่ในกลุ่มได้ไหมครับ

ประธาน : คำว่า ทำงาน ในที่นี้คงไม่ได้หมายถึงทำงานกินเงินเดือน ความสนใจในงานเหล่านี้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเรียนเสริมว่าในการแบ่งออกเป็น ๑๐ กลุ่มนี้ที่ไปที่ไปก็คือว่าเพื่อที่จะทำให้มัน Manage หรือจัดการง่ายเข้าเวลาเราจะทำพิธีการในการที่จะให้เขาเลือกกันเองนะครับ แล้วก็ขณะเดียวกันก็มองไปในแง่ที่ว่าเมื่อเป็นสมาชิกวุฒิสภาเขาเหล่านั้นก็เป็นตัวแทนของประโยชน์หรือว่าตัวแทนของความคิดอ่าน ตัวแทนของความต้องการในด้านต่าง ๆ เพราะฉะนั้นใน ๑๐ กลุ่มนี้ก่อนจะมาเป็น ๑๐ เราก็ได้คุยกันในที่ประชุมนะครับว่าจริง ๆ แล้วมันแยกออกเป็น ๒ ส่วนนะครับใน ๑๐ กลุ่มนี้ ส่วนแรกนั้นเป็นส่วนของกลุ่มที่เป็นตัวแทนในเรื่องของอาชีพ เรื่องการเศรษฐกิจ การประกอบกิจการหาเลี้ยงชีพต่าง ๆ นะครับ ส่วนกลุ่มที่ ๒ นั้นมันจะเป็นกลุ่มที่เป็นเชิงเรียกว่ากลุ่มที่เป็นตัวแทนความคิดในเชิงประเด็นนโยบาย เช่น กลุ่มของผู้ด้อยโอกาส กลุ่มของสตรี กลุ่มองค์กรชุมชนอะไรพวกนี้นะครับ ซึ่งไม่ได้ผูกพันอย่างเดียวกับเรื่องอาชีพ ฉะนั้นเราก็เลยมองว่าถ้าเราอธิบายว่ามันมี ๒ ส่วน ๒ กลุ่ม ๒ ด้านใหญ่ ๆ อย่างนี้เพื่อที่จะมาทำหน้าที่ในวุฒิสภา แล้วก็ในแต่ละด้านก็มีตัวเลือกหรือว่ามีตัวแทนที่มากพอสมควร แล้วก็ใครก็ตามที่มีคุณสมบัติแล้วอาสาจะมาสวมรับทำหน้าที่เป็นวุฒิสมาชิกก็เข้าได้อยู่แล้วก็เลยเรียนเสริมให้ที่ประชุมได้โปรดพิจารณาครับ เพราะว่าเราจะต้องตอบคำถามของคนส่วนใหญ่เหมือนกันว่าเอาหลักอะไรมาคิดนะครับ เราก็เลยมีหลักของด้านนี้ใหญ่ ๆ ก่อน แล้วก็ก็มีกลุ่มต่าง ๆ แล้วจะได้โยงไปถึงวิธีการที่เขาจะไปเลือกกันเองในระดับอำเภอต่าง ๆ ขึ้นมาครับ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

ประธาน : เชิญ

นางกิริธนา สุมาวงศ์ : ขอบพระคุณคะท่านประธานคะ กลุ่มที่ทำใหม่วันนี้ วันที่ ๒ ธันวาคมดิฉันรู้สึกว่าคุณแล้วมันก็ยุติธรรมนะคะ เพราะกลุ่มเก่ามันเป็นสตรีมันรู้สึกว่ามันทราบว่าเวคไปนะ มันไม่ทราบจะไปจับสตรีที่ไหนบ้าง เพราะฉะนั้นพอเอามาเข้ากลุ่มว่าคนที่ดูด้านเด็ก

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและชาติพันธุ์ ดิฉันคิดว่ามันก็เป็นกระจายไปทั่ว ๆ และอีกอย่างหนึ่งสตรีก็ยังมีสัดส่วนอยู่ในเกือบทุกหัวข้อนะคะ เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าการที่วันนี้เราเปลี่ยนแปลงสัดส่วนใหม่อย่างที่บอก คนที่มีความชำนาญด้านไหนก็ได้เข้ามาอยู่ด้วยนะค่ะ การที่เอาสตรีไว้โดด ๆ ดิฉันที่แรกก็ดีใจนะค่ะ แต่ตอนนี้คิดว่าเราต้องให้ความยุติธรรมกับเพศอีกเพศหนึ่งด้วย แล้วก็อีกอย่างหนึ่งเมื่อเข้าไปแล้วการมองปัญหาต่าง ๆ อาจจะไม่เหมือนกัน สตรีก็มองให้บุรุษมีโอกาสได้มองว่าสตรีมีข้อด้อยอะไรบ้างหรือข้อดีตรงไหนบ้างนะค่ะ อันนี้เราแพ้ เพราะฉะนั้นวันนี้ดิฉันก็ต้องขอบคุณคณะนิติบัญญัตินะค่ะที่จัดกลุ่มอย่างนี้ไว้ ขอบพระคุณค่ะ

ประธาน : เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ผม ขออนุญาตทราบเรียนเพิ่มเติมอย่างนี้นะครับ เดิมท่านประพันธ์รับโจทย์จากที่ประชุมใหญ่ให้ไปดูว่า ๑๕ กลุ่มที่เราแบ่งไว้เดิมจะหาทางให้มันเป็น ๒๐ ได้อย่างไรนะครับ เราก็ได้คุยกันในระดับอนุกรรมการ แล้วพอไปคุยอนุกรรมการผมก็ได้ทราบเรียนให้ที่ประชุมระดับอนุกรรมการทราบว่าหลังจากที่มีข่าวของเราปรากฏไปในทางสื่อมวลชนนะครับ มีคนตั้งข้อสังเกตอยู่เหมือนกัน แล้วคนที่วิจารณ์เรื่องนี้คนหนึ่งที่น่าฟังมากคือ วิทยากร เชียงกูล อาจารย์วิทยากร เชียงกูล ให้ข้อสังเกตบอกว่าถ้าเรายังแบ่งแยะความยุติธรรม มันจะไม่มี ผมก็ว่าจริงอยู่เหมือนกันนะครับ ท่านเองท่านเสนอมานะ ๕ กลุ่ม ๕ กลุ่มแค่นั้นเอง ทีนี้พวกเราก็ไปปรึกษาหารือกันในระดับอนุกรรมการแล้วเราบอกว่าเป้าหมายของเราเราอยากจะได้ ๒,๐๐๐ คน มันก็อยู่ที่ว่าเราจะเอา ๒๐ และเอา ๑๐๐ ก็คือค่ามันเท่ากันใช่ไหม หรือว่าเราเอา ๑๐ แล้วเอา ๒๐๐ คน มันก็เหมือนกัน ทีนี้พอเราจึงจะไปแบ่งซอยมากมันก็จะมีความเรื่องสัดส่วนว่ามันจะได้ความเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งทาง กกต. ก็ทำเอกสารชุดที่ ๒ มาให้ครับ ก็พยายามเกลี้ยมาให้เห็นว่าแต่ละสาขาอาชีพ ๒ กับ ๓ ท่านก็จัดจาก ๒ มาเป็น ๓ เพื่อที่ให้อำนาจถ้าทำเป็นจาก ๒๐ แล้วมาเป็น ๑๐ กลุ่มจำนวนคนมันก็จะมากขึ้นในแต่ละสาขานะครับ แล้วอันที่ ๒ ก็คือว่าในระดับอนุกรรมการก็มีการท้วงติงกันอยู่ครับ อย่างเช่นว่ากลุ่มผู้บริโภครู้ท่านอาจารย์ชาติชายก็ให้ข้อสังเกตว่าทุกคนก็เป็นผู้บริโภคหมดใช่ไหมครับ มัน ๖๕ ล้านคน แล้วเราจะไปนับอย่างไรถ้าจะเอาผู้บริโภคแยกมาต่างหากนะครับอย่างนี้เป็นต้น หรือว่ากลุ่มสตรีเมื่อกี้ที่ท่านก็ระงาก็ได้ทราบเรียนต่อที่ประชุมแล้วนะครับ ก็เหตุว่าบางอย่างมันก็ควรจะยุบเข้ามารวมกันได้อะไรได้ นี่ก็เป็นเหตุมาที่จะเป็นประเด็นตอบคำถามท่านอาจารย์ได้ตั้งข้อสังเกตเมื่อกี้ครับว่าประเด็นแรกจาก ๒๐ มาเป็น ๑๐ มันด้วยเหตุผลอันนี้นะครับ ทีนี้พอจาก ๒๐ มาเป็น ๑๐ ด้วยเหตุผลที่ว่านี้

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เราก็ทดลองทำดูนะครับ ทาง กกต. ก็จัดมาให้เป็นเอกสารอันที่ ๓ ดูว่ามีกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐอะไรพวกนี้นะครับ ที่นี้มีประเด็นอีกประเด็นหนึ่งก็คือว่าแล้วเราควรจะทำจากอะไรใช้ไหมครับ หลังจากที่พวกเราทำ ๆ กันแล้วนี่ก็มี feedback จากข้างนอก นักการเมืองก็พูดว่าพวกเรานี้ก็คิดแปลก ๆ คือว่าเราไปคิดเอาอาชีพมาเป็นฐานของ ส.ว. ซึ่งผมคิดว่าเขาพูดแปลกเพราะที่อื่นมันก็มีนะครับที่ว่าเอาอาชีพมาเป็น ส.ว. แต่เขาเองก็พยายามบิดเบือนว่าพวกเราคิดแปลกนะครับ ที่นี้เราก็มารู้ว่าถ้าเป็นไปตามกลุ่มแล้ววันนั้นเราก็มีปัญหาเรื่องถ้อยคำนะครับ เรารู้ว่ากลุ่มทางสังคม กลุ่มอาชีพ หรือว่ากลุ่มอะไร เมื่อเข้ามีคนพูดขึ้นมาว่าวุฒิสภาความหมายของวุฒิสภาคือว่าเป็นสภาผู้รู้ ผู้ชำนาญ ผู้มีความเข้าใจในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพราะฉะนั้นแทนที่เราจะเอาสาขาวิชาชีพเป็นตัวตั้ง เราลองเอาความรู้ของคนเป็นคนตั้งใหม่ ที่นี้พอเอาความรู้ของคนเป็น ตัวตั้งก็จะตรงกับที่ท่านอาจารย์ได้กราบเรียนเมื่อกันั้นครับว่า ท่านอาจารย์บอกว่าบุคคลที่ทำงานไม่ได้แปลว่าเขาเกะเขียนหรือไม่เกะเขียน แต่คือบอกว่าทั้งเกะเขียนและไม่เกะเขียน และมีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถในสาขานั้น เราก็ใช้คำว่าบุคคลที่ทำงานในด้านต่าง ๆ ก็พยายามจัดกรู๊ปกัน นะครับ จาก ๒๐ สาขาอะไรต่าง ๆ ความรู้ความสามารถนี้ แล้วก็มาเป็นเอกสารที่ ๔ ก็คือว่าเราจัดได้ประมาณนี้ ท่านประพันธ์ก็เลยบอกว่าเราลองมาช่วยกันกราบเรียนที่ประชุมดูว่า ถ้าทั้งหมดนี้ ลองพิจารณาดูว่าจาก ๒๐ เป็น ๑๐ โอเคไหม และอันที่ ๒ ก็คือว่าถ้าจะดูจากฐานอาชีพหรือจะดู จากความรู้ความสามารถนะครับ อันนี้ก็จะเป็นจะเป็นแนวทางที่ช่วยประกอบการพิจารณาได้ครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ คือผมได้ร่วมในอนุกรรมการนิติบัญญัติ ด้วย แล้วก็สนับสนุนรูปแบบที่ ๔ ที่ได้คิดขึ้นมา คือเดิมผมได้อธิบายว่าการคิดเรื่องวุฒิสภาน่าจะมีส่วนอย่างน้อย ๒ ส่วนด้วยกัน ก็คือเรื่องของการยึดกุมในเชิงพื้นที่ แล้วก็เรื่องของการเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะสามารถทำหน้าที่วุฒิสภาได้ การยึดในเชิงพื้นที่ผมมองในมุมที่ว่าเพื่อให้ประชาชนได้รู้สึกเป็นเจ้าของสถาบันนี้นะครับว่าเขาได้มีส่วนร่วม คือการที่เราไม่ให้เขาเลือกตั้ง แต่เราจำเป็นจะต้องทำให้เขารู้สึกว่าองค์กรนี้เขาได้รู้จัก แล้วก็มีความรู้สึกเห็นดีเห็นงามกับการที่จะมีตัวแทนของเขาเข้ามาในส่วนนี้ด้วย ผมก็เห็นว่าเราได้พยายามทำแล้วด้วยกระบวนการในเรื่องของการที่จะอยู่ระดับอำเภอ ในจังหวัดเพื่อจะดูแลกันขึ้นมา ซึ่งตรงนี้ก็จะต้องมาอภิปรายกันเพิ่มเติมว่าทำอย่างไรคนในระดับอำเภอหรือจังหวัดเมื่อเข้ามาสู่ส่วนกลางถ้าหากเราเห็นชอบในเรื่องกลุ่มนะครับ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ส่วนนี้ว่าจะทำอย่างไรให้คนในระดับพื้นที่เขารู้สึกว่ากระบวนการในการหาคนที่เข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ใช่เป็นเรื่องของการฮั้วกัน ไม่ใช่เป็นเรื่องของการที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเข้ามาเป็นตัวแทนของเขาเพียงกลุ่มเดียว ในขณะที่เดียวกันเรื่องความรู้ความสามารถเดิมผมก็เห็นคล้อยตามไปในทาง ๒๐ กลุ่ม เพราะเหตุที่ว่าอยากจะให้มีการกระจายให้ได้มากที่สุด แต่พอมาดูในทางปฏิบัติเราก็พบว่า ๒๐ กลุ่มนี้เมื่อลงไปในพื้นที่มันจะมีปัญหาในเชิงปฏิบัติว่าพื้นที่บางพื้นที่การกระจายตัวของกลุ่มอาชีพ กลุ่มสังคมนี้จะค่อนข้างจำกัด เพราะฉะนั้นการที่รวมเป็นกลุ่มไม่ถึง ๒๐ อาจจะเป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับการที่เราจะได้คนที่เป็นตัวแทนในพื้นที่ได้ดีกว่า คือแทนที่จะให้มันมีกระจายเท่า ๆ กันหมดหลาย ๆ ครั้งในแต่ละกลุ่มอาจจะมีบางส่วนมากหน่อยก็ยังอยู่ในกลุ่มของกลุ่ม ๑ ถึงกลุ่ม ๑๐ นี้ได้ นะครับ อันนี้ทำให้ผมคิดว่าการแบ่งเป็น ๑๐ กลุ่มน่าจะสอดคล้องกับวิธีการในการที่เราจะหาคนในแต่ละพื้นที่ขึ้นมาเพื่อมาเลือกกันในระดับที่จะมาเป็นสมาชิกวุฒิสภาครับ ฉะนั้นผมมองว่าตรงนี้ถ้าเราดูจากการคัดเลือกคนนี่ผมเป็นคนหนึ่งที่เสนอว่าน่าจะดูจากความรู้ความสามารถ ความสนใจเขา นะครับ เราก็พยายามจะมาดูว่าในวุฒิสภานี้มันมีกรรมวิธีการชุดอะไรบ้างในการทำงาน นะครับ หมายถึงว่าเพื่อจะมาดูว่าความสามารถเขามันควรจะไปได้สอดคล้องกับเรื่องอะไร เราก็ดู ในส่วนหนึ่งก็อาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารราชการ เรื่องของความมั่นคง เรื่องของสิทธิเด็ก สตรี เรื่องของอาชีพ เรื่องของอะไรต่าง ๆ นะครับ ซึ่งผมมองว่า ๑๐ กลุ่มที่เสนอมานี้ในบัญชีที่ ๔ นี้ก็น่าจะดูดี นะครับ ผมคิดว่าในขั้นนี้ผมอยากสนับสนุนกลุ่มบัญชีที่ ๔ นี้ นะครับ ขอขอบคุณครับ พอดียังคงนึกถึงที่ท่านอาจารย์

ประธาน : เชิญครับ

นายเจียรชัย ณ นคร : ท่านประธานครับ พอดียังคงนึกถึงที่ท่านอาจารย์จรีเคยพูดเรื่องของการแบ่งกลุ่ม คือหมายถึงว่าเรามองในภาพใหญ่ คือเรามองเขาก็จะมองเป็นภาครัฐ เอกชน แล้วก็ภาคประชาสังคม ทีนี้ถ้าเกิดเราเริ่มต้นมองอย่างกลุ่มเลยมาคิดว่าจะมีกี่กลุ่ม แล้วก็พยายามจะ classify กลุ่มต่าง ๆ ออกมาจาก category ของกลุ่มกับการไปเริ่มต้นคิดอย่างที่ท่านอาจารย์จรีเคยพูดว่าจากภาครัฐ ประชาสังคม เอกชน มันจะทำให้เราเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นหรือเปล่า อะไรทำนองนั้น เพราะว่าจริง ๆ แล้วถ้าอย่างอาจารย์อุดมพูดเมื่อสักครู่นี้พอเรามามองจากสภาพความเป็นจริงในเรื่องของถ้าไม่พูดถึงผลดีในส่วนของความหลากหลายที่มันจะมีขึ้นในแง่ของตัวสภาวุฒิสภา ซึ่งจะเป็นรูปแบบใหม่ที่นำเสนอ ผมคิดว่าฟังก์ชันเดิม ๆ ของวุฒิสภาที่เป็น basic เลยอย่างเรื่องของการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเองอะไรพวกนี้ สุดท้ายปลายทางแล้วก็ยังคงมองว่าเราก็

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

คงไม่ได้ไปกำหนดกฎเกณฑ์กติกาจนถึงขนาดว่าเขาจะต้องไปแบ่งกรรมสิทธิ์เขาเป็นชุดอะไร
อย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องที่เขาทำ ที่นี้ถ้าเกิดมองโดยอนุมานจากสิ่งที่เขาเคยทำอยู่ในอดีต การจัดแบ่ง
ลักษณะของกรรมสิทธิ์แต่ละชุดเองก็คงจะไม่หนีจากรอยเดิมเท่าไร เพราะฉะนั้นสุดท้ายปลายทาง
แล้วถ้าดูจากกลุ่มที่เราจะจำแนกออกมาจะเป็น ๒๐ หรือ ๑๐ หรืออะไรก็แล้วแต่ สุดท้ายปลายทาง
มันก็ต้องไปพืดอยู่ในกรรมสิทธิ์แต่ละชุดอย่างนั้นเท่านั้น ผมก็เลยยังคงติด ๆ อยู่ในสิ่งที่อาจารย์
จूरिพูดนะครับ คือถ้าเราเริ่มต้นมองจากภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน แล้วลองจัด slot
เข้าไปตามนั้น เพราะอย่าง ๑๐ กลุ่มที่ชุดที่ ๔ ที่อาจารย์พูดนะครับ สมมติว่าคนที่ทำงานด้าน
บริหารราชการแผ่นดิน มั่นคง ท้องถิ่นและกระบวนการยุติธรรม อันนี้ก็จะเป็น slot ที่เป็น
ภาครัฐ บุคคลที่ทำงานด้านการศึกษา กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม บางส่วนก็ยังสามารถเป็นภาครัฐอยู่
แต่บางส่วนก็ยังสามารถเป็นภาคประชาสังคม ซึ่ง nature มันทำงานแตกต่างกัน เพราะว่าคนที่
ทำงานด้านการศึกษา กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม ถ้าดูจากภาครัฐเองมันก็ยังมีการทวง ทบวง กรม
หรือว่าตัวท้องถิ่นที่ทำงานด้านนี้อยู่ ในขณะเดียวกันเองก็มีทางกลุ่มที่เป็นภาคประชาสังคมที่ทำ
พวกนี้อยู่ ซึ่งการให้ความสำคัญหรือการมองมุมของปัญหาของคน ๒ กลุ่มนี้อาจจะมีความแตกต่างกัน
เพราะฉะนั้นก็เลยคิดว่าถ้าเกิดเริ่มต้นจากฐานของการแบ่งเป็นรัฐ ประชาสังคม เอกชน อันนี้ก็ยังไม่
น่าสนใจอยู่หรือเปล่าผมไม่รู้ครับ แต่ผมคิดว่ามันเป็นความคิดที่มันมองจากฐานทางวิชาการ
ที่เขาตั้งขึ้นมา ซึ่งจริง ๆ แล้วตอนนี้สมมติเรามองจากฐานตรงนี้ที่ตั้งเป็นภาครัฐ ประชาสังคม
เอกชน เวลาเราไปมองว่าวุฒิสภาเราควรมีสัก ๒๐๐ คน บางที่เราต้องมาตอบคำถามตั้งแต่แรกก่อน
หรือเปล่าว่าภาครัฐเองควรมีสัดส่วนสักเท่าไร สมมุติว่าสัก ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ที่เหลือเป็น
๓๐ : ๓๐ หรือว่าภาครัฐสัก ๓๐ ที่เหลือเป็น ๓๕ : ๓๕ หรืออะไรทำนองคล้าย ๆ อย่างนี้ แล้วพอถึง
ตรงนั้นเองเราก็จะจำแนกได้ง่ายขึ้นหรือเปล่า ผมไม่ค่อยแน่ใจ เพราะตอนนี้คือพอเราจำแนก
เป็นกลุ่ม ๆ แล้วพยายามจะแบ่งเป็น ๑๐ กลุ่ม ๒๐ กลุ่มบ้าง โดยอาจจะไม่ทันได้คิดถึงพื้นฐาน
ที่ท่านอาจารย์จूरिพูดในเรื่องของการแบ่งในลักษณะของทางวิชาการออกเป็น ๓ sector ผมคิดว่า
ถ้าเอามาผสมกันสักชนิดหนึ่ง แล้วก็ลองจัดให้มันเข้า slot ๓ sector ที่ว่านี้มันจะช่วยให้เราเห็น
ภาพชัดเจนขึ้นหรือเปล่า -----

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เพราะอย่างบางที่อย่างคนที่ทำงานภาคเกษตรกรรม ปศุสัตว์ หรือการประมง ถามว่าจริง ๆ แล้ว เป็น ถ้าใน sector ของรัฐคงไม่ใช่ แต่ถามว่าเป็น sector ของเอกชน มันน่าจะเป็นตรงนั้นใช้ไหม อะไรทำนองคล้าย ๆ อย่างนั้นนะครับ หรือว่าองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีการขึ้นทะเบียนทางวิชาชีพ ๑๓ องค์กรถือเป็นเอกชน ในลักษณะเดียวกับสภาหอการค้า สภาอุตสาหกรรมหรือเปล่า อย่างภาครัฐมันก็อาจจะเป็นเรื่องของทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ทั้งสมาคมกำหนด ผู้ใหญ่บ้านหรืออะไรก็แล้วแต่ พวกนี้ผมคิดว่าถ้าเกิดเราจัดแบ่งแล้วให้ไปอยู่ในกรอบใหญ่ ๓ กรอบ ที่ว่าบางที่ตอนที่เรามาจัดแบ่งโควตาตอนท้ายสุดว่า ๒๐๐ คน มันควรจะมาจาก sector ไหน sector หลักสักกี่คน จะช่วยให้เราคิดอะไรได้ง่ายขึ้นหรือเปล่า แต่ถ้าเป็นอย่างที่ผมพูด กระบวนการคิดที่เราเคยคิดตั้งแต่แรกเลย ในเรื่องของการเลือกกันเองในระดับจังหวัดขึ้นมา จากระดับอำเภอ ตำบล แล้วมาถึงจังหวัด และเป็น ๒๐ กลุ่มคุณเท่าไรอะไรตรงนั้นก็แล้วแต่ ตรงนี้ถ้าอย่างที่ผมพูด มันอาจจะใช้ไม่ได้กับกรณีของ sector ที่เป็นภาครัฐ เพราะมันอาจจะไม่ได้มาจากพื้นข้างล่าง ทั้งหมดทีเดียว เพราะฉะนั้นการที่มาจากแต่ละส่วนอาจจะมามีวิธีคิดที่แตกต่างกันหรือเปล่า อันนี้ก็เพียงแต่ว่าพยายามคิดบนฐานอย่างที่ทำท่านอาจารย์จรัสพูดในตอนแรกว่ามันมี ๓ sector นะครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ กราบเรียนข้อมูลเพิ่มเติมนะครับ คือ ถ้าในเอกสาร ๔ ผมคิดว่ามันจัดได้ ๔ กลุ่มครับท่านอาจารย์เอียรชัย คือ ๑. มีรัฐ ๒. มีภาคประชาสังคม อันที่ ๓ ก็คือเอกชน อันที่ ๔ คือลักษณะของกลุ่มประชากรที่อาจจะมามีลักษณะจำเพาะ เช่น กลุ่มภาคเกษตรนะครับ ผู้ใช้แรงงาน หรือว่าคนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะเกี่ยวกับทางด้านสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมอะไรอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งผมคิดว่าการจัดกลุ่มไม่ได้ดูจากข้อมูลอย่างที่ท่านอาจารย์อดมอย่างเดียวนะครับ เมื่อเข้าคิดกันหลายแง่มุม ท่านอาจารย์ชาติชายเมื่อกี้ได้กรุณาเรียนต่อที่ประชุมไปแล้วคือว่า ท่านอาจารย์ชาติชายใช้วิธีการว่า เอาทั้งหมดมาแบ่งเป็น ๒ ข้างข้างหนึ่งดูว่ามันเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่มันจำเป็นไหม เช่น พวกการทำเศรษฐกิจทั้งหลาย ภาคผลิต ภาคเศรษฐกิจทั้งหลาย อีกภาคหนึ่งเป็นพวกปัญญา กับพวกสังคมใช้ไหมครับท่านอาจารย์ ท่านอาจารย์ใช้คำนี้นะครับ ๒ ข้างมันได้สมดุลกันไหม ก็คิดในหลายรูปแบบอย่างนี้ด้วยนะครับ ก็จะเป็นตอบคำถามท่านอาจารย์เอียรชัยกับท่านอาจารย์จรัสและท่านอาจารย์ชาติชายนะครับว่า เรามองดูหลาย ๆ แบบ แล้วคิดว่าถ้าเราย่อเกินไป ถ้าเป็น ๒๐ มันจะมีปัญหาเรื่องความยุติธรรม และปัญหาเรื่องความเป็นสัดส่วนที่จะมา แต่ที่นี้พอเรากว้าง ๆ อย่างนี้จะมีลักษณะอย่างที่ท่าน

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

อาจารย์เจียรชัยว่าอย่างหนึ่งคือว่า ถ้าจัดไปตามความรู้ของคนนะครับ ถ้อยคำมันค่อนข้างกว้าง พอมันกว้างถ้าเป็นผู้หญิง ถ้าผู้หญิงก็เข้าได้หลายช่องมากนะครับตามที่อยู่เนี่ยนะครับ หรือว่า ถ้าเป็นคนที่มีความรู้จะเป็นรัฐมาก่อนนะครับ เป็นข้าราชการมาก่อน แต่ว่าท่านเป็นผู้ที่รับราชการ มาและมีความรู้ความชำนาญในทางวัฒนธรรม ทางศิลปะอย่างนี้ ท่านก็มาเข้าช่องที่ ๒ ก็ได้นะครับ ซึ่งผมว่าอย่างนี้มันค่อนข้างที่จะเปิดโอกาสให้คนเข้าได้หลายช่องหลายทาง แล้วที่นี้ถ้าจัดไปตาม ลักษณะของความรู้ ผมว่าพอเราพูดว่า ประสบการณ์การทำงานหรือความรู้ อันนี้มันจะกรองคน ตั้งแต่แรกเลยว่าคนที่จะมา เราแน่ใจไหมว่าเราอยู่ใน category ไหน เรามีความรู้ความชำนาญในด้านพวกนี้หรือเปล่า ผมว่าก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งนะครับ

ส่วนที่เหลือทางอนุกรรมการได้ถาม กกต. ว่าเอกสารตั้งแต่เอกสาร ๒ เป็นต้นมา นะครับ ๒ ๓ ๔ ว่าทั้ง ๓ ชุดนี้มีตกหล่นกลุ่มไหนไหม มีใครที่มาไม่ได้หรือเปล่า ทาง กกต. ก็บอกว่า ไม่มีนะครับ มันมาได้ทั้งหมดคือ ๒ ๓ ๔ นะครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์ศุภชัยครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาส : ผมเป็นกรรมการ แต่ไม่ได้เข้าประชุมเมื่อเข้าทำงาน อยู่ทีคณะ ก็ดูแล้วผมคิดว่าเห็นด้วยนะครับว่าการแบ่งเป็น ๑๐ กลุ่มน่าจะทำให้การออกแบบ ในเรื่องของการได้มาซึ่งผู้แทนของแต่ละกลุ่มทำได้ง่ายขึ้น ทั้งในระดับอำเภอขึ้นมาข้างบน และแบบอาจารย์อุดมว่าคือตรงนี้จะเปิดโอกาสให้เวลาเราไปทำในระดับอำเภอ กลุ่มแบบนี้ น่าจะ work กว่ากลุ่มที่เราคิดกันตอนต้น ๆ แล้วก็แบบท่านภักดิ์ว่าคือแทนที่จะเป็น ๒๐ ก็เป็น ๑๐ แล้ว เราก็ double numbers ไปมันก็ใช้หลักการเดียวกัน ผมเองก่อนอาจารย์เจียรชัยพูดผมก็นึกตรงนี้ ตามเหมือนกันแล้วก็มองแต่อาจจะมองต่างกับท่านภักดิ์นิดหนึ่งก็คือมองว่า ๑ ๒ ๓ ส่วนใหญ่น่าจะเป็นคล้าย ๆ กับเป็นภาครัฐ แล้วก็พอ ๔ ๕ ก็คือ ๔ ก็คือทางเกษตรกร และ ๕ คือผู้ใช้แรงงาน ๖ กับ ๗ เป็นทางด้านประชาสังคม ๘ กับ ๙ คือด้านพวกเอกชนนะครับ ที่นี้ผมมีประเด็น อยู่นิดหนึ่งนะครับว่าอยากเรียนถามอย่างข้อ ๙ ใช้คำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ เราเลือกใช้คำนี้ ไม่ใช่คำว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระ คือถ้าวิชาชีพมันจะมีความหมายเฉพาะของมัน แต่ถ้าอาชีพอิสระ คือวิชาชีพอิสระมันน่าจะเป็น Subset ของอาชีพอิสระ ถ้าเราใช้อาชีพอิสระจะดีกว่าไหมนะครับ นั้นเป็นประเด็นแรก

ประเด็นที่ ๒ ตอนที่นั่งคิดตามก็คือว่าในข้อที่ ๑ มันน่าจะมีถ้าเติมคำว่า การต่างประเทศ ไปด้วยมันน่าจะไปหรือเปล่า คือที่นี้ดีกว่าเดิม ด้านการต่างประเทศ ไปคือมันดูว่า

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

การจัดกลุ่มของเราจะดูทันสมัยด้วย แล้วก็นี่ก็คือจริง ๆ ถ้ามองว่าบรรดาท่านที่ทำงานด้านการต่างประเทศที่อยู่ในภาครัฐก็อาจจะบอกว่าเป็นบริหารราชการแผ่นดินก็ไม่ผิดนะครับ เพียงแต่คำว่า การต่างประเทศ พอมันใส่เข้าไป มันจะดูกลุ่มมันดู coverage มันจะดูดีกว่า เลยอยากจะเรียนเสนอครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านอัชพร

นายอัชพร จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธานครับ ความจริงเราคงต้องย้อนกลับมาคุยเบื้องต้นที่เราออกแบบของวุฒิสภา ก็เพื่อให้ต้องการแตกต่างจากสภาผู้แทนราษฎร สิ่งที่เราพูดอยู่เสมอว่า สิ่งที่แตกต่างกันจากสภาผู้แทนราษฎร คือเป็นบุคคลที่มาจากกลุ่มในภาคส่วนของสังคมทุก ๆ ด้านและเมื่อองค์กรนี้ พวกนี้จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นองค์กรนิติบัญญัติ ก็หมายความว่าเราต้องกระจายไปให้ได้ครบถ้วนมากที่สุดในทุก ๆ กลุ่ม เพราะว่ากฎหมายฉบับหนึ่งนั้นมันสะท้อนหลาย ๆ เรื่อง เช่น ทำเรื่องประมงกับท่านประธานก็มีทั้งกลุ่มเกษตรกรที่ทำประมง มีทั้งอุตสาหกรรมที่ทำประมง มีทั้งเรื่องการประกอบกิจการขนส่ง และมีทั้งเรื่องสิ่งแวดล้อม เพราะฉะนั้นกฎหมายฉบับหนึ่งในยุคปัจจุบันต้องการความรู้ที่หลากหลายกลุ่มที่เข้ามา แต่ถ้าเรายุบลงเหลือ ๑๐ กลุ่ม จริงอยู่มันอาจจะครอบคลุมสิ่งที่ประชาสังคมมีอยู่ในสังคมมีอยู่ แต่ว่าในการเลือกตั้งนั้นมันอาจจะไปกระจุกตัวอยู่ในคนส่วนใดส่วนหนึ่ง แล้วก็ขาดคนบางส่วน ผมเองยังนึกว่าการจัด ๒๐ กลุ่มตามเอกสารใบสุดท้าย แต่คงไม่ใช่ใช้คำว่า องค์กรที่ปฏิบัติงาน แต่ว่าหมายถึง ด้านต่าง ๆ ๒๐ ด้าน มันค่อนข้างที่จะกระจายลงไปตอบโจทย์ของประเทศได้หมดว่า ในประเทศไทยคนอยู่ในลักษณะนี้ เสร็จแล้วมันก็จะได้กลุ่มคนที่เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องตรงนั้น ๆ ในจุดแต่ละจุดเข้ามาได้ตามความประสงค์ของเราได้มากที่สุดจริง ๆ นะครับ ส่วนเรื่องวิธีการนั้นก็คงจะต้องหากัน ซึ่งมันอาจจะยุ่งยากกว่า หรือซับซ้อนกว่าแต่ว่ามันจะตอบ และถ้าได้มาครบตามนี้จริง ๆ นั้นผมเข้าใจว่าวุฒิสภานั้นจะเป็นสภาซึ่งน่าจะสมบูรณ์แบบในการพิจารณาหรือทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ กลุ่มต่าง ๆ ที่แบ่งออกมา ผมเข้าใจว่าเป็นกลุ่มที่ขณะนี้กำลังงานอยู่นะครับ ผมอยากจะเสนอว่าบุคคลที่วัยเกษียณและเป็นพวกที่ไม่ได้ทำงาน อยู่บ้านเฉย ๆ หรือว่าอาจจะมึนเล็กน้อย ๆ น้อย ๆ อาจจะจัดกลุ่มมาอีกสักกลุ่มหนึ่งคือว่า บุคคลที่ไม่มีอาชีพ คล้าย ๆ ว่าวัยเกษียณแทนที่จะต้องหาคำที่มันออกเพราะ ๆ หน่อยนะครับ

ยังนึกไม่ได้ แต่คิดว่าคนที่อยู่บ้าน อาจจะเป็นแม่บ้านหรือว่าเป็นบุคคลที่พันว้ายเกษียณมาแล้ว อาจจะเป็นทางด้านเอกชนหรือว่าทางด้านรัฐก็ได้เนาะครับ อาจจะเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีจำนวนมากพอสมควรครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : จริง ๆ ทุกกลุ่มมันก็มีทั้งคนที่ทำงานและคนที่เคยทำงาน พอไปใช้คำว่า บุคคลที่ทำงาน มันก็แคบ ก็เปลี่ยนเสียใหม่เป็นว่า บุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์หรือทำงาน หรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ อันนี้ก็หมด ใครจะอยู่กับบ้าน อยู่อะไร ถ้ามีความรู้ด้านไหน ก็ไปด้านนั้น ปัญหาที่เราจะต้องตัดสินใจก่อนว่าจะเอา ๑๐ หรือ ๒๐ กลุ่ม คือที่จัดมานี้จับรวมทั้งหมดว่าให้อยู่ ๑๐ มันก็จะเกิดปัญหาอย่างที่คุณอัครพรเหมือนกันว่า บางทีพอไปรวมกันแล้ว มันเลยไปกระจุก ยกตัวอย่างเช่นสมมุติว่า คนที่ทำงานด้านสาธารณสุข วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และผังเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน พอรวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน พวกหมอมานเลือกพวกหมอกันเองหมดเลย ๔ ๕ อันนั้นไม่มีทางทำได้ เพราะพวกนั้นจะกระจายกว่า เพราะฉะนั้นมันก็จะเกิดปัญหาในบางจุดเหมือนกัน ผมฟังดูเมื่อกี้ว่าที่ลดลงมาเหลือ ๑๐ กลุ่ม เพราะมันจะได้จัดสัดส่วนให้มันใกล้เคียงกันและมันสามารถจัดสัดส่วนให้มันใกล้เคียงในขณะที่มี ๒๐ กลุ่มได้ไหม สมมุติว่า เอา ๑๐ อันนี้แล้วมาแตกแขนงจากความรู้ออกมาเป็น ๒๐ เพื่อที่จะให้แต่ละจุดที่มันเป็นหลักสำคัญ ๆ ให้มันจะมี represent ของมัน เพราะถ้ามันไปอยู่ในพวกเดียวกัน พวกใดพวกหนึ่งมันมาได้หมดเลยมันก็จะเกิดเป็นปัญหาได้ แต่ถ้าเรากระจายกลุ่มเป็น ๒๐ กลุ่ม มันก็จะอย่างน้อยมันก็จะมา อย่างน้อยก็จะมี ๑๐ คน ๑๐ คนอะไรอย่างพวกนี้ ผมก็ไม่ต้องนึก คิดกันอย่างไรมันเป็นไปได้หรือเปล่าว่าที่จะเอาตัวนี้ไปทำให้มันเป็น ๒๐ กลุ่ม คืออันที่ ๔ ผมว่า เข้าที่แล้วครับ คือทั้งสาขาอะไรต่าง ๆ มันน่าจะใช้ได้ เพียงแต่ว่าจับกระจายออก เพื่อไม่ให้มันไปเจาะกลุ่มอยู่ที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ถ้ามันทำได้ก็ดี

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมคิดว่าการกระจายในแต่ละกลุ่มน่าจะให้เป็นเกณฑ์ที่ กกต. ไปออกแบบว่าทำอย่างไรในแต่ละกลุ่มจะต้องมีการกระจายให้มันมีสัดส่วนที่เหมาะสม คือผมมองในแง่ว่า อำเภอนึงพอบอกว่า ๑๐ กลุ่ม เราพบว่าแต่ละอำเภอ แต่ละพื้นที่มันอาจจะมีคนในแต่ละประเภทมากน้อยแตกต่างกัน ทีนี้พอเราไป fix ว่าอันนี้ต้องให้ได้ ๒ ให้ได้ ๑๐ ให้ได้ ๕ มันจะมีปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งผมคิดว่าแทนที่เราจะไปกำหนดเป็น across the board อย่างนั้นก็น่าจะเป็นเรื่องของวิธีการในการบริหารจัดการ ซึ่งในแต่ละพื้นที่เมื่อพิจารณาแล้วบางพื้นที่อาจจะไม่มีคนในกลุ่มบางกลุ่มเลย ปัญหาเราจะทำอย่างไร หรือว่าบางพื้นที่มีคนในกลุ่มนี้เยอะ การที่จะ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

กระจายให้คนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มเยอะนี่นะครับ ผมคิดว่ามันเป็นเทคนิคที่เราน่าจะให้ กกต. ไปออกแบบหรือออกเกณฑ์ เพราะว่าถ้าเราไปกระจายจาก ๑๐ ไปเป็น ๒๐ ผมมองว่าโอกาสที่เราจะไปเจอปัญหาว่า กลุ่มบางกลุ่มยังไม่มีให้เลือกเลย มันอาจจะเกิดขึ้น อันนี้คือความเห็น ผมมองไปในมุมนั้นนะครับว่า บางเรื่องพอบางพื้นที่ไม่มี มันก็จะทำให้กลุ่มที่เราตั้งไว้มันไม่เป็นผล คือผมเห็นด้วยกับท่านอัครพรว่า ในเบื้องต้นการกระจายมันดูเหมือนว่าเราพยายามจะให้ present ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญอะไรต่าง ๆ ให้มันกระจาย ซึ่งผมเห็นด้วยในมุมนี่ แต่ว่าพอเราไปกระจายตามพื้นที่ ปัญหามันจะเกิดว่าบางอันมีเยอะ บางอันมีน้อย ปัญหาว่าเราจะให้เขาเข้ามาอย่างไรในกรณีที่แต่ละพื้นที่มีส่วนของคนที่มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญในแต่ละประเภท มากน้อยแตกต่างกันครับ

ประธาน : มันก็ขึ้นอยู่กับว่าเราจะกำหนดจุดที่เขาจะคัดสรรกันเองที่จุดไหน ถ้าที่จุดอำเภอจะเป็นปัญหา ถ้าที่จุดจังหวัดจะเป็นปัญหาใหม่ ที่สำคัญก็คือว่าแล้วในที่สุดมันจะต้องมาที่ส่วนกลาง มันจะมาทั้งประเทศ คือถ้าแต่ละจังหวัดมันมีจำนวนมากก็ให้เขาคัด ถ้ามีจำนวนพอดีกับที่เรากำหนด สมมุติที่เรากำหนดว่า ส่วนกลางแต่ละกลุ่มจะมี ๑๐๐ คน เพื่อที่จะคัดให้เหลือ ๑๐ หรือ ๒๐ คนอะไรก็แล้วแต่ ถ้าจังหวัดใดมีไม่เกินก็ส่งมา ถ้ามีเกินก็ให้เขาคัดกันเอง เพื่อที่จะให้เหลือเท่าที่เราว่า แล้วก็มาส่วนกลาง คราวนี้วิธีที่อาจารย์อุดมว่ามันทำไม่ได้ เพราะว่าถ้าเราให้คนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนได้หลายคะแนน การฮั้วเกิดขึ้นทันทีเลย เพราะว่าต่างคนต่างมีทุน มันก็หุนกันได้ เพราะฉะนั้นตัวที่ว่าเวลาที่จะให้เขาเลือกกันเอง ไม่รู้ กกต. คิดไว้แล้วหรือยังว่าจะให้เลือกด้วยวิธีไหน คนละ ๑ คะแนน หรือคนละ ๓ คะแนนอย่างที่เคยทำ หรือคนละ ๑๐ อะไรคือถ้ายิ่งมากการฮั้วจะเกิดขึ้นได้ง่าย เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตท่านประธานครับ ในส่วนของการจัดกลุ่ม ผมอยากจะให้ทางคุณเมธาได้อธิบายขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย คือเราพิจารณาอยู่ว่า ส.ว. เลือกตั้งทางอ้อมก็เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มาก เราก็คิดว่าควรจะต้องไปถึงระดับอำเภอ เพราะว่าคนเขาก็พยายามโจมตีว่า ส.ว. นี้ไม่มีดีโดยประชาชนนะครับ ฉะนั้นเราถึงอยากจะทำให้ไปถึงระดับอำเภอ เพื่อให้เกิดการตื่นตัว มีประชาชนสนับสนุนส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ส.ว. ทางอ้อมในรูปแบบเรา ผมอยากจะให้ทางคุณเมธาช่วยอธิบายขั้นตอนว่า ถ้าจะทำในระดับอำเภอ จะทำอย่างไรในการคัดเลือกกันมาหรือการลงคะแนน จนกระทั่งมาถึงส่วนกลางทำอย่างไรที่เราคุยกันไว้นะครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการครับ คือในวิธีการ เหตุผลที่เป็น ๑๐ เป็น ๒๐ ก็คำนึงถึงวิธีการด้วยก็คือว่า ถ้าเป็น ๒๐ ในบางกลุ่มอาจจะไม่มีคน อย่างที่ท่านกรรมการหลายท่านได้พูดไปแล้ว แต่ถ้า ๑๐ กลุ่ม เหมาะกับการที่จะทำในระดับอำเภอ ได้ ที่นี้เมื่อเข้านี้ทางอนุกรรมการก็มีการพูดกันว่า จะมีหลักประกันสำหรับกลุ่มที่เล็กกว่า แต่ว่า อยู่ในกลุ่มเดียวกันคือกลุ่มย่อยที่เล็กกว่า เช่น ในลำดับที่ ๗ ทำงานด้านเด็ก สตรี เยาวชน ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและชาติพันธุ์ ถ้าเกิดว่ามีผู้พิการน้อยมากในบรรดาผู้สมัครในระดับอำเภอหรือบางที่มีคนเดียวอย่างนี้ะครับ ในขณะที่ผู้ที่ทำงานหรือมีประสบการณ์ด้านเด็ก เยาวชน สตรี มีจำนวน เยอะก็จะเลือกกันเอง เพื่อเป็นตัวแทนกลุ่มแล้วก็จะกลายเป็นว่าในระดับอำเภอ สมมุติว่า เรากำหนดให้เป็นกลุ่มละ ๕ คน ใน ๕ คนนั้นอาจจะเป็นผู้ที่ทำงานได้เฉพาะด้านเด็ก เยาวชน สตรี เท่านั้น ด้านผู้พิการผู้ด้อยโอกาส อาจจะได้ไม่ได้เลย อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งทางคณะอนุกรรมการ ก็มีความเห็นคล้าย ๆ กับท่านประธานครับก็คือว่า จะต้องไปทำเป็นอนุย่อยของแต่ละกลุ่มออกมา แล้วก็จะต้องมีตัวแทนของแต่ละอนุย่อยเข้ามาเป็นตัวแทนอย่างน้อย ๑ คนอย่างนี้ะครับ ก็คือ ที่มีการคุยกันเมื่อเช้า เช่น กลุ่มที่ ๗ ถ้าเกิดว่าเป็นกลุ่ม ก็จะทำเป็นกลุ่มย่อย เช่น ด้านเด็ก เยาวชน สตรีนะครับ เป็นกลุ่มย่อยที่ ๑ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มย่อยที่ ๒ และชาติพันธุ์ เป็นกลุ่มย่อย ที่ ๓ แล้วก็เมื่อส่งมาถึงในระดับส่วนกลาง ที่จังหวัดส่งมาก็จะต้องมีคนของทั้ง ๓ กลุ่มนะครับ อันนี้ เป็นวิธีที่คิดกันเมื่อเช้านี้ครับ

ส่วนวิธีที่จะให้เลือกตามขั้นตอนก็คือว่า ในระดับอำเภอเปิดกว้างที่สุดก็คือว่า จะเป็นกลุ่มที่เป็นองค์กร เป็นนิติบุคคล หรือไม่เป็นนิติบุคคลก็สามารถที่จะสมัครได้ด้วยตัวเอง นะครับ ก็คือส่งสมาชิกของตัวเอง ส่วนคนที่ไม่สังกัดกลุ่ม ไม่สังกัดองค์กรหรือนิติบุคคลใดก็ต้อง ให้องค์กรนิติบุคคลหรืออะไรต่าง ๆ รับรอง ให้รับรองมาว่าเป็นคนที่องค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ เป็นผู้ส่ง อันนี้ก็จะทำให้เกิดความหลากหลาย แล้วก็ทำให้มีผู้ที่ยื่นสมัครจำนวนมากขึ้น แต่ว่าจำนวน ก็ขึ้นอยู่กับวิธีที่เราจะกำหนดเรื่องค่าธรรมเนียมการสมัครด้วย ถ้าเกิดว่าเรากำหนดค่าธรรมเนียม การสมัครตั้งแต่ในชั้นระดับอำเภอก็เป็นไปได้ว่าจะไม่เยอะมากนัก อันนี้ก็อยู่ที่จะกำหนด เมื่อได้กลุ่มต่าง ๆ ในระดับอำเภอมาแล้ว ในระดับอำเภอนั้นทางอนุเห็นว่า ควรจะเป็นวิธีการเลือก กันเองในกลุ่ม สมมุติว่ามี ๑๐ กลุ่มก็กลุ่มใครกลุ่มเราเลือกในกลุ่มของเราเอง แต่พอมาระดับจังหวัด จะเป็นวิธีการเลือกคนอื่น ซึ่งไม่ใช่กลุ่มของตัวเอง แล้วเลือกได้เบอร์เดียวนะครับ ที่นี้อาจจะต้อง เพิ่มเติมด้วยว่า ต้องให้มีตัวแทนของทุกกลุ่มโดยเรียงลำดับ สมมุติว่าถ้าเรากำหนด ๑๐ กลุ่ม

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ก็จะเอาคะแนนสูงสุดของแต่ละกลุ่มลำดับ ๑ ถึง ๑๐ เข้ามาในระดับประเทศ เพื่อให้มีทุกกลุ่ม แต่ถ้าเกิดว่าเราเปิด open เลยก็คือ เลือกได้ตามใจชอบ อาจจะเทไปอย่างที่ท่านประธานว่า คนอาจจะเลือกหมอกันหมดเลยอะไรอย่างนี้นะครับ เราก็เลยคิดว่า ถ้าเกิดว่าเลือกในระดับ จังหวัดต้องแยกเป็นกลุ่ม ๆ ด้วยเอาคะแนนเรียงคะแนนสูงตามลำดับ ๑ ถึง ๑๐ ในแต่ละกลุ่ม ส่งเข้ามาเป็นตัวแทนของจังหวัด

ประธาน : แล้วกลุ่มย่อยที่อำเภอหายไปไหน

นายเมธา ศิลาพันธ์ : กลุ่มย่อยเลือกกันเองครับ

ประธาน : ไม่ ที่อำเภอ พอมาถึงจังหวัด กลุ่มย่อยที่จังหวัดยังมีไหม

นายเมธา ศิลาพันธ์ : กลุ่มย่อยที่จังหวัดยังมีครับ

ประธาน : ยังมีใช่ไหมครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ยังมีครับ

ประธาน : มันก็คือมีมากกว่า ๑๐ กลุ่มนั่นเอง เพียงแต่ไปอยู่ใน umbrella เดียวกัน ถูกไหมครับ เพราะว่าอย่างไรก็ต้องไปแบ่งกลุ่มย่อย แบ่งไปแบ่งมาอาจจะกลายเป็น ๒๕ กลุ่ม คือ ๒๕ กลุ่มย่อย มันจะกลายเป็นอย่างนั้นหรือเปล่า

นายเมธา ศิลาพันธ์ : คืออย่างไรก็ตามครับ ก็คือในแต่ละกลุ่มพอขึ้นมาถึงระดับ จังหวัดแล้วมันก็จะเหลือเพียงกลุ่มละ ๒๐ คน

ประธาน : แต่ว่ายังต้องแยกเป็นกลุ่มย่อย

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ใช่ครับ ต้องมีตัวแทนของกลุ่มย่อย ๆ อยู่ด้วย

ประธาน : ในกลุ่ม สมมุติว่าอย่าง (๗) พอถึงจังหวัดก็ต้องมีคนทางด้านเด็ก สตรี เยาวชน พวกหนึ่ง ด้านผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส อีกพวกหนึ่ง มันก็คือแยกกลุ่มนั่นเอง

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ใช่ครับ

ประธาน : เพราะฉะนั้นที่ว่า ๑๐ กลุ่ม ก็อาจจะกลายเป็น ๒๕ ๓๐ ไปเลย เชิญ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขออนุญาตครับ คือได้มีการอภิปราย ในที่ประชุม ผมเองส่วนตัวไม่ค่อยเห็นด้วยกับระบบโควตานะครับ คือหมายความว่าเราไม่มีความจำเป็น ในเมื่อเรามีคุณสมบัติของ ส.ว. ชัดเจนว่า คนที่จะเป็น ส.ว. มาตรฐานของ ส.ว. คืออะไร เพราะฉะนั้นใครที่มันเข้าถึง ส.ว. ได้ ผมคิดว่าเราต้องเปิดให้เขาเข้ามา การไปแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อที่จะให้มีกลุ่มนั้นกลุ่มนี้ครบ ผมเรียนว่าโดยธรรมชาติเราคุยกันถึงขนาดว่า

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

กรณีกรุงเทพมหานครซึ่งจะมีคู่แข่งเยอะ โดยธรรมชาติคนที่อยากเป็น ส.ว. ถ้าเขาไปพบว่าตรงไหนมัน ฟิลด์อื่น แล้วเขามีโอกาสมากเขาจะไปลงตรงนั้น เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะไปมองถึงในระดับอำเภอว่า อำเภอไหนอาจจะมีคนไม่ครบ ผมเชื่อว่าพอถึงเวลา อันนี้อาจจะเป็นการคาดคะเนนะครับ แต่ผมเชื่ออย่างนั้นว่าคนจะมาลงสมัครในกรุงเทพฯ เขาเจอคู่แข่งเยอะ บางทีเขาต้องถอยเพราะว่าเขาดูแล้วโอกาสเขาน้อย เพราะฉะนั้นผมเชื่อว่าทุกกลุ่ม ๒๐ กลุ่ม ที่เรามองไว้มันสามารถจะกระจายตัวด้วยตัวของเขาเอง เพื่อไป fill in อยู่ในอำเภอหรือในท้องถิ่นได้คือโดยส่วนตัวเห็นด้วยกับเรื่องให้โอกาสท้องถิ่นครับ แต่ว่าในขณะที่เดียวกันผมเป็นห่วงในกรณีการฮั้ว ซึ่งเห็นด้วยกับท่านภักดิ์ว่าการเลือกกันเอง ผมไม่ค่อยสนับสนุน เพราะผมเชื่อว่ามันมีกลไกที่จะสามารถทำให้เขาได้คนที่เขาเตรียมพร้อมกันมาเรียบร้อยแล้ว วิธีการอย่างที่คุณภักดิ์ว่าในที่ประชุม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการตั้งกรรมการสรรหาชุดหนึ่งขึ้นมาในช่วงตรงกลาง ก่อนที่จะได้ ส.ว. เพื่อที่จะให้มีการคัดกรองหรืออะไรตรงนั้น ผมว่าก็เป็นทางเลือกนะครับ หรือจะมีการเลือกตั้งโดยประชาชน หรืออะไรที่ทางคุณภักดิ์เสนอ ผมก็เห็นด้วย เพราะฉะนั้นส่วนที่ผมเป็นห่วงคงเป็นห่วงในกระบวนการมากกว่าที่จะได้มาในแง่ของตัวแทนในแต่ละกลุ่ม โดยไม่ได้สนใจว่าจะต้องมีโควตาเท่านั้นเท่านี้ เพราะว่าโดยธรรมชาติคนที่อยากเป็น ส.ว. ต้องแสวงหาโอกาสให้ตัวเองอยู่แล้วครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายเชียรชัย ณ นคร : ท่านประธานครับ คือขออนุญาตเรียนถามนิดหนึ่งครับคือผมนึกเหตุผลไม่ออกว่า สุดท้ายปลายทางทำไมต้องมาเลือกกันเองที่กรุงเทพฯ

ประธาน : ที่จังหวัดไหนก็ได้ครับ แต่มันต้องมีจุดสุดท้ายที่จะเลือกกันเอง เพื่อให้เหลือ ๒๐๐

นายเชียรชัย ณ นคร : คือความคิดผม กำลังนั่งนึก ๆ อยู่ครับท่านประธานครับคือว่าตอนนี้พอเราแบ่งเป็นกลุ่ม จะเป็น ๑๐ กลุ่ม หรือ ๒๐ กลุ่มอะไรก็แล้วแต่นี้นะครับ การได้มาซึ่งคนของแต่ละกลุ่มมันจะมีคำถามแรกๆ ที่มันจะต้องถามก่อนเลยว่า ผมเป็นเกษตรกร แต่ผมไม่ได้อยู่ในกลุ่มเกษตรกร ผมควรจะเป็นเพียงคนทั่วไปเลือก หรือผมจะเป็นคนที่ถูกเลือก คือหมายความว่าเราจะส่งเสริม คัดคนจากการรวมกลุ่มของคน ซึ่งการรวมกลุ่มของคนมันใช้ทางรัฐศาสตร์ ผมก็ถือว่าเป็นเรื่องของกลุ่มผลประโยชน์ การแสดงออกกันในเรื่องของการรวมตัวกัน เพื่อประโยชน์ของกลุ่มหรืออะไรก็แล้วแต่ คือถ้าเป็นลักษณะแบบนี้ ผมกำลังคิดว่าในจังหวัดหนึ่ง ๆ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

กลุ่มพวกนี้สมมุตินะครับว่า ในจังหวัดมีทั้งสภาองค์กรชุมชน มีทั้งกลุ่มสตรี สภาเด็ก เยาวชนอะไรพวกนี้ พวกนี้พอมองภาพทั้งจังหวัด กลุ่มที่ กกต. เสนอ ผมว่าแต่ละจังหวัดจะไม่ค่อยแตกต่างกันเท่าไร เพราะมันจะมีอยู่กลุ่มที่มันค่อนข้างจะลงตัว ลักษณะทำนองเดียวกัน ยกเว้นว่าบางจังหวัดไหนที่จะมีลักษณะที่เป็นพิเศษ เช่น ในเรื่องของกลุ่มชาติพันธุ์หรืออะไรตรงนี้ที่มันจะแตกต่างกัน คราวนี้ปัญหาของผมคือว่าการ identify ตัวเองว่าผมจะเป็นคนถูกเลือกให้เป็นไป ส.ว. ผมควรจะต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่ม เป็นองค์กร จะเป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคลหรือเปล่า หรือว่าวันดีคืนดีผมบอกว่า ผมอยากจะเป็น ผมก็เดินมาสมัคร ผมบอกผมเป็นคนในสถาบันการศึกษา ผมก็เดินมาสมัคร แต่ถ้าเกิดเริ่มต้นจากการที่ว่าคุณจะมาเป็นตัวเลือกได้ คุณจะต้องผ่านกระบวนการในกลุ่มหรืออะไรก็ไม่รู้นี้ นะครับ ขึ้นมาก่อน ตรงนี้มันก็จะทำให้ในแต่ละจังหวัดเองมันมีตัวเลือกที่จะ concrete ในระดับหนึ่ง ที่นี้วันก่อนคุยกับท่านนรชิต และคุยกับบางคน ผมจำไม่ได้ว่าก็มีการพูดถึงว่า แต่ละกลุ่มที่จะไปเลือก คนที่จะไปเลือก อันนี้คือคนที่จะไปเลือกแล้ว มันควรจะพัฒนาให้เรามีระบบของ register ใหม่ เช่น ผมก็ไป register ว่าผมเป็นสายวิชาการ ผมก็จะเลือกจากตัวแทนฝ่ายสถาบันศึกษาอะไรอย่างนี้ คือผมคิดว่าถ้าเป็นอย่างนี้เราก็จะไม่มีปัญหาในเรื่องของกลุ่มผู้บริโศก ๖๕ ล้านคน คนที่เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้บริโศกปัจจุบันมันอาจจะเป็นกลุ่ม เป็นองค์กร เป็นสมาคม มูลนิธิ อยู่สัก ๓๐๐-๔๐๐ และในระดับจังหวัดมันก็มีของมันอยู่อย่างนี้ แต่ว่าคนที่จะไปเลือกกว่าใครที่กำลังจะถูก nominate มาจากกลุ่มผู้บริโศก สมมุติในจังหวัดหนึ่งอาจจะมียุทธศาสตร์อยู่สัก ๓-๔ กลุ่ม แล้วมันถูก nominate ขึ้นมา ผมก็ต้องไป identify ตัวผมเองว่า ผมจะขอโหวตให้กับกลุ่มผู้บริโศก ผมก็จะโหวตให้กลุ่มผู้บริโศกไปอะไรทำนองคล้าย ๆ อย่างนี้ คือกำลังพยายามคิดว่าถ้าเกิดทำลักษณะทำนองนี้

ประธาน : สงสัยว่าจะคนละระบบ ที่เรากำลังพูดกันหรือเปล่า

นายเชียรชัย ณ นคร : เพียงแต่กำลังจะถามนิดเดียว

ประธาน : จะเสนออีกระบบหนึ่งหรือเปล่า

นายเชียรชัย ณ นคร : ครับคือที่น่าเรียนคืออย่างนี้ครับอาจารย์ครับ คือผมกำลังสงสัยว่า จริง ๆ แล้วในขั้นตอนมันอาจจะเป็นไปได้ไหมที่มันจบตรงที่จังหวัด ตอนแรกที่เราคิด

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

พุทธชาติ ๒/๑๐

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ตอนนี้เรามาจบที่กรุงเทพฯ ใช่ไหมครับ ที่นี้พอจบที่กรุงเทพฯ มันก็จะมีกระบวนการในการคัดสรรของเราตามแผนภูมิที่เราทำเอาไว้ ก็เลยเพียงแค่สงสัยเหตุผลนิดเดียวครับอาจารย์ว่า ทำไมต้องมาจบที่กรุงเทพฯ

- ๓/๑

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : ระบบที่เขาวางเป็นอย่างนี้ครับ เราไม่มีผู้เลือก หรือพูดใครอยากสมัคร ก็มาสมัคร จะสมัครผ่านด้วยวิธีไหนยังไม่ได้พูดกันว่าจะทำอย่างไร เมื่อได้คนสมัครแล้วมันจะมีคนสมัครมากกว่าจำนวนคนที่จะเป็นได้โดยแยกเป็นกลุ่ม ๆ สมมุติว่ากลุ่มหนึ่งมาสมัครกัน ๑๐๐ คน ถามว่าแล้วจะเอา ๕ คนไหนของ ๑๐๐ คน ก็บอกให้ ๑๐๐ คนนั้นคุณเลือกกันเองให้เหลือ ๕ คน พอรวมทั้งจังหวัดมันก็อาจจะกลายเป็น ๕๐ คน สมมุติว่าถ้ามัน ๕๐ มันอาจจะเข้ามากรุงเทพฯ ได้เลย มาเลือกกันที่ส่วนกลางได้เลย แต่ถ้ามัน ๕๐๐ ๕๐๐ ก็ต้องเลือกอีกทีหนึ่งเพื่อให้เหลือ ๕๐ มันก็จะได้ ๓,๕๐๐ หรือ ๔,๐๐๐ อะไรก็ไม่รู้ที่มาส่วนกลาง แล้วส่วนกลางจึงจะเลือกให้เหลือ ๑๐ หรือ ๒๐ ตามที่เราจะตกลง คือตัวคนสมัครเป็นคนเลือก มันไม่ได้มาจดทะเบียนเพื่อเลือก ที่นี้ที่พูดกันถึงองค์กร ที่เขาพูดกันคือส่วนหนึ่งก็บอกว่ามาสมัครได้เลยถ้าคุณมีความรู้ความสามารถ สมัครจะได้เปิดกว้าง อีกส่วนหนึ่งก็บอกว่าถ้าองค์กรที่เขาเกี่ยวข้องเขาเสนอละ เขาก็บอกาก็ได้ ก็มา ก็มาได้หลายทาง สมมุติว่าผมเป็นเกษตรกร แล้วผมเป็นหมอดูด้วย ผมก็เลือกว่าผมจะไปสมัคร ในฐานะเป็นเกษตรกรหรือผมจะสมัครในฐานะเป็นหมอ ได้ทั้งคู่แต่ว่าได้ที่เดียวก็ต้องเลือกตัดสินใจ เอาอันเดียว เมื่อก็อจารย์จूरี่จะพูดใช่ไหมครับ

นางจूरี่ วิจิตรวาทการ : ดิฉันคิดว่าถ้าสมมุติว่าจะรวมมาเป็น ๑๐ ก็พอมีเหตุผลของเขา เพียงแต่ว่าดิฉันขอเรียนถามว่า category ของ ๑๐ อันนี้บางอันมันไม่ได้รวมอย่างอื่นหรือไม่คะ ที่จริงอัน ๒๐ ก็ใช้ได้นะคะ ก็ดี ไม่ได้เสียหายอะไรเลย รูปแบบที่เรามี ๒๐ ที่เสนอมาแล้ว ถ้าสมมุติว่าจะดู ๑๐ กลุ่มบุคคลที่ทำงานด้านผู้ใช้แรงงานคือถ้ามองในแง่ของคนทำงานด้านนี้ดิฉันคิดว่ามันน้อยไม่มีมากพอที่จะรวมอะไรต่าง ๆ ส่วนบุคคลที่ทำงานด้านเด็ก เยาวชน สตรี มีเยอะนะคะ ที่นี้ถ้าสมมุติว่าผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสหรือชาติพันธุ์ไปรวมอยู่ในข้อ ๕ ได้ไหมคะ รวมกับด้านผู้ใช้แรงงาน ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและชาติพันธุ์ เพราะว่าสตรีนี้ทำงานด้านนี้ตั้ง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ มากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของประชากรเป็นสตรี เด็ก เยาวชนก็มีเยอะนะคะ ที่นี้ อีกข้อหนึ่งที่ดิฉันสงสัยก็คือว่าบุคคลที่ทำงานด้านนักธุรกิจ ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ เราเอาพวกคนที่ประกอบอาชีพแต่ไม่ใช่วิชาชีพไปไว้ที่ไหน หรือว่าจะรวมเขาอยู่กับผู้ประกอบการ หรือพวกลูกจ้างธนาคาร ภาคธุรกิจต่าง ๆ ที่เป็นลูกจ้างเราจะใส่เขาไว้ตรงไหนคะ จะเอาเขาไว้อยู่ในหมวด ๕ หรือว่าจะเอาเขาไว้อยู่ตรงไหน เพราะว่าแม้กระทั่ง executive ระดับสูงขององค์กรเอกชนเขาก็เป็นลูกจ้าง ในความหมายที่เราานิยามเขา เพราะว่าใน ๑๐ กลุ่มนี้มันจะไม่มีผู้บริหารไม่มีอะไรแล้ว ตรงนี้ดิฉันก็คิดว่ามันอาจจะไม่ทำให้เขาเกิดความลำบากที่จะ classify ตัวเอง จัดตัวเองว่าจะอยู่ตรงไหน

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : ตรงนี้ผมคิดว่ามันอาจจะเกิดความเข้าใจไขว่เขวหรือเขียนอาจจะยังไม่กระจ่าง คือใน ๑๐ กลุ่มนี้ถ้าผมอ่านดูผมเข้าใจว่าบางส่วนมุ่งหมายถึงคนที่เป็นเอ็นจีโอที่ทำงานด้านนั้น ๆ บางส่วนหมายถึงตัวเขาเอง อย่างเช่นแรงงานนิ่มไม่ใช่เอ็นจีโอที่ทำงานด้านแรงงาน แต่หมายถึงตัวคนแรงงานที่เขาทำงาน สมาคมลูกจ้าง สมาคมนายจ้างอะไรของเขาพวกนี้ คือพวกนี้ หรือด้านนักธุรกิจนี่คือตัวนักธุรกิจเอง ส่วนผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระเมื่อก็ใครบอกแล้วว่ามันใส่เกินมา จริง ๆ มันคือประกอบอาชีพอิสระก็แปลว่าใครทำอาชีพอะไรก็อยู่ในนี้ คือตัวพวกถ้อยคำผมคิดว่าเดี๋ยวก้อย ๆ แก้กัน อันนี้จับกลุ่มขอให้รู้เลา ๆ ว่าเขาจับอย่างไรแล้วเดี๋ยวก้อย ๆ ไปใส่ ปัญหาอยู่ว่าจะเอา ๑๐ หรือเอา ๒๐ ก็เอาเสียตกลงให้แน่ เชิญอาจารย์ศุภชัย

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ณ ขณะนี้เท่าที่เรากิปรายกันนี้ผมก็ยังเห็นว่าสิทธิน่าจะเป็นทางเลือกที่ flexible ที่สุด แต่ว่าอันนี้มันมีประเด็นอีก ๒ ประเด็นที่ผมพยายามคิดตามก็คือว่าถ้าในแต่ละกลุ่มมันมี subset ของมัน ทีนี้บางกลุ่ม subset มันจะยกตัวอย่าง อย่างกลุ่มที่ ๕ พยายามนึกถึง subset นะครับ subset มันก็อาจจะต้องเป็นแรงงานด้านโน้นด้านนี้ด้านนี้ คือต้องไปนึกถึง subset ครับ ทีนี้ประเด็นถัดมานอกจากในเรื่องของ subset แล้วนี่ที่เราคุยกันที่อาจารย์อมรใช้คำว่าโควตา แล้วก็ท่านรองเมธาพูดถึงว่าจะมีการกำหนดว่าทุก ๆ subset จะต้องมีส่วนไหน คือตรงนั้นผมพยายามนั่งนึกตามแล้วก็มองว่ามันเป็นไปได้ทั้งกำหนด minimum แล้วก็เป็นไปได้ทั้งกำหนด maximum กำหนด maximum อย่างเช่นสมมุติว่าเป็นกลุ่มที่ ๒ นี่นะครับ อย่างไรก็ตามแล้วทุกอำเภอมีครู ครูก็จะสมัครเข้ามา แล้วครูก็จะเป็นคนส่วนใหญ่ จากอำเภอนี้ถ้าเราไม่กำหนด maximum ไว้ ถ้าเรากำหนดว่าโควตาของแต่ละกลุ่ม บางกลุ่มอย่างไรมันก็ไม่มีคนในนั้นหรือครับ แต่ถ้าเรากำหนด maximum ว่าอย่างเช่นแต่ละกลุ่มจะต้องไม่เกินเท่านั้นเท่านี้เปอร์เซ็นต์นะครับ สมมุติว่ายกอย่างง่าย ๆ ว่าไม่เกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตามจากอำเภอ ถ้าเป็นกลุ่มครูก็มาได้แค่ถ้าเดิมเรากำหนดไว้ สมมุติเรากำหนดไว้ ๑๐ คนก็ได้มาแค่ ๕ อีก ๕ อย่งไรก็ต้องเป็นคนอื่นที่อยู่ในตัว category ที่ ๒ เสร็จแล้วพอขึ้นไปถึงระดับจังหวัด ระดับจังหวัดที่หารือกันแล้วก็ท่านประธานก็มองว่าถ้าให้เลือก cross กลุ่มมันก็น่าจะเป็นวิธีป้องกันการฮั้วได้พอสมควร แต่ถ้าเลือกในกลุ่มสิ่งที่จะเกิดขึ้นก็คืออันที่ ๑ ถ้าเรากำหนดเป็นโควตาของแต่ละ subset นี้อย่างไรก็มีปัญหาแน่ แต่ถ้าเรากำหนด maximum ไว้แบบนั้นเราก็คงกันไม่ค่อยได้ อย่างกรณีของกระทรวงศึกษาธิการครูก็เข้ามาแน่ แล้วครูก็จะเดินเข้ามาจนถึงระดับของประเทศ ซึ่งมันก็มีเหตุผลเหมือนกันเพราะครูนี้ถ้ามองเขา

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

๔๐๐,๐๐๐ คนเขาเป็นคนกลุ่มใหญ่ กลุ่มอื่นมันเล็กกว่าเยอะ ก็เดินมาถึงตรงนั้นแล้วก็ที่ท่านประธาน ดำริว่าจะให้เลือก cross มันก็น่าจะ work ในลักษณะนั้น แต่บางกลุ่มผมยังคิดว่าที่พยายามนึกต่อ ถึงในระดับจังหวัดนี้ผมเองก็ยังคิดต่อไม่ได้ครับ กำลังนึกว่ามันต้องมี area ด้วยหรือเปล่า เพราะว่า ถ้าไม่มี area แล้วปรากฏว่าบางพื้นที่มันอึดกันนะครับ คือผมว่าพอถึงเวลาแล้วมันจะมี ฝ่ายการเมืองมาจัดการครับ แล้วฝ่ายการเมืองที่เข้ามาจัดการอย่างสมมุติถ้าเขาสามารถจะจับมือกัน ในระดับจังหวัดได้ในภาคอีสานหมดอย่างนี้นะครับ ไป ๆ มา ๆ เขาอาจจะกินรวบก็ได้ครับ ที่นี้มันอาจจะต้องนั่งถึงโศกนาฏของพื้นที่หรือเปล่า นี่ผมยังนึกไม่ออกนะครับ ในระดับของประเทศ เพราะว่าถ้าไม่กันไว้เดี่ยวเขาจับมือแล้วอีสานเหนือหมดเลยนะครับ เพราะว่าที่อยู่มันน้อยกว่า แต่ต้องเรียนว่าพยายามนั่งนึกตามอยู่นะครับ ก็เลยคิดว่าอันที่ ๑ คือในประเด็นของตัว subset ไม่น่าจะกำหนดเป็นโควตาเท่ากับกำหนด จะกำหนด min หรือกำหนด max ก็ได้หรือจะใช้ว่า แต่ละ subset ต้องมีไม่เกิน สมมุติถ้าเราเป็น ๑๐ ก็มีไม่เกิน ๔ คนอะไรอย่างนี้มันก็จะกันไปได้ พอสมควรครับ ก็ลองนึกขึ้นมาเป็นตุ๊กตานะครับ

ประธาน : เชิญอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่าเหตุผลที่ลดลงมา เหลือ ๑๐ กลุ่มก็เพราะเกรงว่าเดี๋ยวจะหาคนไม่ครบ ๒๐ กลุ่ม แต่พอเอาเข้าจริง ๆ ๑๐ กลุ่มมันก็ต้อง แดกเป็นกลุ่มย่อยอยู่เช่นกัน แล้วก็อาจจะหาคนไม่ครบ ซึ่งผมเองเข้าใจว่าเราไม่ต้องไปพะวงถึง ตรงนั้น เราหมายความว่าสิ่งที่เราทำนี้เราไม่ใช่ใช้ระบบสัดส่วนที่จะต้องว่าเกษตรกรรมมี ๓๐ ล้าน ต้องมีตัวแทนเท่าไร เราเปล่า เราต้องการบอกว่าสถานะนี้เราจะต้องมีคนที่จะกระจายให้ได้มากที่สุด ในทุกการดำรงชีพของคนไทย เพราะฉะนั้นถ้าอย่างไรต้องแยกก็แยกกลุ่มเสียให้มันชัดเจน คนดูแล้วรู้เลยว่าเขาอยู่กลุ่มนี้ ไม่ใช่ดูแล้วจะต้องไปหวังว่าจะมาแบ่งกลุ่มข้างในอย่างไรอีก เสร็จแล้วสิ่งที่เราเลือกทั้งประเทศก็เราจะค้นหาคนดีทั้งประเทศ เพราะเราไม่รู้ว่าคุณพวกนี้คนดี ไปอยู่ตรงไหนบ้าง เราไม่ได้ต้องการเป็นตัวแทนจังหวัดนี้เข้ามา ๑ คนหรืออะไรทั้งสิ้น เขาอาจจะ สรรหาเข้ามา แต่มาหาส่วนกลางแล้วเขาอาจจะเห็นคนส่วนกลางนั้นดีที่สุดเขาก็อาจจะลงคะแนน ให้ไปก็ได้ เพราะฉะนั้นมันไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะมาแบ่งสัดส่วน ไม่ใช่เป็นเรื่องในพื้นที่ แต่เป็นเรื่องการ แสวงหาคนที่ดำรงชีพหรือประกอบอาชีพพื้นที่ที่ดีที่สุดซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ แล้วให้เขามาคุย กันเองมาเลือกกันเองกันเสีย ความจริงถ้าคิดในระบบนี้ผมเข้าใจว่า ๑. ก็คือไหน ๆ ก็ต้องแยก ก็แยกเสียให้ชัดเป็น ๒๐ แล้วก็ประกาศ พอคนดูปั๊บรู้เลยว่าเขาอยู่ในกลุ่มไหน แล้วจังหวัดนั้นไม่มี

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

กลุ่มนี้ก็ไม่มี พอมารวมส่วนกลางรวมทั้งหมดแล้วมันอย่างไรเสีย ๑๐ คนมันก็ต้องหาได้ในแต่ละ อาชีพ ไม่อยู่ในจังหวัดนั้นจังหวัดโน้นก็มีก็เข้ามากัน ผมเข้าใจว่าเป็นอย่างนั้น

ประธาน : เชิญคุณนรชิต

นายนรชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับ ผมขอสนับสนุนแนวทางที่จะให้มี ๒๐ กลุ่ม

ประการที่ ๑ ก็คือว่าคนอ่านแล้วก็เข้าใจว่าเรานี้ก็ถึงทุกกลุ่ม ทุกอาชีพ ทุกคน อยู่แล้วนะครับ เขาคงหาได้ว่าเขาจะอยู่ในกลุ่มไหน นั่นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ผมก็เห็นด้วยกับท่านอัครพรอย่างยิ่งว่าเราไม่ต้องไปห่วงมากกว่าทุกภาค ทุกอำเภอจะมีคนทุกกลุ่ม トラบใดที่เราให้โอกาสเขาว่าเขาสมัครนะครับ คือเขาจะเป็นภูมิภาคไหน จะหนักไปทางด้านเกษตรกรรมก็ปล่อยเขาไปนะครับ โดยเฉพาะคำของท่านอัครพรว่าเรามองทั้ง ประเทศ อย่างไม่ก็ทุกกลุ่มจะเข้ามามีตัวแทน แล้วผมคิดว่าถ้าเราแบ่งเป็น ๑๐ กลุ่มแต่ในใจมี subset ผมว่ายิ่ง confuse กันใหญ่ นะครับ โดยเฉพาะคนข้างนอกกว่ามาจัดโควตากันอย่างไร ถ้าชอย subset แล้วก็ไปเป็น ๒๐ ไปเลยก็แล้วกัน ถ้าเป็น ๑๐ แล้วแต่ใน ๑ ยังมี subset ๑a ๑b ยิ่ง confuse ผมว่าชัด ๆ เลย

ประการสุดท้าย นั่งอยู่กับคุณโมงนานคือติดไปแล้วในเมื่อเราประกาศไปแล้วว่า ๒๐๐ กลุ่ม แล้วคนก็กำลังรอฟังอยู่ว่า ๒๐ กลุ่ม คนก็กำลังใจจดใจจ่อว่า ๒๐ กลุ่มนี้จะเป็นใคร ถ้าออกมากลายเป็น ๑๐ กลุ่มจะมีคนถามว่า แล้วกลุ่มไหนใหม่ กลุ่มนี้ใหม่ อยู่ในกลุ่มไหนต้อง มานั่งพลิกหาอีกว่ากลุ่มหนึ่งก็ยาวเหยียดเลยครับ ๓-๔ ประเภท สาธารณสุข วิทยาศาสตร์ เหมือนเอาด้านวิทยาศาสตร์มารวมกันหมด ผมว่า ๒๐ กลุ่มนี้ชัดเจนครับ แล้วประการสุดท้ายคือ จะได้ไม่ใช่ ทรธ. โลเล ๆ อีก ๒๐ เหลือ ๑๐ อีก ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ กราบเรียนที่ประชุมอย่างนี้นะครับ คือผมคิดว่าเหตุผลของการที่ทำเป็น ๑๐ หรือ ๒๐ นี้ เมื่อกี้ที่เราให้เหตุผลมุมมองต่าง ๆ กันนี้ครับ ลึก ๆ แล้วมันอาจจะเห็นว่าเราไม่มีคำตอบจากตอนที่ ๒ ว่าวิธีการเลือกตรงไหนเราจะทำอย่างไร ท่อนแรกเราชัดเจนครับว่าเรารับหมดเพราะเราตระหนักว่าสิทธิของคนมันจะเท่าเทียมกัน อันนี้จะ fulfill ความรู้สึกของคนนะครับ ท่อนปลายเราก็ชัดว่าเราจะใช้วิธีการเลือกอย่างไรให้เขาไม่เทียมกัน ใช้ใหม่ครับ ทีนี้ตรงกลางเรายังไม่ชัด พอตรงกลางเราไม่ชัดเราก็พูดเรื่องระหว่างมีบนพื้นที่ ผมนี่จุดยืนผมคือผมไม่เอาพื้นที่นะครับ เพราะผมก็ผลสุดท้ายถ้าเอาพื้นที่มันก็ตอบกลับไปตรงโจทย์

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ที่พี่อ้อพรบอว่ามันจะไม่เป็น ส.ส. พื้นที่ แต่ถ้ามันเลือกไปจากพื้นที่นะ มันพูดแน่ ผม ส.ว. ชัยภูมิ บ้านผมนี่ผมก็ต้องลุกขึ้นพูดแบบนี้ มันอย่างไรก็ติดพื้นที่พี่ และอันที่ ๒ ก็ถามว่าพอมันเป็นกลุ่มย่อย แล้วมันก็ต้องมาพูดเรื่อง subset พอเราเอา ๑๐ เราก็มาหวังว่าเราจะต้องมี subset ใหม่ เพราะว่าเรากลัวเราขาดไปไม่ครบใช้ใหม่ครับ พอขาดไปไม่ครบเราก็หวัง subset พอ subset มันก็จะไปอย่างที่ทำนอาจารย์พูดเมื่อก็คือว่ามันจะกลายเป็นโควตาใหม่ นะครับ พอไม่เอา subset กลับไป ๒๐ พอ ๒๐ ก็ เอ๊ะเราขาดหมดหรือเปล่า ถ้าเราขาดไม่หมดนะ เรามันจะเกิดความยุติธรรมใหม่ มันก็จะมีปัญหาเรื่องความยุติธรรมขึ้นมา รวมทั้งที่ถามกันในกรรมการด้วยคือว่า พอแบ่งอย่างนี้ ๑๐ กิติ หรือ ๒๐ กิติ ถ้าคิดตามพื้นที่นะครับแล้วกรุงเทพฯ จะทำอย่างไร ก็มีคนบอกว่าวิ่งไปสมัครที่ต่างจังหวัดเอาสิ คือผมว่าที่เราพูดนี้เพราะเราถูกกินทางอยู่ตรงกลางนี่นะว่า เราจะทำอย่างไร นี่ที่ตรงกลางนี่นะครับคิดอย่างไร ๆ ก็ตามมันจะมีอยู่แค่ ๓ วิธี ๑. ให้ประชาชนเลือกโดยตรง ๒. เลือกกันโดยอ้อม ๓. มีตัวกรอง ผมไม่พูดเรื่องสรรหานะครับ ผมพูดเรื่องตัวกรองนะครับ มันมีอยู่ ๓ อันแค่นี้แหละ คือผมว่าไหน ๆ ถ้าจะไม่พูดเรื่อง ๑๐ หรือ ๒๐ นะครับ พูดให้มันทะเลว่นี่นะ คือถ้าพูดแค่ ๑๐ หรือ ๒๐ ก็พักไว้ก่อนแล้วอนุกรรมการไปดูเอามาให้ได้ ๑๐ หรือเอา ๒๐ นะ แต่ถ้าจะเอามันทะเลว่ก็ต้องพูดกันตรงกลางวันนี้ว่า ตรงกลาง ๓ วิธีนี้เราจะเอาอะไร เลือกโดยตรง ผมว่าเราชัดแล้วว่ามันไม่ใช่คำตอบนะครับ เลือกกันโดยอ้อมก็แปลว่าเราจัดมา กกด. เลือก ให้คนเหล่านี้เลือกหลาย ๆ วิธี แล้วก็อีกทางหนึ่งก็คือว่ามีตัวกรองนะครับ ผมเสนออย่างนี้ครับ คือใจผมนี่ผมคิดว่าเอาเข้ามาเยอะ ๆ อันแรกเรามีคำตอบแล้วในตอนแรก ตอนที่ ๒ ถ้าเราเปิดตามจะ ๑๐ กิติ หรือ ๒๐ กิติ ซึ่งใจผมคล้อยไปทาง ๑๐ นะครับ เพราะผมคิดว่ามันเข้าร่องไหนก็ได้ ผู้หญิงก็เข้าได้หลายร่องอย่างเมื่อก็ที่ว่านะครับ และผมเองผมคิดว่ากรรมการเดิมมีอยู่ ๗ คน มีฝ่ายค้าน มีประธานรัฐสภา มีประธานศาล มีอะไรต่ออะไรใช้ใหม่ครับ แล้วคนก็ครหาว่า ๗ คนนี้มาจากไหน ก็ไม่รู้ เป็น ๗ อรหันต์มาเลือกคน ผมไปคิดดูนะเอามาอีก ๗ คนได้ใหม่เป็น ๑๔ คน ๗ คนนี้มาจากไหน ๗ คนเดิมเอาเหมือนเดิม ๗ คนเดิมเขาเชี่ยวชาญเขาอยู่ในระบบต่าง ๆ เขามีวิจารณ์ญาณได้ว่าเขาควรที่จะเลือกคนแบบไหนด้วยสัดส่วนอย่างไร สัดส่วนนี้หรือ subset ของเรานะครับ เช่นว่าพอเข้าไปในร่องของสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและวิทยาศาสตร์ ผังเมือง ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมพวกนี้ เขาจะรู้เลยว่าเขาจะเอาหมอมามากี่คน มันจะไม่ใช่เป็นหมอมาทิ้งหมด ถ้าเราบอกว่า ๑๐ ใช้ใหม่ครับ ๑๐ สาขา ช่องอันที่ ๓ คือ ๒๐๐ คน ไม่ใช่หมอแพ็กมา ๑๕๐ คนอย่างนี้ไม่ใช่ นะครับ ๗ คนนี้รู้อยู่แล้วเพราะว่าเขาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผมหาหมอมามากี่คน ๗ คนนี้ผมไปคิดอย่างนี้นะครับท่าน

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

คือผมคิดว่าเดิมที่เราไปคิดอันแรกมันก็ตีเหมือนกันว่ามี ๓ สมาคมวิชาชีพอะไรต่ออะไรพวกนี้นะ แต่ผมไปคิดใหม่ผมว่า เอ้ ทำไมไม่เอาพวกนี้มาเป็นตัวกรองนะครับ ๑๔ คนที่ผมคิดนี่นะครับ ผมคิดอย่างนี้นะครับ ๑. ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยเลือกมาเลย ๑ คน ๒. สภาวิชาชีพที่มีอยู่ ๒๐ เท่าไรสภาวิชาชีพที่คุณปรกรณ์เล่าวันก่อน ๒๒ สภาวิชาชีพ เพราะถือว่าพวกนี้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายนะมีกฎหมายรองรับ ๓. ก็คือว่าสื่อมวลชนที่ผมค้านไปว่าไม่ให้เอาสื่อมวลชนเข้ามาสมัครเองใช้ใหม่ครับ แล้วก็บอกพูดถึงเป็นนักคิด นักเขียนนี้ ถ้าเราคิดว่าสื่อมวลชนเป็นคนรู้ดีว่าใครมีข้อมูลดีไม่ดั้นนะก็เอามาทำเป็นตัวกรองสัตัวหนึ่งนะครับ ๔. พวกท้องถิ่น อบต. อบจ. อะไรทั้งหลายมีสมาคมรับรองนะ ก็เอามาอีกอันหนึ่ง ๕. เอ็นจีโอทั้งหลายที่มีการจดทะเบียน สภาองค์กรชุมชน ใครทั้งหลายก็แล้วกันที่ว่าเป็นเอ็นจีโอจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย อันนี้เราพูดถึงจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายด้วยนะครับ ให้เขาเลือกกันเองมาด้วย ๖. สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า สมาคมธนาคารไทยส่งตัวแทนมา ๑ นะครับ ๗. ผมคิดไม่ออก ผมไปคิดถึงพวกนักสิทธิมนุษยชน พวกอะไรพวกนี้นะครับ แต่ว่าตัวกรองอันนี้ถ้ามันได้คิดอีกอันหนึ่งได้มันก็เป็น ๗ มันก็รวมกันเป็น ๑๔ ใช้ใหม่ครับ ถ้ามาสมมุติว่าเป็น ๑๐,๐๐๐ คน ๒๐,๐๐๐ คน ๑๔ คนนี้เลือกโดยคำนึงถึงสัดส่วนโดยคำนึง subset อะไรทั้งหลาย เอาให้ได้เหลืออยู่ ๔,๐๐๐ คน ๔,๐๐๐ คนเลือกเหลือ ๒,๐๐๐ คน ๒,๐๐๐ คนเลือกโดยวิธีการที่ท่านอาจารย์เสนอเราวันก่อนโน้น ให้ได้ ๒๐๐ คน ผมว่าอย่างนี้มันจะตัดปัญหาเรื่อง subset เรื่องอะไรทั้งหลายไปหมดเลย ความไม่เป็นธรรมระหว่างกรุงเทพมหานคร ความเป็นโน่นนี่มันหายไปหมดเลย แล้วถามว่าตัวกรองอันนี้เป็นอรหันต์ใหม่ มีความเป็นส่วนร่วมของประชาชนใหม่ แล้วก็ตอบได้ใหม่ ผมคิดว่ามันตอบได้หมดครับในแง่ของความรู้ความสามารถ เรื่องตัวแทนของประชาชนระดับหนึ่งนะ แล้วผมคิดว่าในทางการเมือง มันก็ประนีประนอมกันได้ระดับหนึ่งครับ คือถ้าเราไปเลือกตั้งเลยผมก็ยังมองเห็นว่าถ้าเลือกตั้งเลยให้ประชาชนเลือกตั้งโดย ส.ว. โดยตรง ถ้าเทียบกับ ส.ส. ที่เราทำวางระบบมา ส.ส. ทำยากกว่ามากนะ แล้วมีคำถามว่าถ้าคุณจะเลือกโดยการสรรหาโดยอ้อมให้เลือกกันเองก็ตาม ให้ประชาชนเลือกเองนี้ ผมคิดว่ามันเปรียบเทียบกับสภาล่างแล้วเราไม่ค่อยแฟร์นะครับ ถ้าจะทำขนาดนั้นให้มีสภาเดียวไม่ดีกว่าหรือใช้ใหม่ครับ แต่ถ้ามีสภาเดียวมันก็ตอบโจทย์ไม่ได้เพราะว่าภาวะบ้านเมืองเป็นแบบนี้ มันจำเป็นที่จะต้องมีส่วนอยู่ ก็ควรจะมีทั้ง ๒ สภา ถ้ามี ๒ สภาผมก็คิดว่าเพิ่มตัวกรองเข้าไปตัวคำว่า subset ต่าง ๆ มันจะไม่มี ถ้าเอา ๒๐ ผมว่าเราต้องตอบให้ได้ในแง่ของเรื่องความเป็นธรรม บางอาชีพมันอาจจะหลุดไป แล้วก็ตอบให้ได้ในเรื่องของความเป็นพื้นที่ ตอบให้ได้ในเรื่องของ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

การเมืองเข้าแทรก ผมคิดว่าการเมืองแทรกได้ แล้วก็อาจารย์วุฒิสสารซึ่งท่านก็เชี่ยวชาญเรื่องท้องถิ่น วันนั้นท่านก็ยืนยันว่าแทรกได้นะครับ ท่านก็ระดมฟังเล่าให้ผมฟังตอนไปที่ใต้ด้วยกัน บอกว่า ตอนนี้อยู่ในกลุ่มสตรีเขาขึ้นมาเป็นจังหวัด ๆ แล้วมีการไปวางแผนกันหมดแล้วนะครับ ที่มีใครบ้าง ของพรรคไหนเขาเอ่ยชื่อมาหมดจะให้ท่านก็ระดมเล่าก็ได้ครับ ในกลุ่มสตรีมีเตรียมไว้หมดเลยทั่วประเทศนะครับ คือว่าเราแยกกลุ่มสตรีเขาจัดการได้หมดนะครับของกลุ่มสตรีทั่วประเทศ มีไว้หมดแล้ว ท่านก็ระดมก็ฟังไปทราบข้อมูลที่ภูเก็ตรวันนั้น แล้วขากลับมาท่านเล่าให้ผมฟังนะครับ ซึ่งอันนี้ผมว่าถ้าเอาทะเลลุดองคุยตัวกลางดูใหม่มันอาจจะทำให้เราหลุดพ้นจากงูกินหางที่เป็นอยู่ แต่ถ้าเกิดว่าตัวกลางยังไม่ตกผลึกพอ นะครับจะว่าเอาเฉพาะ ๑๐ หรือ ๒๐ ก็ได้ผมว่าเราลองดู

ประธาน : เชิญครับ

นายอัคร จารุจินดา : คือถึงแม้จะพยายามใช้คำว่า ตัวกลาง แต่มันก็คือระบบ การสรรหานั้นแหละ ถามว่าคือถ้าใช้ระบบมีคนคัดแบบนั้นการแบ่งกลุ่มไม่จำเป็นแล้ว คือก็ไปเลือก ใครก็ได้มาสมัครแล้วกรรมการสรรหาที่สรรหาไปตามที่ท่านจะวางเกณฑ์ ซึ่งมันก็จะกลับไปสู่ในระบบ เดิม ซึ่งยังคัดค้านกันอยู่มากแล้วก็จะตอบโจทย์ค่อนข้างลำบากว่าตกลงกรรมการไปเลือกสรรหา ทั้ง ๆ ที่พูดแล้วว่าไม่ใช่ระบบสรรหา ถึงแม้ว่าท้ายสุดจะมาให้เลือกกันเองแต่เราก็จะถูกโจมตีนะครับ ว่าก็ทำหลอก ๆ ไปอย่างนั้นเอง ท้ายสุดก็คือคัดเลือกจากคนมา ผมว่ามันจะต้องเดินหน้าไปในทาง ที่เราประกาศนะครับว่าก็คือใช้ระบบเลือกตั้ง เลือกตั้งแต่ให้เลือกตั้งทางอ้อมก็คือประชาชน ตัดสินใจกันเองก็แล้วกัน คือการเขาสมัครนั้นอาจจะสมัครเข้ามาเพื่อเป็นตัวแทนเอง หรือสมัคร เข้ามาเพื่อใช้สิทธิไปเลือกก็ได้ เพราะบางคนเขาอาจจะไม่ได้อยากเข้ามาเป็นตัวแทนแต่เข้ามาเพื่อ ใช้สิทธิเลือกคนที่เขาชอบ อันนี้มันจะเป็นการที่จะพูดหรือโฆษณาออกไปได้ ส่วนเรื่องที่ว่า ถูกการเมืองแทรกมันก็อาจจะเป็นไปได้ แต่อันนี้เราก็พยายามทำให้ปลอดภัยที่สุดแล้วประชาชนก็ ต้องระวังตัวกันบ้าง จะต้องยอมเข้าใจ ยอมที่จะมาต่อสู้เพื่อสิทธิของตัวเองกันบ้าง แต่มันจะต้องพูด ว่าระบบเลือกตั้ง ผมเข้าใจว่าระบบกรรงหรือสรรหานั้นพูดยากนะ

ประธาน : ขอเชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ขออีกทีนะครับ คือผมคิดว่าถ้าเราคิดถึงเรื่องการตีไซน์ ที่มาของ ส.ว. ผมก็ได้ความคิดจากท่านอาจารย์ครับ คือผมว่าเราเลือกระบบที่ดีที่สุดใหม่ครับ โดยเราคิดว่ารัฐธรรมนูญเราจะถูกใช้นะ เราเลือกระบบที่ดีที่สุดใส่เข้าไปเลย เสร็จแล้วมันจะเวิร์คหรือไม่ เวิร์คเราก็ไปมีบทเฉพาะกาลว่าอันนี้เรายังไม่เอาใช้ใหม่ ถ้าจะเอาชัด ๆ ผมยังพูดกับพี่วิระวันก่อน

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เลยบอกว่าบทเฉพาะกาลให้ คสช. เป็นคนเลือกใช้ใหม่ ชุดนั้น จริง ๆ พี คือเอา คสช. เลือกเลยใส่ในบทเฉพาะกาล แล้วเราตีไชน์ระบบที่ดีที่สุดเอาไว้ เช่นว่าถ้าเราคิดว่าการเลือกตั้งโดยตรงมันเป็นของดี แล้วก็ใส่ไปเลยไม่ต้องมาเลือกตั้งโดยตรง หรือว่าเราจะบอกว่าเลือกตั้งโดยอ้อมเราก็คิดว่าเราก็มีทางเลือกอยู่แค่ ๒ ทางแค่นั้นเอง คือว่าเลือกตั้งโดยตรงกับอ้อมใช้ใหม่ครับ ถ้าอ้อมเราก็จะใช้วิธีอย่างนี้แหละแล้วก็คิดไปแล้วเราก็ไปใส่ไว้ใช้ใหม่ครับ มันก็มีเท่านั้น ผมเห็นทางถ้าพีอัครพุดอย่างนี้นะ มันก็มีอยู่ ๒ หนทางเท่านั้นที่จะไปหลังจากนี้ คือว่าเลือกตั้งโดยตรงหรือว่าอ้อมโดยให้เขาเลือกกันเอง ของผมที่ผมเสนอนี้ผมรู้สึกที่บ้านเมืองมันยังไม่ไปเร็วขนาดนั้นได้ ผมรู้สึกว่าผมพอล่าหลังนะเมื่อเทียบกับท่านประธาน ท่านประธานนี้ก้าวหน้ามาก แล้วท่านให้มีการเลือกตั้งไปข้างหน้า ผมเองผมยังรู้สึกว่าบ้านเมืองมันไปขนาดนั้นไม่ได้แล้วก็ยังรู้สึกว่ามันต้องใช้วิธีผสมอยู่ใหม่ อาจจะถูกตำว่าในที่สุดมันก็เป็นกระบวนการสรรหาส่วนหนึ่งนะ แต่ผมคิดว่ามันถ่วงกันที่มันพอไปได้ นะครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์ศุภชัยครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ผมจะขออนุญาตเอาประเด็นเรื่อง ๑๐ ๒๐ ก่อนครับพอดีท่านนรชิตถามท่านภัทระ ท่านภัทระไม่ได้ตอบว่า ถ้าเราเปลี่ยนจาก ๒๐ เป็น ๑๐ มันเหมือนกลับลำหรือเปล่า นะครับ ผมเองนั่งคิดตามครับ คือ ถ้าเป็น ๑๐ น้ำหนักระหว่าง ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ในแง่ของน้ำหนักมันดูเท่า ๆ กัน แต่เมื่อไรก็ตามที่เป็น ๒๐ อย่างผู้ใช้แรงงานตอนนี้มันเป็น ๑ ใน ๑๐ แต่ถ้าเป็น ๒๐ มันจะเป็น ๑ ใน ๒๐ ข้อต่างมันเป็นตรงนั้นนะครับ แต่ถ้าเราไม่ได้กังวลมากถึงน้ำหนักของแต่ละกลุ่ม การจะ spread ๑๐ ให้เป็น ๒๐ ก็โอเค นะครับ ผมก็คิดว่านั่นได้ เพียงแต่อย่างที่เห็นครับว่าพออย่างผู้ใช้แรงงานมันจะกลายเป็นจาก ๑ ใน ๑๐ เป็น ๑ ใน ๒๐ แล้วก็ประชาสังคมองค์กรชุมชนเมื่อตอนที่เป็น ๑ ใน ๑๐ ก็จะกลายเป็น ๑ ใน ๒๐ ก็คือน้ำหนักมันจะหายไป ก็เลยยังคิดว่าเมื่อไรก็ตามที่เรา spread มันเป็น ๒๐ อย่างที่เราเริ่มต้นไว้มันก็มีปัญหาน้ำหนักตรงนี้นะครับ ที่นี้ขออนุญาตประเด็นของท่านภัทระนี้ว่า คือผมเห็นด้วยกับท่านอัครพุดครับไม่ว่าเราจะพูดอย่างไร ก็คือมันมีคนมาสรรหานั้นแหละ ที่นี้ผมก็ยังคิดว่าเราน่าจะลองต้น concept ที่เราวางไว้ให้มากที่สุด แต่ผมก็ไม่ว่าอย่างไรมันก็มีจุดอ่อน แต่มันมีจุดแข็งของมัน แล้วก็ถ้าถามจุดแข็ง ถ้าเรายังมองว่าจุดแข็งมันมากกว่าจุดอ่อนเราก็น่าจะดันตรงนี้ต่อไปเรื่อย ๆ แล้วก็พยายามแก้ปัญหาที่อาจจะ มี น่าจะดีกว่าเพราะว่าอย่างถ้าจะใช้ระบบที่มีคนกลางมากรองก็จริง ๆ คิดให้ sophisticate มากกว่านั้นก็ได้อะไรก็ตามมันก็คือมีคนมากรอง ที่นี้ถ้าระบบที่เรา

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ออกแบบไว้ดูแล้วมันน่าจะมีช่องโหว่เยอะมากค่อยกลับมาที่อันนี้ คืออันนี้มันมีข้อดีของมัน แต่ว่าถ้าระบบที่เราออกแบบไว้เราอุดช่องโหว่ไม่ได้มีช่องโหว่ใหญ่แน่ ๆ เรือจมแน่ ๆ อย่างไรก็ตามเราคงต้องกลับมาที่ตรงนี้ แต่ถ้าเรายังไม่ไปคิดเปลี่ยนเรือนะครับ ยังอุดช่องโหว่ก่อนจะดีไหมอย่างนี้เราจะได้ใช้พลังมาอุดช่องโหว่ก่อนครับ แล้วถ้าอุดไม่ไหวค่อยเปลี่ยนเรือ

ประธาน : เชิญครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ จริง ๆ แล้วผมเมื่อวันก่อนไปออกรายการช่อง ๑๑ ก็อธิบายให้เขาฟังเรื่อง ส.ว. นิดหนึ่งนะครับ จริง ๆ แล้วถ้าเรามองในทางกฎหมายเปรียบเทียบนะครับ ในทางตำราเราจะพบว่าทุกอย่างมันจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา-----

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ดั้งเดิมที่เราเคยมีกันอยู่นะครับ ตอนนี่เรากำลังพูดถึงวิธีการได้มา แต่สิ่งที่ผมกำลังพูดก็คือ ผมกำลังจะพูดว่า ส.ว. ณ ปัจจุบันและในอนาคตที่ฟังจะมีควรจะทำหน้าที่อะไรก่อน และหลังจากนั้น ก็จะย้อนกลับไปว่า โดยองค์ประกอบของเขา เขาควรจะประกอบด้วยใครและหลังจากนั้น ผมจะย้อนถอยกลับไปว่า แล้วเขาควรจะมีที่มาจากที่ไหน โดยวิธีการใด ดั้งเดิม ส.ว. เรา เปลี่ยนแปลงการปกครองโดยกะทันหัน เรายังขาดความรู้ อะไรต่าง ๆ อยู่มาก แต่เราต้องการ กระจายประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นเราจึงให้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร เรื่องวุฒิสภาเป็นสภา ที่เลี้ยงโดยสภาพ ก็คือแต่งตั้ง elite ทั้งหลายมาเป็นกลุ่มหนึ่ง มาเป็น ส.ว. เพราะฉะนั้น ส.ว. ในยุคแรก ๆ ของการปกครองของเราในระบอบประชาธิปไตยของเรามาจากการแต่งตั้ง อันนี้ เป็นข้อเท็จจริงที่ยอมรับกันทั่วไป จนกระทั่งเมื่อปี ๒๕๓๔ ที่นี่สิ่งที่มันเกิดขึ้นในระหว่างนั้นก็ คือ เรื่องพัฒนาการด้านความรู้ของประชาชนในสังคม เรื่องการศึกษาและพัฒนาก้าวหน้าไปมาก คนในสังคมมีความรู้ ความสามารถ มีความก้าวหน้าทางด้านการศึกษาเยอะแล้วนะครับ เมื่อปี ๒๕๔๐ เราจึงมีการเปลี่ยนระบบการได้มาซึ่ง ส.ว. ใหม่ แต่ว่าเรายังคงกระบวนทัศน์เดิม ก็คือว่า ส.ว. ยังคงเป็นสภาที่เลี้ยงอยู่ อันที่ ๑ อันที่ ๒ ก็คือคอยทำหน้าที่คอยดูแล และถอดถอน ผู้ใช้อำนาจอธิปไตยว่า เขาจะทำหน้าที่ได้ดีหรือไม่อย่างไรนะครับ เราก็เลยให้เขามาจาก การเลือกตั้ง ผลที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๔๐ แล้วก็วิธีการทำงานของ ส.ว. ที่ผ่านมา เราจะพบว่ามันมีปัญหาโดยตัวของมันเอง อย่างที่เราพบ ๆ กันอยู่ก็คือว่า พอมีการเลือกตั้งปุ๊บ มันก็ต้องมีการแทรกแซงจากหัวคะแนน พอมีการแทรกแซงจากหัวคะแนน การบ้านการเมือง ก็เลยเข้ามาแทรกแซงได้ มันก็เลยทำให้การทำงานของ ส.ว. ด้อยประสิทธิภาพลง มาในปี ๒๕๕๐ เราจึงเปลี่ยนระบบใหม่ หลักคิดของเรายังคงอยู่ที่ว่า ส.ว. ยังคงทำหน้าที่เป็นสภาที่เลี้ยง อยู่เหมือนเดิม ทั้ง ๆ ที่ระบบการศึกษาก้าวหน้าไปเยอะแล้ว แม้กระทั่ง ส.ส. จำนวนมากก็จบปริญญาเอก จบปริญญาโท เรากำหนดคุณสมบัติของ ส.ส. ให้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งบทบาท ของ ส.ส. กับ ส.ว. เกิดคำถามขึ้นมาในสังคมว่า เราต้องมี ส.ว. หรือไม่จริง ๆ แล้วในเมื่อ ส.ส. เอง เดียวนี้ก็พัฒนาไปเยอะแล้วนะครับ แต่เรายังคงยืนยันอยู่ที่หลักคิดอยู่ที่ว่า ส.ว. คือสภาที่เลี้ยง และทำหน้าที่ดูแลการใช้อำนาจขององค์กรที่ใช้อำนาจอธิปไตย เพื่อให้เป็นไปตามครรลอง คลองธรรมที่มันควรจะเป็น แต่ว่าเราเปลี่ยนวิธีใหม่เราพบว่า เลือกตั้งมันโดนแทรกแซงมาก เราใช้ ระบบคู่กันคือ เลือกตั้งส่วนหนึ่ง แล้วก็สรรหาส่วนหนึ่งนะครับ ระบบนี้ดีขึ้น แต่ว่ายังคงมีปัญหาอยู่ เพราะว่าระบบเลือกตั้งโดยตัวของมันเอง มันทำให้การเมืองเข้าแทรกแซงได้ เราให้อำนาจวุฒิสภา

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ในการดูแล ถอดถอนนะครับ เพราะฉะนั้นการเมืองย่อมเข้าแทรก สำหรับส่วนที่มาจากสรรหา เราได้คนดีนะครับ แต่โดยสภาพของการเมืองเองมันทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับ โดยมีคำกล่าวอ้าง ซึ่งเป็นอมตะว่า ไม่มีที่มาจากประชาชน ไม่ได้ยึดโยงกับประชาชนนะครับ อันนั้นเรายังอยู่บน Paradigm เดิมก็คือ วิธีคิดของเราอยู่ที่ว่า ส.ว. เป็น ส.ว. เป็นสภาพที่เลี้ยง เมื่อมาถึงจุดนี้ที่เรากำลัง พิจารณากัน ผมคิดว่าที่ท่านอัครได้ยกขึ้นมาพูดแต่แรก ก็คือว่าเรากำลังเปลี่ยนบทบาทของ ส.ว. ใหม่ เมื่อที่ท่านภักดิ์ก็พูดว่า จริง ๆ แล้วถามคำถามว่ามันจำเป็นต้องมี ส.ว. ใหม่นะครับ ส.ส. เขามาจากพื้นที่ เพราะฉะนั้นผู้แทนโดยหลักคิดของเขาก็คือว่า เขาเป็นตัวแทนของคนในพื้นที่ ถามว่าเขามีหน้าที่นิติบัญญัติใหม่ มี คือมีหน้าที่ออกกฎหมาย แต่เนื่องจากว่าเขาเป็นผู้แทน ของคนในพื้นที่ เพราะฉะนั้นมันยังขาดความหลากหลายอยู่ในเรื่องของการพิจารณากฎหมาย ในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลาย ๆ เรื่องนะครับ ปัจจุบันกฎหมายฉบับหนึ่งมันเกี่ยวข้องกับไม่รู้ ๒๐ ๓๐ วิชาชีพด้วยกัน เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราอยากได้คือ เราเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ก็คือ ส.ว. จะทำ หน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มให้ร่างกฎหมายนั้นมีความสมบูรณ์มากขึ้น เราตัดอำนาจ ส.ว. เรื่องการ ถอดถอนไปแล้ว โดยให้เป็นหน้าที่ของศาล เพราะฉะนั้น ส.ว. พึ่งทำหน้าที่อะไร หน้าที่ที่ ส.ว. พึ่งจะทำก็คือทำหน้าที่เติมเต็มกฎหมายให้มีความครบถ้วนรอบด้านมากที่สุด โดยลักษณะเช่นนี้เอง เราจึงไปพูดถึงการเลือกตั้ง ส.ว. จาก stakeholders ต่าง ๆ ของคนในสังคมที่มี stakeholders ต่าง ๆ ของคนในสังคมควรจะมีหลากหลาย เบื้องต้นเรากำหนดกันว่าควรจะมีสัก ๒๐ กลุ่ม โดยเราไม่ได้คิดอะไรเลย คิดว่ามันควรจะได้สัก ๒๐ กลุ่ม เหตุผลก็คือมันจะได้กระจาย ไม่กระจุก เพราะถ้าเราแบ่งน้อย มันจะกระจุกมันไม่กระจาย แล้วมันจะสมกับเจตนารมณ์ของเราหรือไม่ ที่ต้องการให้ ส.ว. ประกอบด้วยคนซึ่งมีความรู้จากหลากหลายสาขาเป็น interdisciplinary อย่าง แท้จริง แล้วก็จะทำหน้าที่เติมเต็มกฎหมายให้สมบูรณ์ ครบถ้วน รอบด้านอย่างแท้จริงนะครับ เพราะฉะนั้นเราจึงเลือกใช้วิธีการเลือกตั้ง ส.ว. โดยทางอ้อมแบบ Stakeholders นะครับ ที่นี้ ถ้ามองว่าจะได้มาซึ่ง stakeholders ที่ดีที่มีความกระจายอย่างนี้ได้อย่างไร จริง ๆ ผมเห็นด้วย กับท่านภักดิ์ว่าเราควรจะมี filter บางอย่าง อย่าง filter ของผม ในความหมายของผม ไม่ใช่ filter ที่เป็นคนที่สามารถใช้ดุลยพินิจได้ แต่เป็น filter ซึ่งเป็น statics อย่างเช่น ในเรื่องกำหนดคุณสมบัติ หรือลักษณะต้องห้าม ซึ่งค่อนข้างชัดเจน การกำหนดให้ต้องมีการ เปิดเผยแพร่รายชื่อต่อสาธารณะให้มีการตรวจสอบว่าใครเป็นใครก่อนที่จะมีการเลือก แล้วให้เขา เลือกกันเองโดยอ้อม เพราะอย่างน้อยเราเชื่อว่า คนในกลุ่มหรือคนในแต่ละด้านนั้นเขาสามารถ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ที่จะเลือกคนที่เหมาะสมได้นะครับ ว่าเป็นตัวแทนของกลุ่มของเขา เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเป้าหมายเราคงไม่ได้แตกต่างกันเท่าไร เพียงแต่เรากำลังมองในรายละเอียดมากจนเกินไป ผมคิดว่าถ้าโดยทัศนะของผม ผมคิดว่าเลือกตั้งโดยทางอ้อม แล้วก็เปิดกว้างให้ทุกคน การเลือกตั้ง ส.ว. แบบนี้จะไม่ยึดติดกับพื้นที่อีกต่อไป เราต้องเลิกพูดถึง ส.ว. จังหวัด ส.ว. พื้นที่ แต่จะเป็น ส.ว. จาก stakeholders ต่าง ๆ ส.ว. กลุ่มต่าง ๆ เพราะฉะนั้นไม่ต้องไปกังวลมากในทัศนะผมว่า จะมีคนกล่าวอ้างว่า ผมเป็น ส.ว. จังหวัดนั้นจังหวัดนี้ ซึ่งจริง ๆ จะไม่มีอีกต่อไปแล้วนับแต่นี้เป็นต้นไป ถ้าเราพยายามเปลี่ยนวิธีคิดเหล่านี้ได้ ผมคิดว่ามันจะทำให้เราจะสามารถหา solution ได้ง่ายขึ้น กราบขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญ

นายเชียรชัย ฅ นคร : เท่าที่ฟังคุณปกรณ์พูด แล้วผมก็พยายามนั่งคิด ๆ อยู่ว่าคือถ้าเราจะเปลี่ยน paradigm ของเราใหม่ คือวันนี้จริง ๆ แล้วมันอาจจะเป็นอย่างที่คุณภัทรพูด ส.ว. มันจำเป็นต้องมีหรือเปล่า อะไรทำนองคล้าย ๆ อย่างนั้น เพราะว่าถามว่าหน้าที่ที่เป็นเรื่องที่เป็น classic การตรวจสอบ การบริหารราชการแผ่นดิน ส.ส. ก็ทำ เพียงแต่ว่ามันโดนครอบโดยพรรค มันก็เลยตรวจสอบได้ไม่ดี แต่ในขณะที่เดียวกันเองกลไกตรวจสอบทางการเมืองที่ทำไม่ได้ดี เพราะมันโดนครอบโดยพรรค เราก็สร้างกลไกองค์กรอิสระขึ้นมา ก็คือเราบอกว่า โอเคนะเลือกคนผิดก็ต้องทนกับมันไป ๔ ปี แต่ถ้าเลือกคนผิด เลือคนนโยบายผิดนะครับ แต่ถ้าเลือกไปแล้วเกิดทุจริต อันนั้นฉันไม่ทน ฉันเอาออก คราวนี้ถ้าการเมืองมันเป็นลักษณะทำนองอย่างนั้น มันก็ต้องยอมรับกติกาอย่างนั้นหรือเปล่า อันที่ ๒ บอกว่าเราต้องการ ส.ว. ผมชักเริ่มไม่ค่อยแน่ใจว่า เราต้องการ ส.ว. จริงหรือเปล่า ถ้าบอกว่ามานั่งออกกฎหมาย ทำให้ออกกฎหมาย มันมีความหลากหลายมาก ขึ้นตอบโจทยอะไรได้มากขึ้น ในขณะที่วงวิชาการทางกฎหมายเอง นักวิชาการหลายคนก็พูดว่า ตอนนี้มีกฎหมายท่วมตัวไปหมดแล้ว คำถามคือมันจะมีกฎหมายอะไรที่มันจะออกมาใหม่ ๆ จนถึงขนาดที่จะต้องพึ่งพากระบวนการกลั่นกรอง บนพื้นฐานของความหลากหลายของ ส.ว. หรือว่าจริง ๆ แล้วมันจะเลือกกฎหมายเก่า ๆ ซึ่งต้องมานั่งปรับปรุงใหม่ให้มัน up to date ตรงนั้นก็เลยชักเริ่มไม่ค่อยแน่ใจขึ้นมาเหมือนกัน เพราะว่าคือพอถึงจุดหนึ่งผมคิดว่า ในทางการเมืองเองมันก็คงจะแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น แต่ว่าพอมาคิดถึงตรง ส.ว. ถ้าเกิดเราอยากให้เห็นมิติของความหลากหลาย มันคงเป็นมิติของความหลากหลายที่เพื่อจะให้ข้อคิดอะไรกับ ส.ส. หรือการบริหารราชการแผ่นดิน

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ในลักษณะทำนองซึ่งสะท้อนความหลากหลายออกมา แต่มันอาจจะไม่จำเป็นต้องไปมีหน้าที่อะไร หรือเปล่า ผมไม่ค่อยแน่ใจนะครับ คือผมมีความรู้สึกว่่า คือวันนี้เมืองไทยมันมาจนถึงจุดที่เรียกว่า ถ้าคิดถึงเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน กับเทคโนโลยีที่มันเปลี่ยนไป และมันยังขาดอะไรบางอย่างที่มันไม่ครบถ้วน สมบูรณ์นะครับ เช่น วันนี้คนบอกว่ากฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมันยังไม่มี มันควรจะต้องมี เพราะมีการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลไปหาประโยชน์เอะ กฎหมายประเภทอย่างนี้ ผมคิดว่ามันไม่ได้มีใหม่ขึ้นทุกปี และมีจำนวนมากอะไร แต่ที่มันจะมีปัญหา ก็คือกฎหมายเก่า ซึ่งมันอาจจะไม่ทันยุคทันสมัยที่มันต้องปรับ ซึ่งตรงนี้พอเราไปมองในเรื่องของมิติ ในเรื่องของกระบวนการกรองกฎหมาย พูดตรง ๆ นะครับผมก็ไม่แน่ใจว่า ความหลากหลายมันช่วยได้มากน้อยแค่ไหน แต่ถ้ามันเป็นความหลากหลายที่มันให้ข้อคิดกับคนที่บริหารประเทศเหมือนกับที่หนังสือที่ท่านประธานให้มาบอกว่า สภาผู้แทนมันเป็นสภาบริหาร อะไรทำนองคล้าย ๆ อย่างนั้น ก็คือมันก็เป็นเหมือนกับเป็นไม่อยากจะเรียกเป็น House of Lords แต่หรืออะไร สภาผู้ทรงภูมิปัญญาหรือสภาแห่งความหลากหลายอะไรก็แล้วแต่ แต่ผมคิดว่า มันก็อาจจะให้แง่มุมหรือแง่คิดอะไรทำนองคล้าย ๆ อย่างนั้น คือวันนี้ประเด็นที่ผมตอนที่คุณปกรณ์ พูดผมคิดว่าจริง คือเราไม่ได้เปลี่ยนกระบวนการทัศน์ คือเวลาเราคิดเรื่องอะไรขึ้นมา เราไปคิดเหมือนกับมันเริ่มต้นจากศูนย์ แต่จริง ๆ จำนวนมากที่เราทำจากประสบการณ์ของท่านประธาน ที่พูดถึงเราพยายามจะแก้ไขปัญหาสิ่งที่มีมันเกิดขึ้นในปรากฏการณ์จริง แต่ว่าพอมาพูดในลักษณะในกรณีของ ส.ว. ผมเองก็ชักเริ่มสับสนนิด ๆ ว่าพอฟังไปฟังมา ผมเองก็ชักไม่ค่อยแน่ใจว่าจริง ๆ แล้ว ส.ว. มันจำเป็นหรือเปล่า เพราะว่าพอถึงจุดนี้ ผมก็ไม่รู้อีกเหมือนกันนะครับว่า อย่างบางทีพอเราคิดเรื่องที่เราอยากจะทำขึ้นมาตรงนี้แล้ว สุดท้ายปลายทางมันเหมือนกับว่า มันจะมีช่องโหว่ ช่องว่างอะไรที่อาจารย์ศุภชัยเป็นห่วงหรือเปล่านั้น เข้าใจว่าเราคงต้องไปเขียนคุณสมบัติอะไรบางอย่างของคนที่จะเป็นจะมาสมัครด้วยในภายหลังใช้ใหม่ อะไรทำนองนี้ว่า เพราะผมกลัวว่าสุดท้ายปลายทางนี้การเมืองเอง คือแทนที่มันจะลงเวทีใหญ่ ลงเวทีใหญ่ ซึ่งต้องซูลมุน ใช้เงินซื้อเสียงบ้างอะไรบ้าง ก็กับการผมก็แปลงสภาพตัวเองมาเป็นคนในกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งที่เราไป classify ไว้ใช้ใหม่ครับ ผมก็อาจจะเลิกเป็น ส.ส. สัก ๕ ปี ผมก็ไปทำอาชีพทนาย แล้วผมก็มาลงในกลุ่มของผู้ใช้วิชาชีพกฎหมาย ซึ่งเหมือนกับท่านก็ระณาคูพูดเรื่องของสภาสตรี เรื่องของอะไรที่ว่าไปรวมกลุ่มกันแล้ว วันก่อนท่านก็ระณาคูให้ฟังด้วยความกังวลว่า โดยระบบของการเลือกแบบนี้ สุดท้ายปลายทางบรรดาสภาสตรีที่มี reputation ทางสังคมที่สื่อ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ให้ความสนใจก็จะกลายเป็นผู้ที่จะถูกเลือกมากกว่า เพราะว่าเวลารวมกันมาตรงส่วนกลางแล้ว คนก็จะรู้จักคนพวกนั้นครับ

ประธาน : ถ้าเราพูดวนกันไปวนกันมา เราคงไม่ไปไหน ผมคิดว่าเอาแต่เฉพาะที่เราค้างกันอยู่ อธิบายให้ฟังนิดหนึ่งก็ได้ว่า บังเอิญที่ท่านปรกรณ์พูดเมื่อสักครู่นี้ มันไปยังไปยึดอยู่กับแนวคิดโบราณในเรื่องวุฒิสภาเป็นสภาที่เลียง ผมเคยพูดหลายครั้งแล้วว่า มันหมดไปนานแล้ว ตรงนั้น แต่โดยสภาวะการเมืองของประเทศไทย วิวัฒนาการของพรรคการเมืองที่มีโดยลำดับ เราจะเห็นว่า พรรคจะมองแต่ประโยชน์ทางการเมืองเป็นตัวตั้ง และอันตรายต่อประเทศมาก ถ้ามีสภาเดียวต่อให้คุณเขียนรัฐธรรมนูญไปอย่างไร เขาก็แก้ได้หมดเลย เพราะฉะนั้นตัววุฒิสภา มันจะต้องเป็นตัว safeguard เพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของทั้งหมด โดยไม่มองในแง่การเมือง เพราะฉะนั้นที่มีของวุฒิสภามันจึงจะต้องแตกต่างไปจากสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มองคนละแง่คนละมุม ไม่ใช่ใครผิดใครถูก เขาก็มองในแง่ของทางการเมือง เพื่อประโยชน์ทางการเมือง แบบที่เขาพบกันแล้วในที่สุดบางทีประโยชน์ทางการเมือง มันไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อรัฐหรือต่อประเทศเป็นส่วนรวมในระยะยาว เพราะฉะนั้นตัววุฒิสภามันก็ต้องมาเป็นตัวคอยประกบ คือไม่ได้ให้มีอำนาจเด็ดขาด ถึงจะไปขัดขวางการดำเนินการของพรรคการเมืองได้ แต่เป็นตัวคอยกระตุ้น เพราะฉะนั้นที่เราคิดถึงแง่มุมว่า เอาคนมาจากหลากหลายอาชีพ หลากหลายความสนใจ มันจึงถูกกับฐานะของวุฒิสภาที่เรากำลังจะวางต่อไปในอนาคตแล้ว เพราะมันจะมองจากแง่มุมต่าง ๆ เป็นตัวกระตุ้น เวลาจะแก้รัฐธรรมนูญ ตัวนี้มันจะเป็นตัวช่วย ฉะนั้นผมก็คิดว่าเราเดินมาถึงนี้แล้ว เหลือตอนนี้เหลือติดแต่ปัญหาว่าจะเอา ๑๐ หรือ ๒๐ ผมคิดว่าขอให้คณะอนุกรรมการเอากลับไปดูว่า ถ้าคิดว่า ๑๐ แล้วไม่แยกกลุ่ม ไม่แยก subset ก็โอเค แต่ถ้าคิดว่าจะต้องแยก Subset ผมขอให้มันเป็นกลุ่มตามที่มันเป็น คือ ๒๐ ก็ ๒๐ เพื่อจะได้ไม่ต้องไปอธิบายมากความแล้วต้อไปนั้น อันที่ ๒ ช่วยไปคิดด้วยว่า ตรงกลางที่คุณภัทรเป็นห่วง จะให้ลงคะแนนอย่างไร โดยให้กังวลนิดหนึ่งถึงเรื่องกลไกทางการเมืองของพรรคการเมือง เพราะว่าถ้าพรรคการเมืองส่งคนเข้ามาสมัครในสาขาใดสาขาหนึ่งในระดับอำเภอ ๕๐ คนแล้วคนนั้นมันจะมีคนที่จะเป็นอยู่ ๕ คน อีก ๔๕ คนไม่ได้ต้องการจะเป็น ๔๕ คนนี้ มันก็จะเลือก ๕ คนนี้ มันก็จะได้คนหนึ่งประมาณ ๑๐ กว่า ๒๐ คนอื่น ๆ ไม่ได้เลย ตรงนี้ในชั้นอำเภอ ป้องกันยาก อย่งไรก็ยาก แต่เราก็หวังว่าเขาจะทำได้ครบทุกอำเภอ ตอนมาเลือกที่จังหวัด มันจะถูกขจัดโดยถูกกลุ่มอื่น เว้นแต่ว่าเขาทำหมดทั้งทุก ๒๐ อาชีพ หรือ ๑๐ อาชีพ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

๑๐ กลุ่มนั้น แล้วก็ทำทั้งจังหวัดอย่างนั้นหมดเลย ฝากตัวนี้ไปคิดด้วยว่า มันจะมีวิธีการในการลงคะแนนอย่างไรจึงจะไม่เกิดอย่างนั้นขึ้น แล้วก็ถ้ามันมีทางออก มีทางป้องกันได้ เราจะได้เดินหน้า ถ้ามันป้องกันไม่ได้อาจจะต้องย้อนกลับมาหาตัวรองของคุณภัทรอีกที อย่างที่อาจารย์ศุภชัยว่าเป็นไปเจอช่องโหว่ แล้วมันทำไม่ได้ ช่วยลองไปคิดตรงนี้อีกที เพราะเรายังมีเวลาอีกหน่อยเชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ เสริมท่านอาจารย์นิดหนึ่งนะครับ คือผมว่าถ้าสมมุติว่า เราคิดจากพื้นที่อย่างนี้มานะครับ เราเอามาสักครึ่งหนึ่งตีใหม่ครับอาจารย์ คือเอามา ๒,๐๐๐ คน เสร็จแล้วเราแก้ปัญหาในเรื่อง กทม. อะไรที่เราพูดกัน แยกโตะที่มันจะมาอีกหม้อหนึ่ง เอามาอีก ๒,๐๐๐ เสร็จแล้วค่อยให้มารวมกันเป็น ๒๐๐ ถ้าอันนี้มันอาจจะผมว่ามันอาจจะตัดปัญหาในพื้นที่ได้ คือในพื้นที่มันอาจจะมัน lock ได้ส่วนหนึ่ง แต่มัน lock ไม่ได้ทั้งหมด

ประธาน : คือถ้าจะทำอย่างนั้นมันอาจจะจำนวนคนที่จะตัดจาก กทม. อาจจะมากกว่าจังหวัดอื่นอีกเท่าตัวก็ได้ เพราะอ้างว่าพลเมืองของ กทม. มันมี ๑๐ กว่าล้าน แล้วมันเป็น ๒ เท่าของพลเมืองของจังหวัดอื่น ๆ ที่มากที่สุด มากที่สุดมันก็ประมาณ ๓ ล้าน ก็ลงไปดูจำนวนพลเมืองโดยเฉลี่ยว่าประมาณสักเท่าไร แล้วผมคิดว่ามันมีเหตุผลที่บอกมันมาจาก กทม. เพราะอะไร ๆ มันก็อยู่ที่ กทม. ก็อาจจะเลือกมามากกว่า ซึ่งจริง ๆ ก็ไม่น่ากลัว เพราะคน กทม. มันไม่จับกลุ่ม group กันเหมือนอย่างกับคนที่มาจากต่างจังหวัด มันมา ๓๐๐ คน มันก็มาจาก ๓๐๐ เสียง มันไม่มีวันสามัคคีกันได้เท่าไรหรอก เพราะฉะนั้นความจริงไม่น่ากลัว เอามาเยอะได้ เพราะว่าจำนวนประชากรมันเยอะ มันก็ represent เยอะกว่า ที่ผ่าน ๆ มาเวลานั้นเขาก็ไปกรุงเทพฯ เขาก็ยกให้มากกว่าที่อื่นอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นผมคิดว่าตรงนั้นเป็นช่องทางในการที่จะลงไปหาทางได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมเข้าใจว่าทางคุณเมธาเขาอธิบายขั้นตอนการเลือกมาแล้วนะครับ ก็เพียงแต่ว่าท่านเห็นที่คุณเมธาเสนอ มีอะไรจะปรับปรุงอีกหรือเปล่า คือจากอำเภอนี้ก็ให้เขาเลือกกันมาในกลุ่มเขา แล้วมาถึงจังหวัดก็มาเลือกไขว้ไขว้ใหม่ครับ ใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวนะครับ แล้วก็มาเลือกอีกที่ที่กรุงเทพฯ ก็เลือกไขว้ อันนี้ก็ป้องกันไปได้ส่วนหนึ่ง ส่วนที่เป็นห่วงเรื่องการฮั้วกันอย่างตอนที่มีเลือก สสร. หรืออะไรพวกนี้นะครับ อันนี้เป็นการเลือกตั้งทางอ้อมวุฒิสมาชิก การกระทำอะไรที่ไม่ถูก ไม่ต้องทำให้การเลือกตั้ง ส.ว. ไม่ถูกต้อง มันมีโทษทางอาญานะครับ มันเหมือนกับการเลือกตั้ง ส.ส. อะไรนี่ ฉะนั้นคนที่ทำอะไรที่ไม่ถูก ไม่ต้องจะเป็นพรรค

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

การเมืองเข้าไปเกี่ยวข้องกับอะไรก็ต้องระวัง ว่ามันมีโทษทางอาญา มันไม่ได้เหมือนการเลือกตั้งทั่ว ๆ ไปที่ทำกัน ฉะนั้นก็มีกลไกอยู่ในส่วนหนึ่ง และผมคิดว่าคือเราก็คงต้องเชื่อประชาชนที่เขาเลือกกันมาส่วนหนึ่งนะครับ คือผมยังเชื่ออย่างนั้นนะครับ เหมือนกับที่เมืองนอกเขาเลือกระบบลูกขุน ผมยังเชื่อว่าประชาชนเขาต้องตัดสินใจในทางที่ถูกอยู่ส่วนหนึ่ง ที่นี้ถ้าช่องทางที่ทางคุณเมธาเสนอท่านคิดว่ามีอะไรจะปรับปรุงให้ดีขึ้นได้คงจะมีจุดนั้นเท่านั้น ส่วนที่ว่าจะเอาคนมากรองอีกชั้นหนึ่ง ถ้าเอาคนมากรองอีกชั้นหนึ่งก็หนีไม่พ้นอย่างท่านอัครพรว่านะครับ ก็บอกเป็นเรื่องของการอะไร ก็คือการสรรหา แล้วเวลาออกข่าวไปเขาจะบอกว่า เล่นปาที่อีกแล้วอะไรลักษณะอย่างนี้

ประธาน : เชิญคุณนรชิต

นายนรชิต สิงหเสนี : กราบขอบพระคุณครับท่านประธานครับ ผมขอภัยเพราะผมไม่ได้เข้าเรื่องอนุฝายบริหารและไม่ได้ฟังทางท่านรองเลขา กกต. เรื่องวิธีการแต่ฟังมาทั้งหมดแล้ว ผมก็คิดง่าย ๆ ว่าพูดถึงครั้งหนึ่งเราจะไม่ต้องการให้มันเป็นการผูกโยงกับภูมิภาคหรือจังหวัดหรืออำเภอ แต่มันเป็นตัวแทนของทั้งประเทศ อันที่ ๒ เรื่องโอกาสที่จะมีการฮั้ว การทุจริต ผมก็เลยนี้ง่าย ๆ อย่าง simple ทางอนุกรรมการอาจจะพิจารณาแล้ว ก็คือทำให้มันใหญ่ ให้จำนวนมันมาก อาจจะลดโอกาสที่จะมีการฮั้วกันหรือทุจริตกัน หรือจะทำก็ได้แต่ให้มันยากหน่อย ก็คิดง่าย ๆ เลยครับในเมื่อเรามองทั้งประเทศแล้ว ก็ให้สมัครเข้ามาอย่างเดิมแต่ให้มีการเลือกกันดูง่าย ๆ เหมือนกรมอุตสาหกรรมวิทยากรับ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร ที่หนึ่งเลย แล้วเสร็จก็มา final อีกทีหนึ่ง ให้เป็นอย่างน้อยเป็นภาคไปเลยครับ ไม่ใช่เป็นจังหวัด เป็นอำเภอจะง่ายขึ้นไหมครับ คือก็เป็นการเลือกอย่างนี้โดยตรง แต่แทนที่จะต้องไปลงไปถึงอำเภอ ซึ่งอำเภอมาจังหวัด จังหวัดมาพักส่วนกลางอีกหลาย ๆ ครั้งให้มัน simple ขึ้น แต่ว่าในเมื่อเป็นตัวแทนของประเทศแล้วก็แบ่งเป็นภาคแล้ว logics ของเราก็เหมือนพยากรณ์อากาศในแต่ละวันครับ ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร จบไปเลย ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เดี่ยวเลยเป็น ส.ว. ภาค ผมว่า ระบบที่ กกต. บอกมา คือมันมาหลอมรวมกันที่กรุงเทพฯ ดิอยู่แล้ว เพราะว่ามันจะถูกจัดการอยู่ ๒ ขั้นตอน อำเภอหนึ่งจังหวัดหนึ่งแล้วก็มาส่วนกลางเลย อำเภอมันจำเป็นต้องมี เพื่อว่าให้ขจัดให้มันเหลือน้อยแล้วมาสู่จังหวัด แต่ตรงช่วงตรงอำเภอจะหาวิธีเลือกอย่างไร จึงจะขจัดตรงที่เขาส่งคนของเขาลงหมดเลย เหมือนกับที่เราพูดถึงครู ครูไม่มีใครส่ง แต่เขาลงกันเอง ถ้าเขาจับมือกันเมื่อไรเขาก็ได้

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เพราะเขาก็เลือกครูด้วยกัน แต่ส่วนใหญ่เขาจะไม่จับมือกัน ถ้าเขาแย้งกันจริง พอแย้งกันจริง คนอื่นก็จะมา ตรงนั้นไม่ค่อยน่ากลัวเท่าไร ลองช่วยคิดอีกทีได้ไหมครับ โดยเฉพาะตัว ๒๐ กับ ๑๐ เราลองคิดทบทวนดูอีกทีว่าจะเอาอย่างไร

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ เมื่อก็พูดถึง paradigm ผมเรียน นิดหนึ่งนะครับ คือได้คุยกับนักการเมืองที่อยู่ใน สปช. เหมือนกัน คือผมคิดว่านักการเมืองกับสื่อ มองคล้าย ๆ กันอย่างหนึ่งก็คือ paradigm ของเขาง่ายมาก คือว่า มองว่า ส.ว. มีอำนาจในการที่จะตั้งองค์กรอิสระ เขาก็จะดูว่า อำนาจคือ นักการเมืองเขาบอกเขายอมรับได้นะ ถ้าเกิดว่า คสช. จะเป็นคนตั้งวุฒิต่อไป อันนี้ของเขาชัดมากเลยนะครับ คือเขารู้สึกว่ามันจะต้องมีระยะถอยของทางการเมือง ผมว่าสื่อก็มองเห็นตรงนั้น ทีนี้อันนี้ paradigm ของกลุ่มการเมืองกับสื่อ ผมว่ามันชัด ตรงนี้ ถัดมาคือว่าเราจะพยายามทำระบบเลือกตั้งในอุดมคติของเราให้มันดีที่สุดอย่างไร ผมว่าเราก็คิดกันไปนะครับ แต่ว่าผมชอบที่ท่านประธานแห่วันก่อนเรื่องสภาวะอะไรของคุณกร ทัพพะรังสี สภาความมั่นคงแห่งชาติ ผมยังไปคุยท่านประธานบอกว่า ท่านอาจารย์เอาอะไรแปลก ๆ มาเล่าให้เราฟังบ่อย ๆ เพื่อเราจะกล้าคิดบ้าง คือผมเองผมคิดว่า เราอย่าไปติดตรงคำว่า จะยึดโยง ไม่ยึดโยง กับประชาชนมากนะครับ พอเราพูดไปเยอะ ๆ ตรงนี้มันเป็น paradigm ของนักวิชาการ สี่หนึ่ง ที่เขาก็ต้องการล่อเราออกมาตรงนั้น คือมันมีเหตุผลในทางวิชาการรองรับอยู่เหมือนกัน มันก็น่าฟัง ไม่ใช่ไม่น่าฟัง แต่ว่าผมว่าเราก็ต้องดูด้วย เหมือนพวกนักการเมืองดูว่า แต่ความเป็นจริงทางการเมืองมันเป็นแบบไหน แล้วผมคิดว่าถ้าเรากล้าคิดอะไรใหม่ ๆ แบบนี้หรือแม้กระทั่ง ในหนังสือที่ท่านอาจารย์เอามาให้อ่าน ที่เขาออกแบบสภา ๒ สภาที่มันไม่เหมือนกัน ผมว่าลองดู คิดอะไรแปลก ๆ ก็ได้ครับ ผมว่าอย่าไปห่วงเลยว่าเราพูดอะไรออกไปแล้วมันจะเปลี่ยนแปลง ไม่ได้ ผมเป็นโรคที่อาจารย์ศุภชัยว่า ผมอยากเห็นอะไรใหม่ ๆ อยู่เหมือนกัน แต่ว่าก็พยายามที่จะไม่ให้มันไปเร็วเกินไปได้ไหมครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตก่อนพักนะครับ ผมก็คิดว่าเราคุยกันตั้งแต่ต้นบางทีมันก็ตึนนะครับ แล้วไป ๆ มา ๆ ผมฟังแล้วมันก็เหมือนจะวนไปวนมากลับมาที่เก่าอีก แต่อย่างไรก็ตามรายละเอียดที่ท่านประธานจะให้ไปคิด เดี่ยวก็จะไป คิดนะครับในอนุ แต่ผมคิดว่าน่าจะต้องเรียนเหมือนกับว่า เห็นด้วยกันก่อนอย่างที่ท่านประธาน ได้พูดเมื่อสักครู่ว่า สภาบนกับสภาล่าง มันต่างกันบริบทการเมืองไทย ส.ส. ทั้งหลายเวลานี้ พรรคใหญ่ ๒ พรรค เขามองในลักษณะที่จะต้องเอาชนะคะคานกันให้ได้อยู่แล้ว และมันนำไปสู่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

พุทธชาติ ๔/๙

การแตกแยกทางการเมืองอยู่แล้ว แต่ขณะเดียวกันบ้านเมืองมันต้องการสภาพที่มัน blend มา bind เข้ามาด้วยกัน มาประนอม ถ้าพูดเป็นภาษาอังกฤษ สภากลางมันเล่นการเมืองแบบ retributive politic ฉีกออกทั้ง ๆ เป็นขึ้น ๆ แต่สภาพมันต้อง design มันให้เป็น restorative politics เป็นการเมืองที่มันจะ blend ประสาน พันพู่ให้มันอยู่ด้วยกันครับ ถ้า concept ตรงนี้ เราขีด เราสีอันนี้ออกไป และวิธีการที่ว่ามาจาก ๒๐ อะไรพวกนี้นะครับ แล้วเลือกกันมาเอง เรื่อย ๆ ผมว่ามันใช้ได้แล้วครับ เพราะว่ามันตอบโจทย์ ถ้าหากตกลงกันอย่างนี้ แล้วไปคุย ให้มันตรงกันอย่างที่ท่านประธานเล่า ผมคิดว่ามันโอเคครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : โอเคครับ หยุดพักสักนิดหนึ่ง พักประชุมครับ

พักประชุมเวลา ๑๕.๓๕ นาฬิกา

- ๕/๑

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประกาศลักษณะ ๕/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ได้หารือกับทางอนุกรรมการว่าในเรื่องการจัดกลุ่มนี้ ซึ่งได้เสนอในเอกสาร ๔ ว่า ๑๐ กลุ่มนี้ถ้าดูแล้วมันจะต้องมีการแตกกลุ่มย่อยไปอีก จะแบ่งเป็น ๒๐ กลุ่มเหมือนเดิมก็ได้ แล้วทางท่านรองเมธาก็บอกว่าสามารถที่จะแตกได้เป็น ๒๐ กลุ่ม ในส่วนของการทำงานว่าจะเลือกตั้งทางอ้อมจากอำเภอขึ้นมาจะมีการป้องกันอย่างไรไม่ให้มีการฮั้วกัน เดียวท่านรองเมธาลองเสนอที่ประชุมว่าถ้าใช้วิธีนี้มันจะป้องกันได้ในระดับหนึ่งไหม แล้วอีกส่วนหนึ่งก็คือที่คุยกันเรื่องการเลือกตั้งทางอ้อมเหมือนกับการเลือกตั้ง ส.ส. คือถ้ามีการทุจริตทำให้การเลือกตั้งทางอ้อมอันนี้ไม่สุจริตเที่ยงธรรม โทษเหมือนกับการทุจริตในการเลือกตั้ง ส.ส. แล้วในทางปฏิบัติในกลุ่มต่าง ๆ เราจะ checks and balances กัน ถ้าเกิดมีอะไรที่ไม่ถูกต้องหรือว่ามี การฮั้ว เขาร้องแน่นอนครับ แล้วการไปตรวจสอบจะทำได้ง่าย เพราะเวลาส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจนั้น จะมีพยานบุคคลมา คนโน้นก็มาชวนคนนี้ คนนี้ก็มาชวนคนนี้ ในที่สุดความจะแตก ฉะนั้นการที่จะ ไปทุจริตอย่างนี้ คนที่จะไปทำหรือพรรคการเมืองไปทำก็ต้องคิดมาก คือไม่ใช่จะทำได้ง่าย ๆ แล้วจะมีคนคอยติดตาม คอยรายงานอยู่ ถ้าอย่างไรเดี๋ยวขออนุญาตให้ท่านรองเมธาช่วยอธิบายเพิ่ม ถ้า เกิดเห็นตรงกันนะครับ ทางฝ่ายกร่างจะได้ไปยกกร่างเตรียมไว้ก่อน แล้วรายละเอียดจะปรับปรุง อะไรมาดูอีกทีก็ได้ครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการครับ คือเมื่อตอนพัก สักครู่ก็ได้มีการปรึกษาหารือกันเพิ่มเติมครับ คือว่าเนื่องจากการที่จะเป็นผู้มีคุณสมบัติ แล้วก็ไม่มี ลักษณะต้องห้ามในการสมัคร ส.ส. ก็มีความเข้มข้นอยู่ในส่วนหนึ่ง ทั้งในเรื่องของอายุ เรื่องของ วุฒิการศึกษา เรื่องของความสามารถที่จะต้องไปเกี่ยวพัน ไม่เกี่ยวพันกับทางพรรคการเมือง เช่น การเป็น สมาชิกพรรค หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในพรรค ซึ่งตรงนี้สามารถที่จะทำให้เข้มข้นขึ้นได้ เพื่อเป็น การกรองขั้นหนึ่งก่อนตามที่มีท่านกรรมการบางท่านได้พูดไปแล้วว่าถ้าเราสามารถที่จะกำหนด คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามให้เข้มงวดนะครับ ก็จะกรองในเรื่องของการที่พรรคจะเข้ามา ยุ่งเกี่ยวที่จะทำให้เกิดการเลือกคนของตัวเองเข้ามาอยู่ในวุฒิสภาได้ชั้นหนึ่ง ถึงแม้จะไม่เต็มที่ ชั้นที่ ๒ ก็จะต้องมีกระบวนการที่จะต้องตรวจสอบว่าพรรคเข้ามายุ่งเกี่ยวจริงหรือไม่ รวมถึงผู้สมัคร ส.ส. ของพรรคด้วย หรือกรรมการต่าง ๆ ของพรรคที่เราจะต้องจับตาดูว่ามีการเข้ามายุ่งเกี่ยว

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

หรือไม่ เป็นชั้นที่ ๒ นะครับ ส่วนชั้นที่ ๓ ที่ท่านประธานได้กรุณาพูดก็คือว่าเราจะมีวิธีอย่างไรที่จะทำให้การเลือกกันเอง เลือกตั้งทางอ้อมในระดับอำเภอนี้มีความเรียบร้อยและไม่มีการฮั้วกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ก็อาจจะมีแนวทางอย่างนี้ครับ เท่าที่คุยกันก็คือว่าเราก็จะเพิ่มจำนวนที่จะส่ง ขึ้นมาถึงระดับจังหวัด แต่เดิมเราคิดกันไว้ว่า ถ้าเกิดว่ากลุ่มแต่ละกลุ่ม ๒๐ กลุ่มนี้ส่งมากลุ่มละ ๕ เราก็อาจจะทำ ๒ ชั้นในระดับอำเภอก็คือว่าให้มีการเลือกกันเองก่อนให้เหลือเกิน ๕ อาจจะเป็น ๑๐ คนหรือ ๒๐ คนในแต่ละกลุ่ม แล้วก็ไขว้กันตั้งแต่ที่อำเภอเลย เพราะว่าถ้าไขว้นี้หมายความว่า ผู้ที่ประสงค์จะฮั้วกันก็ต้องทำทั้ง ๒๐ กลุ่มเช่นเดียวกัน ตอนไขว้ก็จะให้เหลือ ๕ คน ซึ่งก็จะทำได้ ยากขึ้นกว่าการเลือกกันเองโดยตรงทางเดียว ก็ให้ทำเป็น ๒ ชั้น แล้วก็ชั้นต่อ ๆ มากี่จะใช้วิธี เหมือนเดิม ก็คือเป็นไขว้ทั้งหมด ก็คือไม่ได้เลือกตัวเองนะครับ ก็ให้กากบาทได้เบอร์เดียวเหมือนกัน ส่วนกลางก็เช่นเดียวกัน ซึ่งวิธีการอย่างนี้นะครับก็คิดว่าจะทำให้ระบบของการที่ทางฝ่ายการเมือง จะเข้ามาจัดแจงเพื่อให้ได้คนของตัวเองก็จะยุ่งยากขึ้น ส่วนสัดส่วนนี้นะครับก็คิดว่าถ้าใช้จำนวน ประชากร คือหมายความว่าแต่ละจังหวัดที่จะส่งเข้ามาส่วนกลางได้ก็อาจจะไม่เท่ากัน เช่น อาจจะ จังหวัดที่ประชากรไม่ถึงล้านก็เป็นอัตราส่วนปกติครับ ก็คือส่งมากลุ่มละ ๑๐ คน แต่จังหวัดนะครับ ก็เป็นจังหวัดละ ๒๐๐ คน ส่วนจังหวัดที่เกินล้านขึ้นไปก็จะมีอยู่ประมาณ ๑๔-๑๕ จังหวัดนะครับ อันนี้คิดไปถึงนครราชสีมาประมาณเกือบ ๆ ๓ ล้านคน ๒,๖๐๐,๐๐๐ กว่า ๆ คน ก็อาจจะส่งได้อีก เท่าตัว ก็คือส่งมาเป็น ๔๐๐ คน ในส่วนของ กทม. ก็อาจจะเป็น ๓ เท่า เพราะ กทม. ๖ ล้านกว่า คน อันนี้ตามทะเบียนนะครับ ตรงนี้อาจจะเป็น ๓ เท่าครับ ก็จะทำให้ตัวสัดส่วนของจังหวัดเล็ก กลาง ใหญ่ เข้ามารวมกันที่กรุงเทพก็จะเพิ่มขึ้นไม่มาก เพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากว่าจำนวนจังหวัด ขนาดใหญ่นี้มีจำนวนน้อย ส่วนการจัดการก็ทราบเรียนว่าไม่ได้มีปัญหาครับ ไม่ว่าจะเข้ามา ส่วนกลาง จะเป็น ๑๕,๔๐๐ หรือขึ้นไปเป็น ๒๐,๐๐๐ เราก็จัดหน่วยเลือกตั้งได้ ก็ประมาณ ๑๐ หน่วย หรือ ๑๐ กว่าหน่วยนี้นะครับ ซึ่งโดยปกติการเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดผู้ลงทะเบียนไว้ จังหวัดเป็นแสนคนก็สามารถจัดได้ในลักษณะเดียวกัน อันนี้ในทางปฏิบัติการลงคะแนนจะไม่มี ปัญหาครับ

ประธาน : โอเคเนครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็เหลือเรื่องแบ่งกลุ่มจังหวัดแล้วเดี๋ยวจะทำอะไรทำมา ส่วนรายละเอียดก็คิดว่าฝ่ายกร่างคงไปยกร่างได้

ประธาน : เชิญครับ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายรชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับ ผมฟังท่านรอง กต. คือผมขอสอบถามเรื่องตัวแทนครับ ที่บอกว่าจังหวัดเล็กก็ได้น้อยกว่าจังหวัดที่มีพลเมืองมากขึ้น อันนี้คิดว่าเป็นประเด็นที่ประชาชนจะต้องสนใจแล้ว insist ใหม่ครับ หรือถือว่าทุกส่วน ทุกเขต ทุกจังหวัดก็เท่ากันหมด หรือว่าจะทำให้งานของท่านง่ายขึ้น ผมไม่แน่ใจว่าจะเป็นประเด็นที่ประชาชนจะติดใจไหมว่าทำไมกรุงเทพคนมากแต่ยังได้เสนอตัวแทนมาเท่ากับจังหวัดเล็ก ๆ ผมไม่ได้ค้านนะครับ แต่คิดว่าเป็นประเด็นใหม่ครับ ในเมื่อเราไม่ได้จะแบ่งเป็นภาค เป็นเขต เป็นจังหวัดแล้ว ปล่อยให้ทุก ๆ เขต ทุกจังหวัดส่งเข้ามาเท่ากัน ท่านก็จะง่ายขึ้น ผมมองในลักษณะนั้นครับ แต่ถ้าคิดว่าคนจะมีความรู้สึกว่าไม่มีความยุติธรรม ผมก็ไม่ได้ขัดครับ

ประธาน : ผมคิดว่าถ้าเรานึกถึงโอกาส ถ้าทำอย่างที่ท่านรองเมธาว่าโอกาสจะกระจายใกล้เคียงกัน มีฉะนั้นคน ๖ ล้านคน แล้วสมัครแล้วเลือกเหลือ ๑๐ คน โอกาสของคนก็น้อยกว่า ดังนั้นถ้าแบ่งว่า ๑ ล้านเอาไป กับล้านขึ้นมาเป็น ๓ ระดับ ผมคิดว่าก็พอสมควรสมดุลลงทำในรูปแบบนั้นมาดู

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านรองเมธา แล้วจะแบ่งเป็นกี่กลุ่มครับ จำนวนประชากรนี้ คืออธิบายตามจำนวนประชากรนี้มันพออธิบายได้ นะครับ

นายเมธา ศิลาพันธ์ : ในส่วนของกลุ่มที่จะส่งขึ้นมาจะเป็น ๒๐ กลุ่มครับ ๒๐ กลุ่มนี้จะเอาตามเอกสาร ๑ ๒ ๓ ๔ ที่กราบเรียนมานั้นครับไปดูให้ละเอียดอีกครั้งหนึ่ง แล้วก็ให้ได้ว่าทั้งในส่วนของสัดส่วนทั้งในเรื่องของปริมาณและในเรื่องของความที่เป็นเฉพาะด้านที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนครับ

ประธาน : จริง ๆ จำนวนมันอาจจะไม่จำเป็นต้องเป็น professional นักก็ได้ เพราะว่าเราต้องยอมรับว่าอันนี้ไม่ใช่เป็นตัวแทนแบบตายตัว มันมองถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการที่คนพวกนี้เข้ามา contribute อาจจะแตกต่างกันบ้างไปตามสภาวะของมัน ยกตัวอย่างเช่นกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีแพทย์อะไรพวกนี้ ซึ่งเป็นคนระดับความคิดที่ค่อนข้างจะเป็นประโยชน์กับประเทศนี้เขาก็มีกลุ่มหนึ่ง ถึงจำนวนจะน้อย แต่ว่าการที่เขาและผู้แทนมาสัก ๑๐ คน หรือ ๒๐ คน ผมคิดว่าจะเป็นประโยชน์ อย่างที่ผ่าน ๆ มาเวลาเราบอกว่า เรามี ส.ว. มีผู้แทนจากทุกภาคส่วนเอาเข้าจริง ๆ ภาคแรงงานก็มีสัก ๒ คน ๓ คน ทั้ง ๆ ที่แรงงานมีตั้งไม่รู้กี่ล้านคน เกษตรกรก็มีสัก ๕ คน ทั้ง ๆ ที่มีตั้ง ๓๐ ล้านคน ก็ไม่เคยมีใครว่าอะไร ก็ให้แต่ละคนเขาเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อที่จะ voice ในความรู้สึกของเขาตามสมควร แต่เขาก็ยอมรับว่าคนที่มีความรู้ มีประสบการณ์สูง ๆ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประกาศลักษณะ ๕/๔

ทำประโยชน์ได้มาก พวกนั้นก็มาเยอะหน่อย ตรงนั้นเราอาจจะไม่ต้องไปกังวลกับมันมาก เพราะถ้า
ขึ้นไปจับอัตราพลเมืองให้เท่า ๆ กัน พอเกษตรกรอันหนึ่งแล้วอันอื่นต้องรวมกันหมดเลย ก็เอา
นะครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เราจะประชุมอนุอีกที่

เลขานุการ : วันพุธหน้า เพราะวันจันทร์หยุด แต่ว่าอันนี้คงได้แนวทางคณะกรรมาธิการ

ประธาน : ไปครับ เดียวไม่ก้าวหน้า

เลขานุการ : มาตรา ๒๓ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่าง
พระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับ
อันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่าย
ของแผ่นดิน

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน การใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สิน
ของรัฐ

(๔) เงินตรา

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธาน
คณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากรณีตาม
วรรคสอง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิกรณีดังกล่าว มติของที่ประชุมร่วมกันตามวรรคสองให้ใช้
เสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก
เสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ประธาน : ของโบราณโบราณใช้กันมา ไม่ได้เปลี่ยนแปลงเลยใช้ไหมครับ

เลขานุการ : ไม่ได้เปลี่ยนครับ มาตรา ๔๓ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ครับ

ประธาน : ไปได้นะครับ เชิญครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๔ ร่างพระราชบัญญัติใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็น
ผู้เสนอ และในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่สภาผู้แทนราษฎรได้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๕/๕

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

แก้ไขเพิ่มเติม และประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างการพิจารณาไว้ก่อน และภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการตั้งกล่าวให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ในกรณีที่ที่ประชุมร่วมกันตามวรรคหนึ่งวินิจฉัยว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่ให้การรับรอง ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

มาตรา ๑๔๔ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ของเดิมครับ

ประธาน : ไปได้นะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๕ ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๖ ว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หากสภาผู้แทนราษฎรมติไม่ให้ความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้งหนึ่ง หากรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอประกอบกันเป็นคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้คณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภารายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้วต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้นให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐ ถ้ารัฐสภามีมติไม่ให้ความเห็นชอบ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ฝ่ายเลขานุการเสนอให้ตัดออกครับ

นายอัคร จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธาน ที่เสนอก็คือร่างนี้เขาร่างกันมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ โดยมุ่งหวังจะให้รัฐบาลที่เสียงข้างน้อยสามารถที่จะผลักดันกฎหมายตัวเองได้ ซึ่งที่ผ่านมาไม่เคยใช้ เพราะมันเป็นไปได้ไม่ได้เลยโดยสภาพ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : เอาออกนะ คือไม่ใช่รัฐบาลเสียงข้างน้อยอย่างเดียว ตอนนั้นเขาต้องการให้รัฐบาลแข็ง ถ้าเปลืองพลังแล้วยังมีตัวช่วย และที่สำคัญก็คือว่าไปยึดเอานโยบายที่แถลงต่อสภาเป็นเกณฑ์ ความจริงระบบการเมืองปกตินี้นโยบายสำคัญที่รัฐบาลแถลงไว้แล้วไม่สามารถทำได้นี้โดยมารยาทรัฐบาลต้องลาออก ไม่ใช่ไปเอาตัวช่วยมาช่วย

เลขานุการ : ขออนุญาตให้ข้อมูลครับ มาตรา ๒๕ นี้เข้าใจว่ามีที่มาจากของฝรั่งเศส กรณีที่เขาเห็นว่าจะต้องมีการแถลงนโยบายว่ากฎหมายใดที่จำเป็น ถ้าไม่ให้ความเห็นชอบเสียแต่แรกก็วกกันไปเลย จะได้เลิกกันไป

ประธาน : ก็ยุบ ทางออกก็คือยุบหรือไม่อย่างนั้นก็ลาออก เอาออกนะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๖ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติและลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสัปดาห์ แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสัปดาห์ ทั้งนี้เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งต้องไม่เกินสามสัปดาห์ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ประธาน : ที่เขาเขียนไว้สมมุติว่าประธานสภาอยู่ ๆ ก็แจ้งว่าเป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน โดยไม่ได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนที่พิจารณาในฐานะเป็นพระราชบัญญัติการเงินเลย แล้วเกิดอะไรขึ้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประกาศลักษณะ ๕/๗

นายอัคร จารุจินดา : มันไม่เคยเกิด เพราะว่าการเป็นกฎหมายการเงินต้อง
เป็นมาตั้งแต่เป็นสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ที่นี้ที่ท่านยกขึ้นนั้นคือประธานสภาเริ่มไม่ปกติ

ประธาน : ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่ปกตินี้เป็นของปกติ ส่งอะไรไปก็บอก
การเงินทุกที เพราะมันจะมีปัญหาอย่างนี้ด้วย พ.ร.บ. ที่คณะรัฐมนตรีเสนอนี้มันจะไม่มีปัญหาเรื่อง
พระราชบัญญัติการเงิน เพราะฉะนั้นเขาก็จะไม่ได้บอกมาว่าเป็นพระราชบัญญัติการเงินหรือไม่เป็น
พระราชบัญญัติการเงิน สภาผู้แทนราษฎรก็พิจารณาไปจนเสร็จ รัฐบาลอยากได้เร็ว สภาก็เลย
บอกว่าเป็นการเงิน ต่อไปมันอาจจะมีได้ แล้วทำอย่างไร

เลขานุการ : เขียนมาตั้งแต่ปี ๒๔๘๙

ประธาน : หวังว่าจะไม่เกิด เป็นความหวังลม ๆ แล้ง ๆ ยังไม่เกิด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : วรรคสุดท้ายนี้ไม่ครอบคลุมแล้วหรือครับ
เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้แจ้ง

ประธาน : อันนั้นไม่เป็นไร แต่ดันแจ้งมาทุกฉบับ เกิดไม่ถูกใจกันขึ้นมา ผ่านไป
ก่อนแล้วกัน มาตรา ๒๗

เลขานุการ : มาตรา ๒๗ เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว

(๑) ถ้าเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๓๐

(๒) ถ้าไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน
และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

(๓) ถ้าแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติตามที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปยังสภา
ผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมให้ดำเนินการต่อไปตาม
มาตรา ๓๐ ถ้าเป็นกรณีอื่น ให้แต่ละสภาตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ
มีจำนวนเท่ากันตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อ
พิจารณาร่างนั้น และให้คณะกรรมการร่วมกันรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่
คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสองต่างเห็นชอบด้วย
ร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๓๐
ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๕/๘

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

คณะกรรมการธิการร่วมกันอาจเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจง มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ และเอกสิทธิ์ ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ นั้นให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำการหน้าที่ตามมาตรา ๙ ด้วย

การประชุมคณะกรรมการธิการร่วมกันต้องมีกรรมการของสภาทั้งสองมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าวุฒิสภาไม่ส่งร่างพระราชบัญญัติคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนดเวลา ตามมาตรา ๒๖ ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้ดำเนินการ ตามมาตรา ๓๐ ต่อไป

ประธาน : มันมีมาตราหนึ่งที่ว่าให้สภามีอำนาจตั้งคณะกรรมการทำอะไร ต่ออะไรได้ แล้วมันมีบทบัญญัติอยู่ตรงนั้นแล้วหรือยังว่าเอกสิทธิ์นี้ให้คุ้มครองถึงคณะกรรมการ มีแล้วใช่ไหมครับ ถ้ามีแล้วตรงนี้เขียนทำไม ลองดูมาตรานั้นสิว่ามัน cover กรรมการทุกชนิด ไหม ถ้ามัน cover ถึงกรรมการทุกชนิด วรเรื่องนี้ก็ไม่ต้องเขียน ลองดูนะ เราเคยพูดกันถึง การพิจารณาร่างของวุฒิสภาว่ามันไม่ควรจะพิจารณารับหลักการหรือไม่รับหลักการ ถ้าจะเขียน คงต้องเขียนตรงนี้

เลขาธิการ : มาตรา ๒๗ เมื่อวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภา ผู้แทนราษฎรแล้ว ให้วุฒิสภาส่งร่างนั้นให้คณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญพิจารณาตามมติ ของสภา โดยไม่ต้องพิจารณาหลักการ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมเรียนถามเอาความรู้ันะครับ ถ้าสมมุติว่ากฎหมายมาจากสภาล่าง หลักการมันไม่เข้าท่า แล้ววุฒิสภาทำอะไรไม่ได้

ประธาน : ได้ ก็ไปพิจารณา ไปอ่านเสียให้ละเอียด แล้วกลับมาบอกว่าไม่รับ เพราะมันจะต่อด้วยนี้ ถ้าไม่เห็นชอบด้วย (๒)

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าส่งร่างเข้า (๒) เพราะว่าถ้าหากปกติเขาจะมีการ พิจารณารับหลักการ

ประธาน : วาระที่ ๑ พิจารณาว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการ ซึ่งก็เสียเวลา ไปโดยเปล่าประโยชน์

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๕/๙

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : อันนี้ shortcut นะครับ แต่ไม่ได้ไปตัดสิทธิหรือว่าดุลพินิจ
ของเขาในเรื่องหลักการนะครับ

ประธาน : ก็ให้เขาไปดูรายละเอียด แล้วเขาไม่เห็นชอบด้วยเขาก็ส่งกลับมาว่า
ไม่เห็นชอบด้วย อย่างเดิม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : (๒) นี้รวมความถึงว่าไม่เห็นชอบทั้งในหลักการ

ประธาน : ยับยั้งทั้งฉบับ จะด้วยเหตุอะไรก็แล้วแต่

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอขอบคุณครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ในส่วนของวุฒิสภาเมื่อรับร่างนี้โดยปกติแล้วต้องมีการ
แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาใช้ใหม่ครับ คือปกติในที่นี้ถ้าเกิดว่าให้วุฒิสภาแต่งตั้ง
คณะกรรมการเพื่อพิจารณาโดยไม่ต้องพิจารณาหลักการ อย่างนี้ได้ไหมครับ เพราะว่ากรณีนี้
ส่งร่างให้คณะกรรมการ

ประธาน : คณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญตามมติของสภา คืออย่างไร
ก็ต้องเข้า เข้าเพื่อที่จะไปบอกว่าให้ส่ง ไม่ต้องมานั่งพูดกันถึงหลักการหรือไม่หลักการ ให้มันเย็นเยื่อ
ยาวความ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ ที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอกฎหมาย
นิรโทษกรรมสุดซอยมานี้ วุฒิสภาเขาพิจารณาในวาระแรก และเขาใช้เวลาเร็ว แล้วเขายับยั้งเลย
ถ้าอย่างนั้นถ้าตามที่เราร่างนี้ต้องส่งไปให้กรรมการพิจารณาอีก อาจจะใช้เวลาเป็นเดือนตอนนั้น
เหตุการณ์อาจจะไปไหนแล้วก็ไม่ทราบ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : เขาก็พิจารณาให้มันเลือกตั้งกรรมการเข้าครบเต็มสภาก็ได้
เต็มคณะกรรมการเต็มสภา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าเป็นเรื่องด่วนวุฒิสภาก็ตั้งกรรมการทั้งสภาเลย
ใช้ใหม่ครบวาระอันนี้มันจะวุ่นวายนะ รับผิดชอบทั้งสภาเลย

ประธาน : ก็ไม่รับไปเลย ส่งคืนยับยั้งเลย คือผมคิดว่าด้วยการที่ไม่ต้องอภิปรายใน
หลักการอย่างนี้มันทำให้การกระทบกระทั่งระหว่างสภา วุฒิสภากับสภาผู้แทนน้อยลง เพราะเวลา
พูดอภิปรายในเรื่องหลักการแล้วมันก็เหวี่ยงกันไปพัดกันมา มันก็เกิดปัญหาโดยไม่จำเป็นนะครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ถามท่านประธานในทางปฏิบัติเขาจะเข้าใจหรือเปล่า
เพราะมันอย่างไรก็ต้องจัดวาระเลือกตั้งเพื่อพิจารณาว่าจะตั้งกรรมการ พอเข้าวาระมันก็พูดแล้ว
มันก็อภิปรายกันเป็นการใหญ่

ประธาน : ก็อภิปรายเพียงแต่อภิปรายแล้วมันก็จบก็ส่งอย่างเดียวก็เป็นที่รู้จัก

นายอัชพร จารุจินดา : ยกเว้นแต่ประธานจะเข้าใจแล้วบอกว่ามันตั้งกรรมการ
อย่างเดียว

ประธาน : จริง ๆ เขาก็อภิปรายได้ ถ้าสมมุติเขาศึกษามาว่าควรจะทำเรื่องนั้น
ควรจะทำเรื่องนี้ คือลงลึกลงไปเลย ลงไปในเนื้อหา เพื่อที่ว่ากรรมการเขาจะได้เอากลับไปดู
รวมทั้งการแปรญัตติ ซึ่งการอภิปรายเราไม่ได้ห้ามก็มีได้ แต่ไม่จำเป็นต้องอภิปรายเพื่อรับหลักการ
หรือไม่รับหลักการ เพราะต้องถือว่าสภาผู้แทนราษฎรมันผ่านมาแล้วจนถึงขั้นจบวาระ ๓ ไปแล้ว
มันก็ไม่ควรจะมาเริ่มต้นนับหนึ่งใหม่อีก

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ คือปกติในขั้นรับหลักการของวุฒิสภา
เขาก็อภิปรายแค่วันเดียวเท่านั้น เขาอภิปรายแล้วก็รับหลักการแล้วตั้งกรรมการ ใครจะขอ
แปรญัตติก็มายื่นภายใน ๗ วันหรืออะไร มันมีขั้นตอนของเขา มันไม่น่าจะซ้ำมาก

ประธาน : เป็นกระบวนการ แล้วแต่ จะปล่อยไปตามเดิมหรือจะลองของใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ให้วุฒิสภาเขามีโอกาสได้พูด ได้ระบายอะไรบ้างในขั้น
รับหลักการเขาจะพูดได้ละเอียด จะพูดได้ยืดยาวขึ้นหน่อย เพราะว่าขั้นกรรมการมันลงเนื้อหา
ของกฎหมายไปแล้ว

ประธาน : ไม่เอาหรือ ไม่รู้แล้วแต่ ผมก็ลองเสนอเอาก็ได้ไม่เอาก็ได้

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายอัคร จารุจินดา : เข้าใจว่าตอนหลังวุฒิสภาไปถือหลักว่าเขาไม่ถูกผูกพัน หลักการแบบเดียวกับสภา คือสภาเขาถูกห้ามเรื่องการแปรญัตติเกินหลักการ แต่วุฒิสภากล่าวว่า พอร่างผ่านมาจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว วุฒิสภาทำอะไรก็ได้ ตอนหลังเขาถืออย่างนั้น โดยอ้างว่า ไม่มีหลักการแล้ว เพราะหลักการมันมีแค่ตอนเสนอเข้ามาชั้นสภาผู้แทนเท่านั้น แต่ว่าเขาก็ยังมีมติรับหลักการ ไม่รู้รับหลักการอะไร

ประธาน : ข้อบังคับเขาก็มีบอกว่าแปรญัตติเกินหลักการไม่ได้ถูกไหม แต่ว่า หลักการที่เขียนมาตั้งแต่แรกพอมาถึงตรงนี้มันก็เปลี่ยน คือโดยพฤตินัยมันมีการเปลี่ยนแต่โดย นิติยเขาอ้างว่าไม่ได้เปลี่ยนเพราะมันแปรญัตติเกินหลักการไม่ได้ แต่อันนี้มันก็มีข้อยกเว้นว่า เว้นแต่สภาจะเห็นเป็นอย่างอื่น เพราะฉะนั้นสภาก็อนุมัติให้แปรญัตติเกินหลักการได้ หลักการวิธี เดิมดั้งเดิมมา มันก็จะชักเริ่มไม่คงที่

เลขาธิการ : ขออนุญาตท่านประธาน ผมเข้าใจว่าในสมัยหนึ่งวุฒิสภาเขาบอกว่า เขาไม่ได้รับหลักการของร่าง

ประธาน : วาระที่ ๑ มันรับหลักการแล้วจะบอกไม่รับอย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : มันเคยมีปัญหา ส.ว. รุ่นที่แล้วว่ากฎหมายเกี่ยวกับ คนพิการเข้าไป ไม่มีกองทุน ไม่มีอะไร เป็นร่างธรรมดา พอเข้าวุฒิสภา วุฒิสภาก็มีมติว่ารับวาระ ๑ แล้ว แล้วก็ไปแก้กันจนมีกองทุนมีอะไรเพิ่มเติมขึ้นมา ซึ่งเกินกว่าที่ร่างที่สภาผู้แทนราษฎร แล้วเอากลับมาพอพิจารณาก็บอกว่าไม่เกิน เพราะว่าวุฒิสภาไม่ได้รับเรื่องหลักการ รับแต่ร่างมา ก็ไปเพิ่มเติมกันขึ้นมา ก็กลายเป็นต้องกลับมามีกรรมาธิการร่วมอะไรไปอีก เขาก็อ้างเหตุอย่างนั้นอย่าง ที่ท่านอัครบอก

ประธาน : อย่างนั้นยิ่งต้องควรบอกไม่ต้องรับหลักการ เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาฯ : ผมพยายามฟังแล้วก็ทำความเข้าใจ แต่ว่าโดย ส่วนตัวแล้วถ้าการพิจารณารับหลักการเกิดแบบท่านประพันธ์ว่า คือวันหนึ่ง คือถ้าเกิดกฎหมาย ฉบับหนึ่งใช้เวลาวันหนึ่ง กฎหมาย ๑๐ ฉบับก็ใช้เวลา ๑๐ วัน ผมก็ว่ามันเป็นวันหนึ่งที่ไม่ค่อยมี ประโยชน์ครับ ถ้ามันมีวันหนึ่งที่ไม่ค่อยมีประโยชน์ก็น่าจะตัดไปได้ ผมคิดอย่างนั้นนะครับ เพราะผม คิดว่าถึงแม้จะวันหนึ่งเขาจะได้อภิปรายสนุกปากอย่างไรก็ตาม มันก็เสียเวลาไปวันหนึ่งครับ และถ้า มีกฎหมายหลายฉบับมันก็หลายวัน คือถ้าหลายวันมันก็เสียเวลาของสภา ก็ยังคิดว่าถ้าเป็นแค่ การอภิปรายเฉย ๆ แบบนั้นแล้วก็ได้ไม่ได้เกิดอะไรขึ้น ผมก็ยังคิดว่าเรากำหนดไว้แบบนี้ เอาแบบท่าน

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

คือใช้วิธีคิดแบบท่านภักระนะครับ มันใหม่หนอยนะครับ แล้วก็มีมันก็ช่วยประหยัดเวลาให้สภาครับ

ประธาน : อาจารย์อุดมว่าอย่างไร

นายอุดม รัฐอมฤต : คือผมอยากให้ใช้วิธีใหม่ แต่ว่าวิธีการเขียนผมต้องการตัดเรื่องการอภิปราย ในเมื่อเราไม่ต้องการให้มีการอภิปรายในเรื่องรับหลักการ ผมคิดว่าการเขียนมันต้องบอกว่าจะให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการธิการสามัญ หรือวิสามัญ หรือคณะกรรมการนะครับ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยไม่ต้องมีการพิจารณาหลักการ หมายถึงว่า คือเพื่อให้รู้เลยว่าเมื่อรับแล้วก็คือไปแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ผมว่าโดยไม่ต้องมีขั้นตอนเรื่องรับหลักการจะได้ชัดเจนลงไปว่าไม่ต้องมาอภิปรายแล้ว เราให้ไปแต่งตั้งคณะกรรมการไปเลยเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นนะครับ เพราะไม่อย่างนั้นตัวนี้ก็จะกลายเป็นว่าก่อนเพื่อจะส่งเรามาคุยกันก่อนดีไหมนะครับ อย่างนี้ผมกลัวว่าจะออกมาในรูปแบบนั้น แต่ถ้ากฎหมายเขียนไว้ชัดเจนเลยว่าถ้าส่งมาก็คือคุณแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างเดียวนะครับ แล้วส่วนว่าคณะกรรมการจะไปบอกว่าไม่ควรรับก็ไปว่ากันตามวรรคต่อไป ผมมองอย่างนั้นนะครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายนาถะ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ ผม นาถะ ดวงวิชัย ในปัจจุบันทางวุฒิสภาในข้อบังคับเขาเขียนว่าวาระที่ ๑ เป็นการพิจารณารับไว้พิจารณา มันจึงนำไปสู่เหตุที่ทำให้วุฒิสภาแก้ไขในหลักการที่เกิดปัญหาในหลาย ๆ เรื่องนะครับ แล้วก็อีกอันหนึ่งก็คือเมื่อร่างเข้าสู่วาระของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาเขาก็จะรับเอาร่างนี้ไปศึกษาก่อน ตั้งกรรมาธิการศึกษาก่อนด้วยนะครับ พอจบจากผู้แทนส่งไปวุฒิสภา กรรมาธิการที่ศึกษาก็จะนำผลการศึกษานี้มารายงานในที่ประชุมสภาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของวุฒิสภาด้วยในการที่จะพิจารณาว่าจะรับไว้พิจารณาในวาระที่ ๑ หรือไม่นะครับ ในทางปฏิบัติ แล้วก็รวมถึงในข้อบังคับที่เขียนเอาไว้ของวุฒิสภาในหลัง ๆ นี่นะครับจะเขียนในแนวนั้นนะครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนี้ละ ลองสิ

เลขานุการ : เมื่อวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎรแล้วให้วุฒิสภาส่งร่างนั้นให้คณะกรรมการธิการสามัญ หรือแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการเต็มสภา เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยวุฒิสภาจะแก้ไขเพิ่มเติมเกินหลักการที่สภาผู้แทนราษฎรรับไว้พิจารณามีได้

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : คือถ้าเป็นทางปฏิบัติเป็นอย่างนั้น ซึ่งมันผิด เพราะว่าเราไม่ให้วุฒิสภา
เสนอกฎหมาย ถ้าไปยอมให้แก้ไขเกินหลักการก็เท่ากับวุฒิสภาเสนอกฎหมายเอง สมมุติว่าเขา
เสนอกฎหมายว่าด้วยห้ามเปิดบ่อนกาสิโน วุฒิสภาเปลี่ยนใหม่เลยเป็นอนุญาตให้เปิดบ่อนกาสิโน
มันก็เท่ากับเสนอกฎหมายใหม่ เอาของเก่าตก ซึ่งมันไม่ควรนะครับ นั่นนะ ส.ว. เลือกตั้ง คือทำ
หน้าที่ไปทำไป ๆ แล้วเกิดมันในอารมณ์กับ ส.ส. เขาทำก็อยากทำอย่างนั้นบ้าง ความจริงคนที่ทำ
หน้าที่และไม่ honor หน้าที่ของตัวเองไปเห็นคนอื่น หน้าที่คนอื่นแล้วดีกว่ามันก็เกิดปัญหาอย่างนี้

นายอัชพร จารุจินดา : เขาได้ใจเพราะมาตั้งกรรมาธิการร่วมแล้วเขาชนะตลอด
เพราะตั้งคณะกรรมการร่วมพวก ส.ส. ฝ่ายค้านไม่ค่อยมาประชุม ลงมติแพ้อะไร

ประธาน : เอาไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ชี้แจงก็หมายความว่าในการพิจารณากฎหมายของ
วุฒิสภาก็จะเหลือแค่ ๒ วาระ เพื่อให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ประธาน : แล้วก็กำกับเพื่อเมื่อไม่ให้วุฒิสภาเสนอกฎหมาย ทำกฎหมายได้ก็ต้อง
ไม่ไปแก้ไขเกินหลักการ มันก็ความอ้อมอ้อมมันก็จะเกิดขึ้นเยอะ คือถ้าคิดว่าหลักการนั้นไม่ดี
ก็กลับมาไม่รับยับยั้งเสีย ลองดูนะครับ

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับบังเอิญนึกขึ้นได้ ขออนุญาตครับว่า
พูดถึงความเร็วของการออกกฎหมาย ซึ่งอันนี้เป็นประเด็นนะครับที่มีการถกเถียงกันแล้วก็วิจัย
แล้วก็วิจารณ์กันมาเยอะว่านิติบัญญัติของเราออกกฎหมายช้ามาก มาจากการเลือกตั้งนะครับ
แล้วก็ยังมาพูดว่าสมัย สนช. เขาออกมาเยอะแยะหมดเลย คนไปเกิด mood อย่างนั้น ก็เลยเกิด
ความคิดว่าเราจะมีวิธีการอย่างไรใหม่ที่จะทำให้กระบวนการในการออกกฎหมายมันเร็วขึ้น เช่น
ยกตัวอย่างว่า กฎหมายในบางประเภท หมายถึงว่า พ.ร.บ. ในเรื่องบางเรื่องอาจจะเหมือนกับ
fast lane สมมุติว่า มี lane เร็ว กับ lane ปกติอะไรอย่างนี้ มันจะเป็นไปได้อย่างไรไหมครับ
โดยเฉพาะเงื่อนไขเล็ก ๆ น้อย ๆ พวกหลักการพวกนี้ อันนี้ไม่ทราบที่ผมเรียนหารือ
ท่านประธานนะ เพราะว่าคนทั่วไปเขาก็เหมือนกับมองว่าปัญหาก็เยอะมาก กฎหมายก็จะออกได้
เถียงกันอยู่นั้นแหละ บ้านเมืองมันไปไม่ทันอะไรอย่างนี้ อันนี้เราจะแก้ได้อย่างไร ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เมืองนอกเขามีระบบว่า ส.ส. จะต้องไม่ได้มาแก้ถ้อยคำอะไร
สะเปะสะปะ คือพูดแต่ในเฉพาะหลักการว่าอยากจะได้อะไร แล้วเขาจะมีเจ้าหน้าที่ทฤษฎีกาเป็น

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

คนไปร่างมาให้ มันก็จะเร็ว อันนี้ของเราเราชักจะเริ่มแก่กล้าขึ้น ชักจะกลายเป็นนักร่างกฎหมายขึ้น ไปหมดทั้งสภาไปแล้ว แก่กันอีรุงตุงนัง มันก็ไม่รู้จะไปห้ามเขาได้อย่างไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : แล้วเราเขียนไม่ได้หรือครับท่านประธาน เหมือนกับว่าใช้คำพูดอะไรบางอย่างที่ทำให้เขาไม่ต้องมาเป็นเจ้าสัวส์สำนวนอะไรในลักษณะอย่างนั้น

ประธาน : ไม่ได้ ยาก เขียนเขาหาว่าเราไปปิดปากเขา หน้าที่เขา คือจริง ๆ หน้าทีของสภามันคือคนออกกฎหมาย เพราะฉะนั้นเขาก็ต้องมีสิทธิอะไรต่ออะไร แต่ส่วนที่เรามาจำกัดวุฒิสภาเพราะเราบอกให้วุฒิสภากลับกรอง เพราะฉะนั้นเราก็จำกัดว่าให้มันอยู่ที่การกลั่นกรองจริง ๆ แต่ว่าพอกฎหมายยาว ๆ แล้วคุณไปตั้งกรรมาธิการเต็มสภาคราวนี้อีรุงตุงนังเลย ไปได้ไหมครับ ไป ๒๗ ครับ

เลขานุการ : ๒๗ อ่านแล้วครับ ๒๘ ท่านครับที่เช็คแล้วเรื่องกรรมาธิการนะครับ เอกสิทธิ์และความคุ้มกันนะครับ มันเขียนไว้เฉพาะกรรมาธิการสามัญกับวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรแล้วก็ของวุฒิสภา แต่อันนี้มันเป็นกรรมาธิการร่วม

ประธาน : ก็ใส่ ร่วม เข้าไปอีกคำหนึ่ง

เลขานุการ : ได้ครับ ก็ใส่ตรงโน้นเลยจะได้ไม่ต้องใส่ตรงนี้

ประธาน : ตรงนี้ก็ไม่ต้องใส่ จะได้สั้นลง ๒๘ ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๘ ร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ตามมาตรา ๒๗ นั้น สภาผู้แทนราษฎรจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันได้ล่วงพ้นไปนับแต่วันที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร สำหรับกรณีการยับยั้งตามมาตรา ๒๗ (๒) และนับแต่วันที่สภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยสำหรับกรณีการยับยั้งตามมาตรา ๒๗ (๓) ในกรณีเช่นว่านี้ถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎร หรือร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๓๐

ถ้าร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สภาผู้แทนราษฎรอายกร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎร หรือร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของ
รัฐสภา

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ อันนี้ก็ของเดิมเพียงแต่ว่าได้
เปลี่ยนถ้อยคำ คือเดิมนั้นถ้อยคำยัง ตรงกลาง ๆ หน้า ถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างเดิม อันนี้
ที่เขียนกันมาโดยตลอดร่างเดิม ที่นี้มันเคยเกิดปัญหาว่าในชั้นสภาว่าเวลาเขาจะยืนยันร่างเดิมที่ว่า
นั่นคือร่างอะไร หมายถึงร่างแรกที่เข้าสภาหรือร่างที่สภาได้พิจารณาและเห็นชอบ ตอนนั้นก็เถียง
กันเป็นการใหญ่ คราวนี้ก็เลยเขียนเสียให้ชัดว่าคือยืนยันคือร่างที่ผ่านการพิจารณาจากสภา
ผู้แทนราษฎร เพราะร่างเดิมมันโน้นของรัฐบาล ของคณะรัฐมนตรีเสนอมันแปรเปลี่ยนไปหมดแล้ว
แต่อันนี้เป็นการใช้และครั้งที่แตกต่างจากร่างรัฐธรรมนูญเดิมทุกฉบับ

ประธาน : ความตรงนี้ต้องเขียนด้วยหรือ

นายอัชพร จารุจินดา : ไม่น่าจะต้องเขียนครับ แต่ว่าเดิมเขียนมาตลอดเลย
ก็คงไว้

ประธาน : เขียนสั้น ๆ อย่างนี้ก็ได้อีก

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมขอความรู้ครับ ๑๘๐ วันมันมี
ที่มาที่ไปอย่างไรครับ ทำไมต้องมานั่งคิดพิจารณานานขนาดนั้น

ประธาน : ให้รอให้อารมณ์มันเย็นลง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมว่าสมัยนี้มันไม่เหมือนคนแต่ก่อนครับ

ประธาน : คือคล้าย ๆ มันอาจจะเอาชนะคะคานกัน ถ้าตอนทำที่อาจจะเอาชนะก็
ทิ้งเอาไว้ ๖ เดือน เพื่อให้สถานการณ์มันดูว่าที่เขาขยับไปมันมีเหตุ แล้วมันเป็นอย่างที่เขาว่าไหม
อารมณ์ก็เย็นลง ก็เหมือนกับเวลาอภิปรายไม่ไว้วางใจทั่วไป ที่เขาบอกไม่ให้ลงคะแนนใน
วันเดียวกับที่เสร็จ ให้วันรุ่งขึ้นเพื่อให้กลับไปนอนคิดสักคืนหนึ่งก่อนแล้วค่อยกลับมาโหวต อันนี้คือ
เหตุผลหลัง ๆ นะ คืออย่างน้อยที่สุดก็เป็นการให้น้ำหนักกับการขยับของวุฒิสภา ถ้าเป็นกฎหมาย
ธรรมดาที่แปลว่าคุณก็ใจเย็น ๆ รออีก ๖ เดือน พอถึง ๖ เดือนแล้วอาจจะชี้แจงแล้วไม่เอาก็ได้
ถ้าเรื่องเงินมันเป็นรับด่วนก็โอเคจะทำก็ทำเลย เขียนอย่างนี้ได้ไหมครับคุณอัชพร สันติ

นายอัชพร จารุจินดา : ก็ดีครับ แต่ว่าผมไม่แน่ใจว่าสภาซึ่งเคยชินกับของเดิม
อ่านแล้วจะเข้าใจไหมว่าเอ๊ะแล้วทำอย่างไรต่อ ไม่เอามาใช้บังคับแล้วทำอย่างไรต่อ

ประธาน : ก็คือถ้า ๑๘๐ วันไม่ใช่ก็ทันที หยิบขึ้นมาได้ทันที

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายอชพร จารุจินดา : ความจริงมันน่าจะเข้าใจได้อย่างนั้น แต่ผมไม่รู้ว่า ความเคยชินของ ส.ส. เขาบอกว่าตรงนี้มันหายไปแล้วจะอย่างไรกันต่อ

ประธาน : อ่านแล้วก็คงเข้าใจละ เชิญครับ

นายนาถะ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ กรรมการยกร่างชุดที่แล้วมันมีอยู่ ประเด็นหนึ่งขึ้นมาเกี่ยวกับมาตรานี้ตรงที่เป็นคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓-๔/๒๕๔๕ เป็นกรณีของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การห้ามอาวุธเคมี ก็คือเกิดกรณี ที่ว่าสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาได้มีการแก้ไขตามมาตรา การแก้ไขร่างมาแล้วนะครับ และเกิด กรรมการร่วมกัน กรรมการร่วมได้ส่งไปให้ทางวุฒิสภาและผู้แทน แต่ปรากฏว่าวุฒียังไม่หยิบ ขึ้นมา แล้วผู้แทนหยิบขึ้นมาก่อน เสร็จแล้วผู้แทนก็ลงมติไปว่าไม่เห็นชอบ แล้วก็หยิบขึ้นมาเลย ว่า พิจารณาว่าให้ผ่าน โดยกลับไปใช้ร่างเดิม ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้ว่าการที่สภาผู้แทนราษฎร ลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวของคณะกรรมการร่วมกัน โดยวุฒิสภายัง ไม่ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว ยังถือไม่ได้ ว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวถูกยับยั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ วรรคหนึ่ง (๓) และ สภาผู้แทนราษฎรไม่อาจยกร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวขึ้นพิจารณาใหม่ได้ จึงถือไม่ได้ว่าร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าวได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วครับ ซึ่งข้อความอันนี้ก็จะเป็นไป ตามเดิม ซึ่งก็ยังไม่อาจจะเกิดปัญหาตามคำวินิจฉัยนี้ได้ครับ

ประธาน : ยังไม่ค่อยเข้าใจ

นายอชพร จารุจินดา : คือมาตราที่แล้วว่า ใน (๓) ของมาตรา ๒๗ ตอนท้ายว่า ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน ที่นี้ปรากฏว่าสภาผู้แทน เล่นกล คือสภาผู้แทนความจริงก็ควรจะเห็นชอบ เขาเลยลงมติไม่เห็นชอบ แล้วเขาก็ถือว่าอันนี้ ยับยั้งแล้วตามมาตรา ๒๗ (๓) แล้วเขาก็ใช้มาตรา ๒๘ บังเอิญเป็นกฎหมายการเงินยกขึ้นทันทีเลย โดยร่างนั้นวุฒิสภายังไม่ได้พิจารณา คือมันกลับเข้าไปหา ๒ สภา แต่สภาผู้แทนชิงให้ยับยั้งเสียก่อน

ประธาน : ซึ่งความจริงมันก็ได้ผลแล้ว

นายอชพร จารุจินดา : ก็ได้ผล แต่ที่นี้ศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่ได้ มันต้องเข้าทั้ง ๒ สภาก่อน

ประธาน : เชิญอาจารย์เจษฎ์ครับ

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับท่านประธาน คือประเด็นที่ท่านอัครพร พูดถึงว่าทางสภาผู้แทนราษฎรเล่นกล คือในตอนนั้นเขาบอกว่าวุฒิสภาดังก่อน คือวุฒิสภาไม่ทำอะไรปล่อยไป สภาผู้แทนก็เลยดำเนินการอย่างที่ท่านอัครพรพูดถึง ก็คือแทนที่ว่าจะรอให้วุฒิสภาดำเนินการเป็นประการใด สภาผู้แทนราษฎรก็รีบจัดการเลยนะครับ บอกเป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินหยิบขึ้นมาดำเนินการไปพิจารณาแล้วก็จัดการไปตามระบบของสภาผู้แทนราษฎร ที่นี้ทางวุฒิสภา ก็ไปยื่นศาลรัฐธรรมนูญว่าแบบนี้มันไม่สามารถทำได้ เพราะว่ามันยังไม่ผ่านขั้นตอนของวุฒิสภา หรือขั้นตอนของวุฒิสภามันยังไม่เสร็จสิ้นลง สภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ ปรากฏว่าศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าใช่ กลุ่มวุฒิสภาที่ไปยื่นถูกต้องแล้ว สภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถที่จะทำได้ นะครับ เพราะเหตุว่าวุฒิสภายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ที่นี้มันก็มีคำถามขึ้นมาครับว่า ถ้าหากว่าสภาผู้แทนราษฎรต้องรอให้วุฒิสภาดำเนินการจนแล้วเสร็จ เกิดวุฒิสภาไม่ทำอะไรก็นั่งไปเรื่อยเลยนะครับ มันก็ไม่กลายเป็นว่ากฎหมายนั้นมันถูกปล่อยให้ตกไปเลยหรือ ก็เท่ากับวุฒิสภามีอำนาจล้มกฎหมายเลย ไม่ใช่กลายเป็นสภาผู้แทนราษฎรเป็นคนที่ใช้อำนาจโหวตขั้นสุดท้ายแล้ว ก็เลยเป็นปัญหาขึ้นมา ที่นี้กรรมาธิการชุดที่แล้วก็เลยไปเขียนไว้ในมาตรา ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ไล่เรียงมาเลยครับว่าในกรณีแบบนี้จะทำอย่างไร จะส่งไปส่งมา ส่งกลับกันอย่างไร ซึ่งมันก็ค่อนข้างยาวนะครับ ทางฝ่ายเลขานุการลองไปดูก็ได้ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เราก็เขียนเสียให้ชัด คือมันเขียนไว้อย่างนี้ ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยก็แปลว่ามันใช้ได้แล้ว ไม่ต้องรอ ที่นี้เมื่อเขียนอย่างนี้แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญแปลว่า ก็ยังต้องรอ เราก็ไปเขียนว่าไม่ต้องรอ คือมันมีวิธีแก้คำวินิจฉัยที่มันเกิดปัญหาด้วยวิธีเขียนกฎหมายใหม่ เหมือนกับที่เขาบอกว่าถ้าคดียังไม่ถึงที่สุดหรือไม่ได้จำคุกจริงก็ไม่หลุดอะไรนี้ ตอนหลังเราก็มาเขียนใหม่ ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ก็ตามอะไรเราก็ใส่ คือไปทักท้วงศาลก็คงไม่ได้ ศาลเขาก็วินิจฉัยของเขาไปตามความเห็น ถ้าเราคิดว่าไม่ตรงตามที่เรานั้นเราก็เขียนใหม่ ปัญหาว่าจริง ๆ เมื่อสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยแล้ว มันควรถือว่าเป็นการยับยั้งหรือยัง ถ้าถือว่าเป็นการยับยั้งแล้ว

นายอัครพร จารุจินดา : มันเป็นการยับยั้งไปแล้วนะครับ เพราะว่ามันไม่รู้จะไปรอให้อีกสภาทำไม สภานี้ไม่เห็นชอบไปแล้ว สภานั้นจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบมันไม่มีผลอะไรแล้ว มันเป็นการยับยั้งโดยผลไปแล้ว ไม่ต้องรอกัน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จินตนา ๖/๙

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : ลองไปอ่าน ๒ มาตรานี้ดูว่าเราจะเขียนอย่างไรถึงให้เห็นชัดว่าสภาเดียวก็เดินหน้าต่อไปได้ เว้นแต่เราเกิดจะอยากให้รอ จะให้รอต้องเขียนใหม่เขียนอีกแบบหนึ่ง แต่ที่เขียนไว้มันไม่ได้ให้รอ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ถ้าให้รอเสร็จแล้ว มาตรา ๒๘ บอกให้เริ่มนับเวลาตั้งแต่สภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยจะเริ่มนับเมื่อไรมันก็ไม่รู้ ซึ่งถ้าเป็นร่างการเงินจะเสนอกันเมื่อไรก็ยังไม่รู้ เพราะเดิมมันก็บอกว่าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยก็เริ่มนับได้แล้ว

ประธาน : คือก็อาจจะต้องไปเติมว่า แม้ว่าอีกสภาหนึ่งจะยังไม่พิจารณาก็ตามไปใส่ตรงนั้นแล้วก็จะชัดขึ้น เชิญครับ

นายเชษฐา โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ ท่านประธานครับ ผมไม่แน่ใจว่าท่านอาจารย์สุพจน์จำได้ไหมครับว่าในเหตุผลที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้ในคราวที่ได้มีการยื่น เหตุใดที่ศาลรัฐธรรมนูญท่านบอกว่ามันต้องให้รอ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : จำไม่ได้แล้วครับ เพราะว่าคงนานแล้ว แล้วก็ตั้งแต่ผมไปอยู่ที่ศาลยังนึกไม่ออก นึกไม่ออกจริง ๆ อาจจะเกิดขึ้นก่อนที่ผมไปรับตำแหน่งก็ได้ครับ

ประธาน : คือตอนนั้นมันสภาวะการเมืองมันทำให้คนเห็นว่าวินิจฉัยอย่างนั้นถูกแล้ว

นายอัคร จารุจินดา : กลับมามาตรา ๒๘ ที่ผมเปลี่ยนถ้อยคำ เดิมเขาใช้คำว่าร่างเดิม เป็นร่างที่ผ่านการพิจารณานั้น ปัญหาตอนนั้นมันเกิดขึ้นก็คือยังเสร็จแล้วตัวสภาผู้แทนก็ไม่ต้องการร่างที่ผ่านสภาแล้ว แต่อยากไปได้ร่างที่คณะรัฐมนตรีส่งเข้ามาตั้งแต่ร่างแรกแล้วพยายามจะตีความนี่ก็คือร่างเดิม ตอนนั้นก็ชี้แจงมาว่ามันคงไม่ใช่ร่างนั้นมันหายไปแล้วสภาผู้แทนลงมติเป็นอย่างนั้นมันก็ต้องร่างนี้ คราวนี้ก็เลยจะเขียนให้ชัด ไม่น่าจะมีปัญหาค่ะครับ

ประธาน : ก็ดีแล้ว เขียนให้ชัดก็ดีแล้ว คืออะไรที่มันเป็นปัญหา กลับเขียนเสียใหม่ให้มันชัดขึ้น คุณนิติไปไหน อยู่หรือเปล่า

นายรชิต สิงหเสนี : เมื่อสักครู้อยู่ครับ ไม่ทราบไปไหน

ประธาน : กลับไปแล้วหรืออย่างไร เดี่ยววันนี้หยุดเท่านั้น แล้วก็ขอเชิญเจ้าหน้าที่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จินตนา ๖/๑๐

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ทั้งหมดออก ผู้ช่วยเลขานุการก็ออกด้วย ช่วยปิดจอตัวนี้ด้วย เหลือแต่ไมโครโฟน เหลือแต่
กรรมการกับท่านที่ปรึกษา ท่านที่ปรึกษาอยู่ได้ ท่านอื่นเชิญครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข